Mai számunk 30 oldal. Ara 20 fillér.

Tiszántuli Kisgazda
Gyermekek Debreczenje
Ludas Matyi mellékleteinkkel

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG). 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 177. SZÁM. DEBRECEN, 1933 AUGUSZTUS 6., VASÁRNAP. ARA: 20 FILLER

Féláru kedvezményes-szelvény a Vigszinház és Uránia mozikba

A népszövetségi biztos Magyarország pénzügyi helyzetéről szóló jelentésében erősen birálja a kartelek politikáját

— TUDÓSITÁS A 2. OLDALON. —

Kötelezővé és állami monopóliummá kell tenni az ingó és ingatlan vagyonok tűzbiztosítását és az életbiztosítást is egy meghatározott összegig, ameddig a kisemberek védelmére szociális érdekek kivánják

A monopóliummá tett tűzbiztosítás és életbiztosítási ágazatban elért nyereségek és tartalékok egyes összegükben a falu, illetőleg a gazdatársadalom kulturájának az emelésére lennének fordítandók

Ez volna az a fedezet, amelyből a faluházát felépíthetnék, amely alapot adna a gazdatitkárok fizetésének egy részére, az előző cikkünkben felvetett egészségügyi intézmények létesítésére és az élet által felszinre dobott mindazoknak a kérdéseknek a megoldására, amelyek előző cikkünk szerint a gazdatitkárok hatáskörébe utaltatnak. A biztosítás kötelezővé tétele hatalmasan megnövelné azokat a díjbevételeket, amelyeknek egy hányada ezt a célt szolgálhatja, mert hiszen köztudomásu, hogy nagyobb vagyonu emberek, azonkívül a kisemberek is a jobb kockázatot képező ingó és ingatlan vagyonukat nem biztosítják tüzkár ellen. És mérhetetlen az a vagyon,, amely a kötelező biztosítás esetén, ha az az ingó és ingatlan vagyonra kiterjesztetik, bevonatna a tűzbiztosítás keretébe és

nemzeti érdek is, hogy biztosítatlanul senkinek az ingósága és ingatlana ne maradjon. Szociális érdek egy bizonyos meghatározott összegig az életbiztosítás,

azonfelül azonban mindenkinek magánügye, hogyha tőkegyüjtés, vagy a családjáról jobban való gondoskodás céljából köt nagyobb életbiztosítást. Ezeket az életbiztosításokat a falu titkára, a gazdatitkárok közvetíthetnék, azonkívül meg lehetne hagyni az üzletkötést bizonyos részesedés ellenében a biztosítótársaságoknak, azonban magát az üzletkezelést és a befizetett díjaknak a kezelését a biztosítótársaságok által kötött ilyen minimális biztosítások után az állami biztosítónak kellene átengedni.

Az életbiztosítási tartalékok igen stabil elhelyezést nyerhetnének a faluházak, az orvosi lakások felépítése utján, amelyeknek a bére 100 százalékig bizonyos, valamint ezeknek az összegeknek a kamatozása, amely amugy is egy minimális alapon van kombinálva.

Az államnak a díjak beszedése egy árva fillérjébe sem kerülne,

mert hiszen a díjak közadók módjára hajtatnának be, ez pedig legfeljebb egy rubrikával jelentene többet az adókönyvben. Magának a biztosítás nyilvántartásának és felvételének sem szabadna bürokratikusnak lenni, ezt a gazdatitkárok vezetése alatt egy bizottság leltározás utján a legpontosabban elvégezhetné. Nem gondolunk arra, hogy egy nagy hatalmas hivatalnoki kar állíttassék be ennek a kezelésére, mert hisz ebben az esetben a bürokrácia megölné és megemésztené azokat az óriási feleslegeket, amelyek ennek a két ágazatnak a monopólizálásából keletkeznének.

A biztosítótársaságok nem veszítenének semmit, hiszen még elég ágazatuk marad, amelyet kultiválhatnának és meg lehetne a mód arra is, hogy összeállanának a biztosítótársaságok, kifejlesztenének egy hatalmas viszontbiztosító intézetet, amely kelet felé átvenné azt a szerepet, amelyet ma a viszontbiztosítás terén Németország tölt be. Különben is a Magyarországon működő biztosítótársaságok az üzlet védelmére hozott törvényt arra használták fel, hogy tisztviselői létszámukat olyan minimumra csökkentették, hogy ezekre a tisztviselőkre akkor is szükségük volna, ha a többi bevezetett biztosítási ágazatokban a kiesett hiány pótlására erőteljesebb munkát fejtenének ki.

Egy cikk keretében a monopólium mikénti létrehozásának részleteit kifejteni nem lehet, ez különben is szakkérdés, amelyet megoldani nem nehéz. Felvetődhet az a kérdés, hogy nagyobb tüzkatasztrófa esetén az államot kár érhetné. Ez ellen az érv ellen, már eleve felvetjük, hogy eddig a magyarországi biztosító intézetek tüzkár tekintetében még sohasem kerültek abba a helyzetbe, hogy gondos üzletvitel mellett fizetési kötelezettségüknek megfelelni ne tudtak volna. Már pedig ezeket a tüzkárokat ezek a biztosító intézetek is a díjbevételekből fedezték. De azonkívül egy hatalmas nagy jövedelme keletkezhetne az államnak azokból az illetékekből, amelyet a biztosítótársaságok a háborús idők csökevényeként még ma is fenntartanak. Ugyanis minden pengőbiztosítási dij után 50 százalék illetéket, tehát 50 fillért számítanak fel, amely már nem kockázati díj, hanem a biztosítótársaságnak azért van rá szüksége, hogy azokat a hatalmas tantiémeket és igazgatói fizetéseket fedezzék, amelyek éppen ebben a szakmában divatosak.

De védekezhet maga az állam olymódon is, hogy már az összeállt biztosítótársaságoknál, akár pedig külföldön köt egy olyan viszontbiztosítási szerződést, hogy a díjaknak egy bizonyos hányadát viszontbiztosítási díjként fizeti, viszont a viszontbiztosítónak a fizetési kötelezettsége csak abban az esetben állana elő, ha az előfordult károk az összes dijbevételeknek bizonyos hányadát, mondjuk 80 százalékát meghaladják. Tehát megvan a mód a védekezésre. De akkor, amidőn a biztosítás kötelezővé tétele folytán a legjobb kockázatok kerülnek biztosításra és amikor az államnak módja van tüzkár ellen súlyos büntetéssel is védekezni — hiszen köztudomású, hogy nagyon sok tüzkár öngyujtásból ered — és

azonkívül a megmaradt haszon erőteljesen a tüzoltóságnak a fejlesztésére, kutaknak a furására is fordítható,

ezek mind olyan biztosítékok, amelyek napról-napra javítanák a kockázatot, igy napról-napra növelnék azt a hasznot is, amelyet az állam a tűzbiztosítás monopóliumának a bevételeiből elérhetne.

Nem vitás, hogy a kartelbe tömörült biztosítótársaságok mindent elkövetnének azért, hogy ez a monopólium ne létesüljön. Előrelátható, hogyha az állam komolyan foglalkozni kíván ezzel a kérdéssel, a legnagyobb rohamozásnak volna kitéve, mert hiszen azt az óriási jövedelmet, amelyet ma a biztosító társaságoknak a tűzbiztosítás és a kisebb életbiztosítások hajtanak, nem egykönnyen adják ki a kezükből, a kartel mindent el fog követni arra, hogy továbbra is zavartalanul élvezhesse ennek az üzletágnak az előnyeit.

Ezzel szemben áll azonban a falunak és a mezőgazdasággal foglalkozó lakosságnak az érdeke

és főként előtérbe nyomul az, hogy ezen az uton tiz éven belül már elérkezünk ahhoz az állomáshoz, ahol ennek az országnak a legnagyobb tömegét kitevő mezőgazdasági lakosság a szakszerű vezetés és irányítás következtében elérkezik a boldogulás útjára és ezzel a tömegjólét, amely ebből a szakszerű vezetésből és irányításból eredne, átterjedne más foglalkozásu lakosságra is és a tömegjólét megteremtésének egy olyan elképzelhetetlen folyamata indulna meg, amely nemzeti szempontból kiszámíthatatlan volna. A Magyarországon virágzó mezőgazdasági kultura és tömegjólét az utódállamokban is éreztetné vonzóhatását és

ha lehetett a nagybirtok földváltságát, a pénz lebélyegzését, az anyáktól a gyermekeiket, a férfiaktól az életük feláldozását követelni a haza boldogulásáért, akkor ennek a kartelbe tömörült biztosító társaságoknak is meg kell hozni azt az áldozatot,

hogy erről a két üzletág-

Ha nincs munkakedved
s gyomornyomást érzel,
csak Igmándi-tigyál
tél pohárral reggel.

ról lemondjanak azért, hogy hozzásegítsék az államot ahhoz, hogy a tömegjólétet megteremthesse, mert a jólétben élő tömegektől ők még mindig más biztosítási ágazatok kultiválásával erőteljesen kárpótolhatják magukat amint hogy igazán kíméletesen bánt el velük az ország akkor, amikor az életbiztosításoknak a valorizációjánál őket minden áldozattól mentesítette. Már pedig mindenki tudja, hogy bizony ezeknek a kartelbe tömörült biztosítótársaságoknak az életbiztosítás valorizációjánál módjukban lett volna nagyobb áldozatot hozni, hiszen tartalékait legtöbbször igen jól átmentett bérházakba és palotákba helyezték el. De azoknak a szegény hadiözvegyeknek, hadirokkantoknak alighogy tud az állam valami segítséget, kárpótlást nyujtani, legalább nyujtsa azt nekik, hogy

belenyul a kartelbe tömörült biztositótársaságok jövedelmi forrásába és az ezáltal elért jövedelemmel az uj nemzedéknek kiépíti a boldogulás útját

és megteremti azt, ami minden államférfinek az álma kell hogy legyen, megteremteni ebben a szerencsétlen, lerongyolódott országban a tömegeknek a boldogulását, a jólétet és egy szebb jövőbe vetett bizalmat.

A népszövetségi megbizott jelentése Magyarország pénzügyi helyzetéről

Birálja a kartelek árdrágitó politikáját. Soknak tartja a helyhatósági terheket és további takarékosságot ajánl. A külkereskedelmi helyzet javult. — A belföldi árakat magasnak tartja.

Az agrárolló nyilása még nagyobb, mint valaha

Budapest, augusztus 5. R. Tyler, a Nemzetek Szövetsége megbízottja Magyarországon elkészítette jelentését az ország pénzügyi helyzetéről az 1933. év második negyedéről.

A KÖLTSÉGVETÉSI HELYZET

A jelentés ismerteti az 1933—34. évi költségvetést annak feltételezése mellett, hogy az állam a külföldi hitelezők alapjánál 50 millió pengős kölcsönt vesz fel, vagy hogy ugyanazt máskép fejezzük ki, abból az adósságszolgálatból a transzferált résznek pengő egyenértéke helyett kincstári jegyeket tesz letétbe a költségvetésben előirányzott készpénzhiány 76 millió millió pengőről 26 millió pengőre csökkentendő, ha a költségvetési bevételek elérik a 752.8 millió pengős előirányzatot. Láttuk azonban, hogy a most vázolt pénzügyi évben

a bevételek csak 708.9 millió pengőt tettek és hogy február 1-én bevezetett adóemelések ellenére is az előző évhez viszonyítva a csökkenési tendencia folytatódott.

A PÉNZÜGYI TERHEK CSÖKKENTÉSE

Igaz, hogy az 1932. évi termés rossz volt és hogy az 1933. évi sokkal jobbnak igérkezik, de nem biztos, hogy a különbözet elegendő lesz ahhoz, hogy a jövedelem az előirányzott összeget elérje. Még mindig vannak azonban lehetőségek a pénzügyi terhek csökkentésére,

különösen a helyi hatóságok és az állam által támogatott vállalatok kiadásai terén.

Ebben az irányban haladás várható egy, a legutóbbi időben kiadott rendelet következtében, amely az állam által támogatott vállalatokat a pénzügyminiszternek vagy megbízottjának az ellenőrzése alá helyezi, akinek jogában fog állani a kiadásokat csökkenteni, beleértve az illetményeket és a nyugdíjakat és a személyzet elbocsájtását. Ugyanennek a rendeletnek alapján a részvénytársaságok és szövetkezetek az illetményeket és a nyugdíjakat a fennálló szerződésekre való tekintet nélkül csökkenthetik. Tekintetbe véve Magyarország adózó készségét, az az összeg, amelyet adóztatás alapjában az országtól elvonnak, mindenesetre nagy. 5—6 évvel ezelőtt a viszonylagos virágzás idején mindenütt nagy volt a tevékenység a közmunkák és az építkezés terén helyesen állapították meg, hogy a költségvetési bevételek midőn 965 millió pengős tetőfokukat elérték, súlyos pénzügyi terhet képviselnek. Az említett tetőfokhoz viszonyítva az 1932—33. évi költségvetési bevételek összege 709 millió pengő, amely mindössze 26 százalékos csökkenést jelent. Másrészt a nemzeti jövedelem, amelynek becsléseit természetesen bizonyos óvatossággal kell kezelni,

ugyanazon idő alatt 40 százalékkal vagy még többel csökkent.

A KERESKEDELMI ÁRAKRÓL ÉS A FOGYASZTÁS CSÖKKENÉSÉRŐL

Bölcs dolog lett volna olyan időben, amidőn az egész világon a nagykereskedelmi árak tartós esést mutattak, annak biztosítása, hogy a belföldi kiskereskedelmi árak átlagosságban és egyöntetüen csökkenjenek. Bizonyos érdekeltségeknek sikerült a maguk részére kivételes helyzetet teremteni.

Az áregyedáruság fogalmát közelitik meg és sikerült saját javukra kiskereskedelmi árakat magas színvonalon tartani. Ennek eredménye a fogyasztás erős csökkenésben mutatkozott.

A kincstár az adók emelésére kényszerült,

amelyek magas vámtarifák, behozatali tilalmak, a külföldi fizetési eszközök hiánya és az árellenőrző kartellek által teremtett jelenlegi helyzetből hasznot húznak, sok esetben látszólag még az adóztatás alól is menekülnek. Ezek az érdekeltségek nagyobbára ipari érdekeltségek, de egyesek a hazai mezőgazdasági termékek forgalmával is foglalkoznak.

A társulati adó még 3—4 év előtt aránylag szerény hozadékot is tartott fenn és 1931—32-ben 14.6 millió pengőre csökkent. A jövedelmi adó is összezsugorodik.

A HELYHATÓSÁGI TERHEK

Az állam egyenes adókat vételez be a helyhatóságok és az egyházi testületek részére. Ezekre az összegekre vonatkozó adatok csak 1931-ig állanak rendelkezésre, de ezek feltünően bizonyítják, hogy milyen terheket kell az adófizetőknek viselni. A helyhatóságok részére bevételezett összegek 1927—31 között 57.6 millió pengőről 79.3 millió pengőre növekedett, amely utóbbi összeg nagyobb annál, amit maga az állam ebben az évben az egyenes adók bármelyikéből bevételezett. Az egyházi testületek az adófizetésekből 1931-ben 21.4 millió pengőt vettek be. Június 30-ig az állam 67.4 millió pengőt előlegezett az üzemeknek. Ebből az összegből 6.9 millió pengő megtérült a kincstárnak, úgyhogy az év folyamán az üzemek az államot 6.4 millió pengővel terhelték. A 67.4 millió pengős előlegből a vasutak 57.8 milliót kaptak, a vasgyárak 12.1 millió és a selyemtenyésztés 0.5 milliót kapott.

CSÖKKENT A FOGYASZTÁS.

A kiadások jelenlegi színvonala igen súlyosan terheli a magyar adófizetőt, különösen arra való tekintettel, hogy a magyar pénzügyi rendszer főleg a fogyasztásra kiható adókon alapszik és arra, hogy

sok tömegcikk ára a virágzás évében elért színvonalon vagy ahhoz közel maradt meg, sőt még emelkedett is, ennek eredménye az, hogy a fogyasztás erősen csökkent és vele együtt a költségvetési bevételek is csökkentek.

A HITELEK

Az adósok állandóan nagyobbodó körének nyujtott védelem bátorítást nyujtott a hitelezők követeléseivel szemben kifejtendő ellenállásra és veszélyezteti a mezőgazdák hitelét. A mezőgazdák megsegélyezésének kevésbé veszélyes és hatékonyabb módja az volna, ha lehetővé tétetnek számukra, hogy az iparcikkeket méltányos árakon vásárolhatnák meg, figyelemmel a másutt fennálló árnívóra. A magyar fogyasztók vásárlóképessége újra felelevenednék, ha a fogyasztók megvédetnének a túlmagas kiskereskedelmi árakkal szemben, amelyeket eddig különböző érdekeltségeknek sikerült magas színvonalon tartani.

BIZTATÓ JELENSÉGEK

Az 1932. év megfelelő időszakához viszonyítva, a kivitel értéke az 1933. év második negyedében ismét emelkedést mutat. Bár az emelkedés aránya kisebb volt, mint január—március havi negyedben. A mult évihez viszonyítva a vasútak forgalma és bevétele még mindig esett egész májusig, de jelentékenyen kisebb arányban. A posta, távirda és telefon estében, úgy látszik, az esés megszünt és június hava, másfél év óta először, a takarékbetétek és folyószámlák tekintetében emelkedést mutatott. A gabonatermés a vártnál jobbnak bizonyult, valószínűnek látszik, hogy egyedül a búzakivitel többlete meg fogja haladni a 7 millió q-t, az őszi termények eddig jól állanak, így tehát egyes kedvező tényezők ellensúlyozzák a költségvetési helyzetet, bár az távolról sem nevezhető kielégítőnek.

Részletesen ismerteti az uj boletta rendszert. Közli a kormánynak a népszövetségi kölcsön ügyében julius folyamán közölt kommünikéjét és a londoni népszövetségi kölcsönbizottságnak ehhez füzött megjegyzéseit (ezeket a julius 15-én megjelent lapok már részletesen közölték), az önkormányzatok költségvetése kapcsán felemliti a jelentés, hogy a belügyminiszter és a pénzügyminiszter igyekszik az önkormányzatok kiadásait olyan arányban csökkenteni, mintahogya.. az állami közigazgatas kiadásai csökkentettek. Ezidőszerint azonban még mindig bizonytalan, ..ogy e miniszterek jelenlegi felhatalmazásai elegendők-e ennek a célnak az elérésére. Részletesen foglalkozik ezután az állami kölcsönfelvételek ügyével, a valutával és pénzügyekkel, a bankjegyforgalommal, a devizahelyzettel stb. A jelentés ezután ismerteti a rövidlejáratu mezőgazdasági adósok kamatsegélyére vonatkozó rendeletet.

EMELKEDŐ TENDENCIA A KÜLKERESKEDELEMBEN

A jelentésnek a gazdasági helyzetről szóló része kiemeli, hogy a külkereskedelem kissé emelkedő tendenciája tovább tartott. A mult év első negyedéhez viszonyitva a kivitel értéke emelkedett 11 százalékkal, a többlet azonban a félévre vonatkozóan 5 százalékra hanyatlott. Jó terméstől az általános helyzet némi javulását lehet remélni, de helytelen volna ebből a külföldi devizahelyzet nagyobbmérvü javulását várni. Magyarország továbbra is azokkal a nehézségekkel fog szembenállani, ha kiviteléért jó devizákat akar szerezni. A [illegible]

A KÜLKERESKEDELEM NEHÉZSÉGEI

Számos országgal mindinkább nehezebbé válnak a kereskedelmi ügyletek és csak csere utján bonyolithatók le, vagyis áruk adatnak áruk ellenében anélkül, hogy pénz egyáltalában forgalomba jönne. Ilyen körülmények között egy jó termés elhelyezése gondot okoz. A magyarországon követett árpolitika a pillanatnyi nehézségeket még sulyosbitotta, mind a külkereskedelem, mind az államháztartás szempontjából. Ami a külkereskedelmet illeti, a belföldi árak olyan magasak, hogy a magyar buza nem adható el Antwerpenben vagy Rotterdamban jelentékeny veszteség nélkül.

AZ AGRÁROLLÓ NYILÁSA NAGYOBB MINT VALAHA

Az államháztartásra vonatkozólag a magyar pénzügyi rendszer olyan adókon épült fel, amelyek a fogyasztást terhelik, az utóbbi pedig csökkent, minek következménye az a veszedelmes helyzet, hogy a költségvetés tartósan kiegyensulyozatlan. Oly árdisparitás, mint amilyen Magyarországon fennáll azok között az árak között, amelyeket a termelő a legtöbb agrártermékekért kap, legnagyobbára a kartelek ellenőrzése alatt álló ipari árak között, kell, hogy sulyosan csökkentse a mezőgazdasági lakosság vásárlási és adófizetési készségét. A magyar gazdasági kutató intézetnek a mezőgazdasági árakra vonatkozó indexe (1925—1927-ig 100) a január havi 53.2-ről májusban 50.3-ra esett mig az ipari index 777.-ről 79.8-ra emelkedett. Ennélfogva az agrárolló nyilása nagyobb, mint valaha.

A TAKARÉKBETÉTEK EMELKEDTEK

A jelentés ezután külkereskedelmi, forgalmi, fogyasztási és árstatisztikai adatokat közöl. Majd felemlíti, hogy a tőzsdén jegyzett értékpapirok száma az elmult negyed év végén jegyzett 18 darabról 80-on felül emelkedett julius hó 15-ig. A legutóbb jegyzett értékpapirok nagyobbrészt olyan alacsonyan állanak, mint 1931 julius 13-án, midőn a tőzsdét bezárták. A folyószámlák és takarékbetétek, amelyek majdnem 18 hónapon keresztül mozdulatlanul álltak, *juniusban érezhető javulást mutatnak és oly összegeket értek el, amelyek valamivel magasabbak 1931 szeptember óta jegyzett bármely összegnél.* Az elmult negyed évben több változás történt Magyarországnak más országgal szemben fennálló kereskedelmi megállapodásaiban. Ezeknek az uj egyezményeknek főeredménye az lesz, hogy Magyarország és dunai szomszédai között előmozdítják az áruforgalmat az árucsere alapján és hogy a kivitelről gondoskodnak más országok irányában. A régi árutartozások lefizetése céljából azonban nem segítenek a Nemzeti Banknak a nemes devizák beszerzése tekintetében.

A svájci cserkészek bucsuznak Debrecentől

Bensőséges meghatottság között bucsuztak el a svájci cserkészek

A legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak Debrecenről és a magyar vendégbarátságról

Tegnap délben mondtak bucsut Debrecennek kedves vendégeink, a háromszáz svájci cserkész. Előzőleg azonban az egész délelőttöt arra szánták, hogy megtekintsék a várost.

Reggel nyolc órakor Debrecen hölgyei adtak reggelit az Arany Bikában a friss, kipihent cserkészeknek, majd csoportokra oszoltan járták egy-egy vezetővel a várost. Csaknem mindannyian megnézték a Nagytemplomot, Kollégiumot, a Déri muzeumot és persze magát a várost. Itt is, ott is feltünt öt, hat piros, kék, fehér nyakkendős idegen cserkész és élénk beszéddel tárgyalták a látványos és szép város pompás látnivalóit. Nagy elragadtatással nyilatkoztak a muzeumról, Kollégiumról és Nagytemplomról, de sokan voltak, kik ismét kimentek a nagyerdei strandra, hogy még egyszer megfürödhessenek a pompás medencékben.

Persze vásároltak is a cserkész fiuk. Elsősorban kora reggel ujságot. A »**Debreczen**«-t **valósággal széjjelkapkodták** és egy rikkancsnak úgy kellett árulni, hogy közben egy cserkész szedte helyette a pénzt. Nagy kelete volt a levelező lapoknak, miből jó néhány ezret összevásároltak és a legtöbbet természetesen helyben meg is irták. Egy-egy cserkész egész füzér debreceni pereccel, mint valami ékszerrel aggatta körül magát, de még a vezető dr. **Götz** is vállpántjára akasztott egy félfüzért. Mosolyogtak, kedvesek voltak ezek a fiuk. Nem vendégek, de olyanok, mintha rokonok találtak volna a régen látott rokonokra.

A svájci cserkészek szombat délelőtt 8 óra 30 perctől 10 óra 15 percig hat csoportban megtekintették a Déri muzeumot, a csoportokat az igazgató és a tisztviselők vezették végig a gazdag és szép magyar gyüjteményen. A cserkészeknek rendkívül megtetszett a muzeum és a kiállított tárgyak csoportosítása. Távozáskor minden cserkész egy német nyelvü rövid leirást kapott emlékbe a muzeum képével a gyüjteményről.

Beszélgettünk egyik németajku cserkésszel, aki néhány mondatban a legnagyobb elragadtatással emlékezett meg Debrecenről és a debreceniekről:

— Bizonyos ünneplésre elkészültünk, de ennyit várni se mertünk volna. Szivünk mélységéig meghatott bennünket az Önök gavalléria, utánozhatatlan vendégbarátsága. Ez magyar specialitás. Nem lehet elfelejteni soha. De nem is akarjuk. Tegnap este az a vacsora a város társadalmával, utána a tánc, a sok, sok csárdás és szép magyar leányok, cigánymuzsika, nem, uram ezt nem lehet így elmondani, ezt át kellett élni. És mennyi kedves figyelem, ajándékok, vendéglátások özöne egyetlen rövid nap alatt. Bizonyos, hogy minket meghódítottak, meghatottak és szeretnénk, ha egyszer mi is hálásak lehetnénk...

Tizenkét órakor gyülekeztek a vendég cserkészek a szállásukon és onnan ünnepélyesen vonultak ki az állomásra, hogy külön vonatjukba beszálljanak.

Az állomás előtti téren még egy kevés ideig táboroztak, barátkoztak a kisérő uj ismerősökkel, majd dr. Götz füttyjelére menetcsoportba álltak, aztán elindultak a vagonok felé.

Berakták csomagjaikat, duzzadt hátizsákjaikat, majd hosszu sorokban felálltak a vonat elé. Virágosan, csokrosan, mosolygósan, jó kedvüen.

A város közönsége nevében dr. Horvay Róbert mondott néhány szavas bucsubeszédet, amire Pierry berni csapatparancsnok válaszolt meghatotthangu bucsuszavakkal. Nem lehet azt elfelejteni, amit itt láttak, tapasztaltak és csak annyit mondhat, hogy mindig örökké hálás szivvel fognak Debrecenre és a vendéglátó debreceni közönségre visszagondolni.

Az ujabb sipjelre már elhelyezkedtek a vagonok ablakaiban és mikor lassan elindult a vonat, egetverő csatakiáltással, nótával és kalapengetéssel bucsuzkodtak a Hortobágyra induló cserkészek. És a kint lévő közönség is kalaplengetve, éljenezve vett bucsut a mindjobban távolodó cserkészektől, akiket tegnap délután ismét a város látott vendégül a Hortobágyon, honnan este már visszaindultak a gödöllői nagy táborba emlékekkel, élményekkel gazdagon.

»Isten veletek drága magyarok«

A svájci cserkészek rendkivül megvannak elégedve a debreceni fogadtatással. Erre vall, hogy mikor elutaztak egyremásra dobáltak le a Vargakertben, ahol a vonat elhaladt, apró cédulákat, melyekben elragadtatásuknak adtak kifejezést.

Molnár Lajosné, Vecsey utca 2. szá malatti, vargakerti lakos beküldött a szerkesztőségünkbe egy ilyen cédulát, melyen ez áll:

»Isten veletek drága magyarok — Zajsz Hubern, Bern, Svájc.«

Felhivás

Azokat a vezető hölgyeket, akik az idegen cserkészek vigadóbeli megvendégelésének ügyét eddig intézték, ezuton kéri fel a rendezőség *minden külön értesités helyett* hogy hétfőn délelőtt 10 órakor a 9-i megvendégelés megbeszélése céljából a városháza kistanácstermében megjelenni sziveskedjenek.

Rádió, Csillár, Kerékpár
vásár,
legolcsóbb árakon
Rádiókölcsönzés.
Soltész Kálvin-tér 2

Sürgős a Duna-Tisza csatorna épitése

A kormány és a parlament tagjai végighajózzák a Tiszát

Szolnok, augusztus 5. Érdekes tervről értesitette a napokban Kállay Miklós földmivelési miniszter Borbély Györgyöt, a szolnoki főispánt. Kijelentette a miniszter, hogy *a kormány egyik legfontosabb programpontja a Duna-Tisza csatorna elkészitése és a Tisza-probléma megoldása. Éppen ezért elhatározták, hogy még ebben a hónapban hajóutat rendeznek a Tiszán, Tokajtól Szolnokig*, amelyen a kormány, a képviselőház és felsőház tagjai vesznek részt, de megjelenik a hajón a kormányzó is, aki a szolnokmegyei szakaszon ugyancsak *végighajózza a Tiszát*. Igy a hajóuton beszélik meg a politikusok, hogyan kellene megoldani a sürgős problémákat.

Halló,
kitüzhetjük esküvőnket,
mert butorainkat a legjobb minőségben, a legolcsóbb áron beszerezhetjük a
Faiparnál, Piac-u. 32

Küzdelem az inség ellen

Községi népkonyhák Bihar-Hajdu vármegyékben 1932-1933. években

Báró Vay László főispán beszámolója

Rendkívül érdekes és tanulságos könyvben számol be báró Vay László, Bihar, Hajdu vármegyék és Debrecen sz. kir. város főispánja a vezetése alatt álló Hajdu és Bihar vármegyék községeiben felállított népkonyhák működéséről. Miután a két vármegyében működő népkonyhák működése és azok szervezete országszerte elismerést váltott ki, amellett mindenfelől érdeklődés nyilvánult meg iránta, báró Vay László főispán nagyon helyesen a nyilvánosság elé bocsátotta tapasztalatait.

A jelentés rámutat arra, hogy a szegények segélyezését a korábbi időkben a társadalmi jótékonysági egyesületek az egyházakkal keröltve bonyolították le, aminek megvolt az az eredménye, hogy a segélyezettek száma és azok igénye a segély mértékéhez igazodott, de viszont megvolt az a hátránya, hogy a segélyezést hatékonyan ellenőrizni nem lehetett. Az 1931—32. években létesített állami inségenyhítő tevékenység már pontosan megállapította a segélyezés módját és mértékét, aminek a következménye az lett, hogy az inségadó kivetésével és a segélyezés állami jellegüvé tételével a társadalmi gyüjtés és adakozás csaknem teljesen megszünt, azonkívül pedig a nyomorgó és szélsőségekre hajló tömegek szemében úgy tüntették fel az inségakciót, mintha az magától értetődő állami feladat volna.

Ennek következtében míg 1930—31. években Hajdumegyében 9200 egyén, vagyis az összlakosság 5 százaléka részesült segélyben,

addig 1931—32-ben 44.300 egyén, vagyis a lakosság 25 százaléka segélyeztetett.

Mivel a gazdasági viszonyok romlása következtében a szegényakciót a legszükebb korlátok közé kellett szorítani, már jóeleve, még az aratás előtt figyelmeztette a főispán a lakosságot, hogy minden munkabíró ember igyekezzék munkát szerezni, hogy magáról és a családjáról gondoskodhassék, mivel a segélyezés csak a keresetképtelen szegényekre és a betegekre fog szorítkozni. Mivel azonban az aszály és a rozsdakár okozta rossz termés következtében a kenyér nélkül maradtak érdekében az akciót ki kellett terjeszteni, a

főispán utasítására Hajdu vármegyében három kisközség kivételével mindenütt, Bihar vármegyében pedig 21 községben népkonyhákat állítottak fel.

Megállapítást nyert ugyanis, hogy a népkonyhák felállítása a nagyobb tömegek legelemibb szükségletének,

a mindennapi kenyérnek a biztosítására a legmegfelelőbb forma.

Bár a falusi nép, sőt maguk a hatóságok és társadalmi tényezők is tiltakoztak a népkonyhák felállítása ellen, azonban a felállított népkonyhák annyira beváltak, hogy végül is minden községben ragaszkodtak hozzá.

Báró Vay László főispán korábbi kísérletezései közben szerzett személyes tapasztalatai alapján

egy olyan utasítást dolgozott ki, amely pontosan megállapította a hatósági szervek intézkedési körét, továbbá részletes utasítást tartalmazott a népkonyhák elhelyezése, berendezése, felszerelése, élelmisze anyagának beszerzésére,

kezelése és felhasználása, a készítendő ételek megválasztása, előállítása, adagolása és kiosztása tekintetében, olyanformán, hogy azok végrehajtásáért felelőssé is lehessen tenni az eljáró szerveket.

Az utóbbi évek tapasztalatai alapján megállapítást nyert, hogy Bihar és Hajdu vármegyékben másirányu segélyezés hiányában a lakosságnak átlag 4 százaléka veendő számításba a népkonyhák kereteit illetőleg, amely létszám a szükséghez képest 6 százalékig emelhető. A költségek fedezetére Hajdu vármegyében a községek költségvetésének 3—7 százaléka biztosított fedezetet. Ahol ez nem volt elegendő, ott a különbözetet államsegély kiutalásával a kormány vállalta, mivel a rossz termés következtében maga a gazdaközönség is oly helyzetbe jutott, hogy az inségjárulék felemelését nem birta el.

A megejtett számítások alapján bebizonyosodott, hogy megfelelő ellenőrzés és irányítás mellett az év legnehezebb szakában,

december 15-től április 15-ig még a legprimitívebb viszonyok között is el lehet látni az arra csakugyan rászorulókat és szegény iskolás gyermekeket naponta egyszer meleg étellel és 15 deka kenyérrel személyenként és naponként 8—9 filléres költséggel.

Emellett a kitünő anyagi eredmény mellett nyujtott bőséges és tápláló ételek előállíthatását az egységes beszerzés és a leglelkiismeretesebb vezetés tett lehetővé.

A népkonyhákon való ellátás a más megoldási módokkal való összehasonlítása azt mutatja, hogy a mindennapi betevő falat kenyér biztosításának módját egyik módszer sem közelíti meg oly mértékig, mint a népkonyha, mert hiszen a minden másban való nélkülözés többé-kevésbbé elviselhető, csak az éhség elviselhetetlen, úgyhogy az, aki a népkonyhán nyujtott ebédet megeszi, az arra csakugyan rá van szorulva. Talán ennek köszönhető az az érdekes tünet, hogy

az eleinte ellenszenvvel fogadott népkonyhákat illetőleg nemcsak a hatóságok és társadalmi szervek változtatták meg a véleményüket, hanem egymásután tettek előterjesztést a létszám felemelése és a müködésmeghosszabbítás iránt.

A helyszini szemlék során pedig az érdekelt szegények a legnagyobb megelégedéssel nyilatkoztak az ebédek kielégítő voltáról és az intézmény minél tovább való fenntartásáért könyörögtek. Megállapítható tehát, hogy a népkonyhák felállítása a legcélszerűbb mód, amely állami, vagy helyi jellegű inségmunkák hiányában alkalmas a valóságos nyomor levezetésére.

Azonkívül a népkonyha élelmiszeranyagának helyi termelőktől való beszerzése és azoknak az érdekelt szegényekkel való feldolgoztatása, a hatósági és társadalmi vezető embereknek a szegény emberekkel való állandó és közvetlen érintkezése megnyugtató hatással van a társadalom minden rétegére.

Különösen figyelembe kell venni, hogy a gyermekhalandósággal sujtott alföldi vidékeken a szegény iskolás gyermekek mindennapi rendszeres táplálkozása a szegény gyermekeket ellentállóbbá teszi a különböző betegségekkel szemben, testileg, szellemileg fejlődnek,

hiszen a gyermekek télen át 4—5 kilót híztak a természetes gyarapodáson kivül, megszünik az iskolakerülés, a mulasztás.

A felügyelet mellett való ebédelés következtében fejlődik a rend és fegyelem érzése, ami mind-mind szükségszerű és természetes következménye a helyesen és ami a legfontosabb, megértéssel és emberbaráti szeretettel vezetett falusi népkonyhának.

A mai súlyos gazdasági viszonyok között és főleg a pénztelenség miatt a jövő esztendőkben is aligha lesz más módja a szegény nép gondozásának és megsegítésének, mint a népkonyhák bevezetése, már csak azért is, mert a legvégső esetben az áldott magyar föld terményei készpénz hiányában is lehetővé teszik, hogy ebben az országban naponta legalább egyszer tápláló, meleg ételhez juthasson minden szegény ember.

*

Igy végződik báró Vay László főispán értékes jelentése, amely tartalmazza még a részletes működési utasítást, táblázatokat, amelyekből kitünik még a jelentésből, hogy Hajdu-vármegyében 3643 egyén, ebből 1390 felnőtt és 2253 iskolásgyermek részesült ebédkosztban 30.518 pengő költséggel, amiből egy egyén ebédeltetése átlagban 8.7 fillér jutott. Ugyanakkor Bihar vármegyében 3294 egyént láttak el a népkonyhák ebéddel, köztük 1475 felnőtt és 1819 iskolásgyermek, 34.874 pengő költséggel, melyből egy ebéd átlag 10.5 fillérbe került. Báró Vay László főispán jelentése mindenesetre azt mutatja, hogy szeretettel és gondossággal viseli szívén a vármegyék szegény lakosainak sorsát.

tik, hogy

száz ember heti ebédkosztja, ízletesen elkészítve, változatos étrenddel, lelkiismeretes beszerzés és vezetés mellett 63 pengő és 47 fillérből állítható elő.

Debrecen ünnepi hete lesz a debreceni Ipari Vásár

Szeptember 3-tól 8-ig bezárólag tart a vásár

Egyre fokozottabb munkával folynak az előkészületek az Ipartestületben arra, hogy a debreceni ipari vásár minél értékesebb formában történhessen meg. Nemcsak Debrecen, de az egész Tiszántúl ünnepe lesz az a hét, mely a munkának és élniakarásnak értékes seregszemléjeképen reánk fordítja az egyetemes nemzet szemét.

Olyan méretűnek és szépségűnek indult ez a vásár, amire mostanában példa nem volt Debrecenben. Debrecenhez és a debreceni iparossághoz, kereskedő társulathoz méltó keretek között minden kritikát kiáll.

Hetek óta folynak az előkészületek és az Ipartestület központjában lázas munkával készülnek fel a legaprólékosabb előkészítéssel arra, hogy minden a lehető legjobban sikerüljön. Maga a rendező debreceni iparosság pedig elsősorban áll a rendezés nehéz munkájában a vezetőség mellé. Nap-nap után folynak az előkészítést eszközlő ülések, tervezések és általában azok a munkák, melyek minden nappal közelebb hozzák az ipari vásárt.

Most zajlott le ismét egy főbizottsági ülés, melyen igen sokan jelentek meg olyanok is, akik eddig távol maradtak a rendezéstől. Hovatovább egyre szélesebb körben vált ki érdeklődést a munka és előkészület. A legutóbbi főbizottsági ülésen megjelent dr Radó Rezső kamarai főtitkár, Vági István ipartestületi elnök, az ipari vásár rendezőségének ügyvezető elnöke és előadója, Baukovácz Alfréd gázgyári helyettes igazgató, Békesi László, dr. Való Antal tb. tanácsnok, dr. Sajó László és Engel István a Takarékosság részéről, dr. Ratkóczy János, dr. Kuthi Sándor, dr. Harsányi Imre, dr. Olasz Vilmos, Kassay Károly.

Vági István ügyvezető elnök beszámolt arról, hogy eddig megtörténtek az ipari vásár céljaira alkalmas helyek felmérései, így több, mint kétezer lapméter áll a vásár és kiállítás céljaira. Az előkészítő bizottság kapcsolatot teremtett a magyar Rádióval és Távírati Irodával, hogy megfelelő propagandát és reklámot kaphasson a szeptemberi debreceni ipari vásár. — Költségvetési vázlatot is előterjesztett az ügyvezető elnök és így előreláthatólag 14,000 pengő körül fog mozogni a költségvetés. Mivel pedig napról-napra nagyobb az érdeklődés abban az irányban, hogy mennyi legyen a helypénz, a főbizottság határozott, hogy négyzetméterenként három pengőtől felfelé állapítják meg a helypénzt, de persze lesznek jóval drágább helypénzek is, ha valaki különleges és kiválóan alkalmas teret akar bérelni, akkor bizonyos megegyezés szerint döntenek az árról, valamint a nagy pesti gyárak és cégek is különleges árszabály szerint fizetnek. Szó került a filléres vonatok, valamint a kedvezményes vonatok beállításáról. Szeptember 3-án és 8-án az ország minden részéből filléres vonatokat indítanak Debrecenbe, de a vásár idejére igen kedvezményes vasúti jegyeket is biztosítanak az érdeklődők részére. Szállásról, ellátásról és általában minden aprólékosnak látszó, de igen fontos ügyekről is tárgyalt a főbizottság, — mert ennek a vásárnak értéke, neve és debreceni jellege azt kívánja, hogy valóban reprezentálja ezt az ősi várost, ennek a városi társadalomnak kulturális és gazdasági életét.

A jelek szerint minden a legszebb siker jegyében fog lezajlani, bár kétségtelen, hogy az alig egy hónapos hátralevő idő alatt a rendezőségnek még fokozottabb munkára és lelkes támogatásra lesz szüksége.

A VÁSÁR BEOSZTÁSA

Az edigi tervek szerint a vásár a következő meghatározott helyen lesz:

Az Arany Bika dísztermében, ahol a „Takarékosság" cégei, a Kollégiumban, ahol a kézműiparosság termelvényei, valamint az „Unió" cégei és a kereskedelem egyrésze vesz részt, a Kereskedő Társulat dísztermében a bútoripar és az iparművészet állít ki. A csizmadiaszínben a csizma- és cipőkészítő, valamint a csatlakozó bőripar, az ősi iparágak lesznek képviselve.

A belépődíj az összes kiállítási területekre 30 fillérben lett megállapítva

A kiállítás megnyitása szeptember hó 3-án d. e. 11 órakor történik, amelyen résztvesz minden valószínűség szerint dr. Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter, a város vezetőségével egyetemben.

A vásár ideje alatt, amely szeptember 3-tól 8-ig tart, több estén szabadtéri előadások, virágkorzó, konfetti- és szerpentincsata, toronyzene, a céhek korszerű öltözetben való felvonulása, a nagyerdőn tűzijátékok lesznek.

A vásárbizottság felhivja a kereskedők és iparosok figyelmét, hogy a vásárra vonatkozó összes tervek és részletes helyszinrajzok elkészültek és most már a vásárra való jelentkezések annál is inkább sürgősek, hogy mindenki a neki éppen legmegfelelőbb helyet tudja magának biztosítani. Éppen ezért felszólítja az Ipartestület Debrecen kereskedőit és iparosait, hogy f. hó 7-től, hétfőtől kezdve kezdjék meg helyeik lekötését a kiállítási irodában. (Ipartestület Simonffy utca 1-c. I. e.)

Itt jegyezzük meg, hogy a vásár tartamára vasuti és egyéb kedvezmények lesznek.

AZ ERDÉLYI VENDÉGEK FOGADTATÁSA A DEBRECENI PÁLYAUDVARON

Erdélyi vendégek Debrecenben

Szombaton délután fél 5 órakor Nyirábrány felől illusztris társaság érkezett Debrecenbe. A megszállt területi vendégek, akik Erdély különböző városaiból jöttek, főként református lelkészek, tanitók, egyházi gondnokok. Németh Erzsébetnek, a budapesti Soli Deo Gloria egyesületi titkárnő vezetésével érkeztek városunkba. Az állomáson már nagyszámu közönség várta az érkezőket. A társaságot **Siposs** Imre központi lelkész meleg szeretettel üdvözölte. Az üdvözlésre **Biró** Mózes lelkész válaszolt meghatottan. Kifejezte, hogy milyen örömmel jöttek valamennyien Debrecenbe, ahol láthatólag igen jól fogják érezni magukat.

A társaság ezután elosztott a kijelölt szállásokra. Este 6 órakor a Kollégiumban gyülekeztek s innen **Siposs** Imre lelkész vezetésével megtekintették a debreceni strandfürdőt, ahol a vendégek meg is fürödtek. Valamennyien elragadtatással nyilatkoztak a nagyerdei fürdő szépségéről.

Este 8 órakor a nagyerdei Polgári Lövöldében a Soli Deo Glória és **Kuyper Katalin Leánykör Popovits** Gyuláné vezetésével izletes vacsorát adott. A vendégeket a vacsora alatt is Siposs Imre központi lelkész köszöntötte fel.

A megszállt területi vendégek a vasárnapi napot is Debrecenben fogják tölteni. Reggel 8 órakor megtekintik a Nagytemplomot, azután a Kollégiumi könyvtárt. Fél tizkor megtekintik a Klinikákat. Tizenegy órától istentiszteleten vesznek részt a vendegek. 12 és egy óra között a Déri muzeumot látogatják meg. Egy órakor az Angol Királynő Bunda termében ebédet ad a Templomegyesület. A vendégek este 6 órakor utaznak el Nyiregyháza felé.

—

Eladó

CHRYSLER AUTÓ, használt, de jókarban, nyitott, teljes felszereléssel, jutányosan kapható.

Mándy Uradalom
Nyirbátor.

A HALÁLSUGÁR MEGJELENT. Pálfy József új regénye, a Halálsugár cimü izgalmas riportregény megjelent. Kapható a kiadóhivatalban és a lapkihordóknál. Ára 80 fillér.

Nem hiszek.

Most már csak az Urnak hiszek.
senki, senki másnak,
engem többé az életben
ki nem figuráznak.

Esküdhetnek most már nekem,
röpke szó az átok,
én most már csak azt hiszem el,
amit magam látok.

Nem hiszem, ha sirót látok,
hogy igazán sirna,
nem hiszem, ha rózsát látok
hogy övé a szirma.

Nem hiszek a mosolygásnak,
nem hiszek a fénynek,
nem hiszem hogy az emberek
az Istentől félnek.

Nem hiszem, hogy csodák vannak
idelent a földön,
nem hiszek a szabadságban,
a világ : egy börtön.

Akik itt lent ténferegnek :
sötét lelkü árnyak,
ha süt a nap mindjárt látszik,
hogy álarcban járnak.

Most már csak az Urnak hiszek
senki, senki másnak,
engem többé az életben
ki nem figuráznak.

FÉNYES JENŐ.

Nyugateurópai nivóban
tökéletes izléssel tervezett
I. rendü kivitelben roppant olcsó
a közismert

METEOR CSILLÁR

3 lg. modern csillár színes golyókkal **P 9·50**

Részletre is. Árjegyzék ingyen.
Piac ucca 9. szám. Bika mellett.

Vigyázat Debrecenben is sok hamispénzt találtak

Hirt adtunk arról, hogy ujabban ismét sok hamis pénzt szolgáltattak be a debreceni kir. ügyészségre. Tegnap három hamisitvány érkezett Szerencsről, mig most *Debrecenben találtak három hamis pénzt.*

Egy hamis 20 fillérest Papp Ilona, a Szőlősi-dohánytőzsde alkalmazottja szolgáltatott be. Valaki ezzel fizetett a trafikba. Arra vonatkozóan, hogy ki volt az illető, Papp Ilona nem tudott felvilágositást adni. Molnár Pál egy hamis ötvenfillérest kapott valakitől. Ezt a pénzt azóta már felküldték az állami pénzverdének is, amelynek megállapitása szerint a hamisitvány igen jó és alkalmas a megtévesztésre. Biró Gyula sofőrnek egy hamis egypengőst adtak valamelyik pénztárnál. Mikor észrevette, hogy a pénz hamis, beszolgáltatta az ügyészségre.

Az ügyészség elrendelte a nyomozást annak megállapitása végett, hogy eredetileg kik hozták forgalomba a hamis pénzeket.

—

Becsapott a villám egy felvidéki templomba 12 embert megölt, 10 embert megsebesitett

HÁROM TÜZSUGÁR CSAPOTT A TEMPLOM TORNYÁBA — BORZALMAS PÁNIK TÖRT KI A VILLÁMSULYTOTTA TEMPLOMBAN

Kassa, augusztus 5. Szörnyü eset történt a napokban, amelynek Zubroklava felvidéki község kis temploma és az istentiszteletre gyülekezett hiveik nagy része áldozatul esett! Szentmise alatt rettenetes égiháboru keletkezett. Vakitó villámok és fülsiketitő menydörgés veszélyeztették a kis hegyvidéki községet s amikor a hivek éppen elhagyni készültek a templomot, gyors egymásutánban

három tüzsugár csapott földrengető dörrenéssel a templom tornyába.

A villámcsapások alapjában rendítették meg a kis templomot és

a hivek közül négyen, akik éppen az oltár előtt térdeltek, szörnyet haltak.

A rettenetes jelenet láttára a templomban áhitatoskodó tömeg között pánik tört ki. Az emberek fejvesztve, a kétségbeeséstől szinte eszelősen tolongtak az ajtókhoz

elgázolva asszonyokat, gyermekeket és aggokat.

Órák mulva, amikor nagynehezen elült a rémület a faluban, néhányan visszatértek a villámsujtotta templomhoz s borzalmas látvány tárult a szemük elé. A villámcsapáskor szörnyet halt négy férfin kivül ugyanis

még tizennyolc vérében fetrengő, összeroncsolt ember hevert

a templomajtó kövezetén. Orvosi segitség csak a késő esti órákban érkezett, mert Zubroklava tizenegy kilométernyi távolságra fekszik a legközelebbi vasutállomástól, meredek bércek között. Mire az orvosi segitség megérkezett,

nyolc áldozat, köztük három gyermek már kiszenvedett.

Tizen a halállal vivódnak és a kis faluban leirhatatlan a gyász. Nincs egyetlen ház sem egész Zubroklaván, ahol ne ápolnának legalább egy-két sulyos sebesültet. A szerencsétlenség oka kétséget kizáróan az volt, hogy

a templomtoronyra nem szereltek villámháritót.

Azok közül, akik épségben menekültek a templomból, sokan teljes idegösszeroppanással fekszenek házaikban.

—

Ma, vasárnap és holnap, hétfőn féláru szelvényes előadások!

VIGSZINHÁZBAN

Két és félórás előadások!
3 sláger egy műsorban!
VONÓSNÉGYES
Szőke Szakállal.
FEHÉR TÖRZSFŐNÖK
George O'Briennel.
ÉLVE HOZZÁTOK HAZA ŐKET
Izgalmas expediciós film.
Előadások: ½5, 7 és ½10 órakor.

FÉLÁRU SZELVÉNY
Egy személy részére
a Vigszinház és az Uránia
aug. 6—7. bármely előadására.

URÁNIÁBAN

3 órás előadások! 3 sláger egyszerre!
Marlene Dietrich, Willy Forst, Gustáv Frőlich, Hans Albers főszereplésével.
ISMERETLEN ASSZONY
TÜZ AZ OPERÁBAN
AZ ELSÜLLYEDT FLOTTA
Előadások: 3, 6 és 9 órakor.

FÉLÁRU SZELVÉNY
Egy személy részére
a Vigszinház és az Uránia
aug. 6—7. bármely előadására.

Hétfőn a Vigszinházban: Élve hozzátok haza őket és Leányok a viharban.

Gróf Bethlen: Csend van a politikában, hazamegyek Inkére

Kaposvár, aug. 5. Ismeretes, hogy a budapesti törvényszék a Dréhr-ügyben elrendelte Bethlen István gróf volt miniszterelnök kihallgatását és ebből a célból leküldte az iratokat a kaposvári törvényszék vizsgálóbirójához, mert Bethlen István gróf jelenleg inkei bérletén tartózkodik.

A kaposvári törvényszék vizsgálóbirája szombaton délelőtt 10 órára idézte be a volt miniszterelnököt, aki Inkéről autón pontosan meg is érkezett. Kihallgatása háromnegyed óra hosszat tartott.

Bethlen István gróf kihallgatása után a következő nyilatkozatot tette a Magyar Távirati Iroda kaposvári tudósitója előtt:

— A kihallgaásról nincs mit mondanom. A politikáról a következőket mondhatom: Csend van ugy a belpolitikában, mint a külpolitikában, hazamegyek hát Inkére. A gazdának ma a birtokán van a helye.

Azután hozzátette: A minapi kis eső nagyon jót tett a kukoricának.

A kaposvári törvényszék egyébként az iratokat Bethlen István gróf vallomásával együtt visszaküldi Budapestre.

Anglia demarsra készül Berlinben

az osztrákellenes propaganda miatt.

London, aug. 5. A Press Assotiation ugy értesül, hogy a berlini angol követség utasitást kapott, hogy a német kormánynál tegyen szóbeli előterjesztést az Ausztria ellen irányuló német rádió- és repülőgép-propaganda ellen. Az előterjesztés a Reuter Iroda értesülése szerint teljesen barátságos hangu lesz és a négyhatalma egyezményre, a népszövetségi alapokmányra, valamint a versaillesi szerződésre fog hivatkozni.

—

Berlin, aug. 5. A Börzenzeitung párisi tudósitójának jelentése szerint Dollfuss osztrák szövetségi kancellár a francia kormánynál 18 ezer főnyi osztrák segédrendőrség felállitáát inditványozta a nemzeti szociálista mozgalom leküzdésére. A segédrendőrség katonai felszerelést kapna és a hadügyminisztérium hatáskörébe tartozna. A francia kormány az angol kormánnyal és a kis antanttal folytatott eszmecsere után hozzájárult az osztrák kormány inditványához.

Ifj. Biesz Elemért szabadlábra helyezték

Budapest, aug. 5. A szándékos emberölés büntettének kisérlete cimén letartóztatott ifj. Biesz Elemér ügyében a vizsgálóbiró, majd a felfolyamodás következtében ma a vádtanács a szabadlábrahelyezést rendelte el. Elfogadták a védőnek s a gyanusitottnak azt az állitását, hogy ő csak az utolsó pillanatban rohant az ablakhoz, hogy Végvári Borbálát visszatartsa a kiugrástól. Biesz már el is hagyta a fogházat.

A Londonban elhunyt Ujhelyi Nándor titokzatos élete

Budapest, aug. 5. A Londonban elhunyt Ujhelyi Nándor hagyatéka körül bonyodalmak támadtak. Az emigrációban élő iró nem rendelkezett vagyonnal, de igen tekintélyes tantiémjövedelmeket huzott és ezek a jövedelmek még hosszu ideig nem fognak csappanni. Ujhelyi kórházi kiadásait és temetési költségeit bécsi kiadója fizette a hagyaték terére. Most Ujhelyi örököseivel szeretné tisztázni a további jövedelmek kérdését, de a szerencsés örököst nem találják.

Ujhelyi Nándor mindig zárkózott életet folytatott és magánügyeiről még a legbizalmasabb barátaival sem beszélgetett. Igy származásának titkát is homály fedte. Csak annyit tudtak róla, hogy az édesanyja pénztárosnő volt az egyik fővárosi üzemnél. Ő maga soha nem beszélt családjáról. Egyik unokafivére társaságában sokat láttak, de később ezzel a rokonnal is megszakadt az érintkezése.

Mint emlékezetes, kilenc esztendővel ezelőtt Ujhelyi Nándort szeméremsértés miatt fogházbüntetéssel sujtották. Az iró betege lett annak a gondolatnak, hogy bevonuljon a Markó uccába és még a büntetés jogerőre emelkedése előtt külföldre menekült. Itt aztán felvette a Franz Cammerlohr nevet és egymásután irta sikeres vigjátékait. Ezek közül a „Baergelt lacht" és a „Tempo über Hundert" nagy sikert aratott. Ezenkivü társszerzője volt több sikeres vigjátéknak, közöttük az „Alles für Marion" cimü darabnak és a „Tiefstapler" cimü vigjátéknak.

Ujhelyi Nándor szerette a nyugodt életet. Nem akart anyagi zavarokkal küzdeni és ezért bécsi kiadójával érdekes szerződést kötött. Megállapodott abban, hogy minden elsején folyósitanak számára 100 dollárnak megfelelő összeget olyan valutában, amilyen országban le akar telepedni. Igy hosszu ideig 400 márkát kapott minden elsején Berlinben. Ezenkívül a hó végén mindig elszámolták a tekintélyes tantiémtöbbletet. Ujhelyi Nándor gondtalan anyagi viszonyok között élt. El is költötte jövedelmét. Sokszor hangoztatta:

— Nincs értelme, hogy élére rakjam a pénzt. A végén majd jelentkezni fognak a nevető örökösök.

Halála után kiadója megkezdte a nyomozást az örökösök után, hogy tisztázza a később befolyó tantiém-jövedelmek kérdést. Nem találják Ujhelyi Nándor hozzátartozóit. Édesanyja már régebben meghalt, testvérei nincsenek, legfeljebb oldalági rokonok felkutatásáról lehet szó.

TAXISZÁMLÁJA MIATT LETARTÓZTATTAK EGY VOLT SZOLGABIRÓT

Budapest, augusztus 5. A főkapitányságon Szentmiklóssy Kálmán negyvenkétesztendős volt szolgabirót ma délelőtt letartóztatták. A volt szolgabiró Albertfalván taxit fogadott és bejött Budapestre. A kiszállásnál azonban kijelentette, hogy nem tudja kifizetni a 16 pengős taxiszámlát, mert nincs pénze. A soffőr Szentmiklóssyt behozta a rendőrségre, ahol kiderült, hogy a volt szolgabirónak már többször akadtak hasonló kellemetlenségei. Egyizben állt. Letartóztatták.

HAAS LIPÓT

Ferencz József ut 58.
Telefon 29-63.

Fürdősapka . . 28 fill.
Fürdőcipő friss áru P 1·40
Fürdőtrikók leszállitott árban.
65 cm. sz. Rabaleum padlóanyag . . . P 2·60
Szövet szezlonkaró . . . . P 10·00
Mokett szezlonkaró . . . P 47·00
Függönyök nagy választékban.

LINOLEUM

EPEKŐ-, VESEKŐ ÉS HÓLYAGKŐBETEGEK,

valamint azok, akik hugysavas sók tulszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József" keserüviz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfia hosszu megfigyelés alapján megállapitotta, hogy a Ferenc József viz biztos és rendkivül kellemesen ható hashajtó s ezért prostatabetegségeknél is ajánlják.

Ujabb 4000 vagon magyar búza Németországnak

Budapest, augusztus 5. Nagyobb buzavásárlások folynak német számlára az országban, a budapesti gabonatőzsde alig érzi a német vásárlások hatását, miután az exportőrök elsősorban vidéki hajóállomásokon veszik a buzát Németország részére. Ez a szállitandó mennyiség tudvalevőleg 5000 vagon és most azt halljuk, hogy legközelebb ismét 4000 vagons kontingenst osztanak szét a magyar exportőrök között.

Magyarországnak ugyanis a németek kel kötött szerződés értelmében még joga van mintegy 4000 vagon buzát szállitani, helyesebben a német kormány számára a magyar-német szerződés jogot biztosit arra, hogy ezt a 4000 vagon buzát követelje. Ma délelőtt az a hir érkezett, hogy a német kormány gyakorolta szerződéses jogait: élt az opcióval.

Ilyen körülmények között közel tizezer vagon magyar buza értékesitését biztositja a német szerződés teljesitése. Eredetileg nagyobb buzamennyiség szerepelt a szerződésben, a helyzet azonban úgy alakult, hogy időközben a buza ára nálunk emelkedett és emiatt a németeknek szállitandó gabonamennyiséget is csökkentették.

Tengeriből is eredetileg a németek nagyobb mennyiséget akartak átvenni, de az áralakulás miatt ezen a téren is megváltozott a helyzet. A hivatalos német jelentések 9 millió hollandi forint értékre becsülik a magyarországi szállitások értékét, vagyis mintegy 21 millió pengőre.

A legujabb jelentések azonban utalnak arra, hogy Németország bizonyos megtéritést nyujt saját gabonakereskedelmi szerveinek és ha ezt a téritést is figyelembe vesszük, akkor körülbelül 29 millió pengőre becsülhető a szerződés végső összege.

—

MATUSKÁT A KÖZELI NAPOKBAN VISSZASZÁLLITJÁK BÉCSBE

Budapest, augusztus 5. Dr. Németh Ödön egyetemi tanár és dr. Tóth Pál László törvényszéki orvosszakért, akiket a pestvidéki kir. törvényszék vizsgálóbirója — mint ismeretes — Matuska Szilveszter elmeállapotának megfigyelésével s ezzel kapcsolatban megfelelő szakvélemény előterjesztésével bizott meg, — immár befejezték a »vasuti rém« megfigyelését. Az elmeorvos-szakértők most dolgoznak terjedelmes szakvéleményükön, amelyet előreláthatólag a napokban benyujtanak a pestvidéki kir. törvényszékhez. Minthogy Matuska kihallgatása egyébként már napokkal előbb befejeződött, a törvényszéken úgy döntöttek, hogy nem várják meg az orvosi szakvélemény beterjesztését, hanem Matuska Szilvesztert ettől függetlenül visszakisértetik a bécsi országos törvényszékhez, amely ugyanis Matuskát csupán a vizsgálat lefolytatásának tartamára adta át Magyarországnak. Ilyen körülmények között Matuskát előreláthatólag a közeli napokban már elszállitják Budapestről.

ORSZÁGOS VÁSAROK

Augusztus 7. Hétfő: Ádánd, Balassagyarmat, Eger (havi), Érd, Kalocsa, Kenderes, Kétegyháza, Kamárom, Mekényes, Mezőkeresztes, Nádudvar, Nagycsákány, Nagykapornok, Örkény, Pápóc, Pásztó, Pécs, Rajka, Rakamaz, Sajószentpéter (havi), Sárkeresztúr, Sárvár, Somogysárd, Sopron, Sümeg (havi), Üllő, Vaja, Várpalota, Velence, Veszprém (alsóváros), Zalaszentiván.

Augusztus 8. Kedd: Gönc, Kalocsa, Kerkaszentmiklós, Mihályi, Nagybörzsöny, Pásztó, Sátoraljaújhely, Sellye,

Szivességből felvették a szekérre, belefordult az árokba

Szerencsétlenséget okozott egy megvadult ló a Szoboszlói uton.

Könnyen végzetessé válható szerencsétlenséget okozott tegnap délután a Szoboszlói uton egy megbokrosodott ló. Andirkó Andrásné sz. Papp Erzsébet 45 éves Kishegyesi ut 12. sz. alatti lakos több napszámos asszonytársával együtt takarásból jött hazafelé egy közeli tanyáról.

Utközben az elfáradt asszonyok találkoztak egy buzával megrakott szekérrel, amelyet Várna István debreceni földbirtokos hajtott. A földbirtokos megszánta az elfáradt asszonyokat és felvette őket a szekérre, hogy elhozza őket egy darabon. Az asszonyok boldogan ültek fel a szekérre és már a szoszoboszlói uti vámnál jártak, amikor az országut szélén levő targoncától az egyik ló megriadt, rohanni kezdett és a szekeret a rajtaülőkkel együtt beleforditotta az árokba.

A zuhanás következtében Andirkóné oly szerencsétlenül zuhant az árokba, hogy a fején sulyos sérüléseket szenvedett és a mentőknek kellett a sebészeti klinikára szállitani, ahol azonban annyira javult az állapota, hogy a saját lábán távozott a klinikáról. A többieknek nem történt semmi bajuk sem.

—

Halálos ágyán bevallotta az öngyilkoskisérletet

Még a mult hónapban 18-án történt, hogy Kiss Gáborné hajduszoboszlói lakos rosszul lett. A 21 éves fiatalasszonyt beszállitották Debrecenbe, ahol a belgyógyászati klinikán gondos ápolás alá vették. A nyomozás eleinte azt állapitotta meg, hogy Kiss Gáborné véletlenül ivott bele abba a csuporba, amelyben marólug volt.

A fiatalasszonyt több mint két hétig ápolták és kezelték, de nem lehetett rajta segiteni. A klinika jelentése szerint Kiss Gáborné augusztus 5-én sérülésébe belehalt. A fiatal asszony a halálos ágyán elmondotta, hogy nem véletlenül ivott a marólugos csuporból, hanem öngyilkossági szándékból nyult a méreghez. Pillanatnyilag el volt keseredve s ezért akart megválni az élettől.

Miután bünecselekmény nem forog fenn, a debreceni kir. ügyészség Kiss Gáborné eltemetésére megadta az engedélyt.

A debreceni törvényszék feltünéstkellő itélete dr Salgó László ügyvéd és dr Csobaji Gyula szabolcsi földbirtokos polgári perében

Érdekes polgári pert tárgyalt nemrégiben a debreceni törvényszéken vitéz dr. Kovách Elemér törvényszéki biró. A per szereplői *dr. Csobaji* Gyula *szabolcsmegyei földbirtokos és dr. Salgó* László *debreceni ügyvédek voltak.* Az ügy előzményei évekre huzódik vissza, amikor dr. Csobaji Gyula gazdasági és egyéb ügyeinek intézésével dr. Salgó László debreceni ügyvédet bizta meg, mint jogtanácsosát. Ugy állapodtak meg, hogy Salgó a megbizójának utasitása szerint hat éven keresztül intézi az ügyeket. Ezért Csobaji Salgónak *évi egy vagon buza tiszteletdijat fizet.* Ez a megállapodás 1927-ben történt és Csobaji 1930-ban váratlanul visszavonta a megbizatást jogtanácsosától, noha ugy egyeztek meg, *hogy a megállapodás junius 30-ika előtt csak abban az esetben mondható fel, ha Salgó részéről az ügyvédi perrendtartásban meghatározott vétkesség történne.*

Salgó László igazának tudatában pört inditott a szabolcsi földbirtokos ellen, akitől a készkiadásokkal *együtt összesen 8837 pengő tiszteletdijat követelt.* Ezzel szemben Csobaji Gyula *viszontkövetelést jelentett be, mert szerinte a felmondás jogos volt.*

A törvényszék többször foglalkozott ezzel az üggyel. A tárgyalás során Csobaji Gyula dr. azt igyekezett bizonyitani, hogy Salgó László a tarcali házának értékesitésénél nem képviselte kellően az ő érdekeit s egyebekben a rendelkezéssel átadott összeget nem a megjelölt célra forditotta. Igy többek között nem fizette ki dr. Géber Mihály budapesti ügyvédnek a helyettesitésért járó összegeket.

Salgó László dr. viszont azt akarta igazolni, hogy ő helyesen járt el. Szerinte dr. Géber Mihállyal elszámolási viszonyban állott és jóhiszemüen tartotta magánál a pénzt, de különben is Csobajitól nem kapott határozott rendeltetéssel pénzt Géber részére. Ami a tarcali házeladást illeti, ő megbizója érdekében járt el, amikor Weisz Hermannal az ügyvédi dijlevelet kiállitották.

A tárgyalás befejezése után vitéz dr. Kovách Elemér törvényszéki biró kihirdette az itéletet, amely szerint Salgó Lászlóval szemben az ügyvédi perrendtartásban meghatározott vétkességi eset forog fenn s igy Csobaji Gyula alapos okból vonta vissza megbizatását. Ezek alapján tehát nem köteles a hátralevő időre járó tiszteletdijat Salgó Lászlónak kiadni. A törvényszék ugy találta, hogy a tényállás eddigi adatai szerint Salgó László dr. magatartása a kérdéses esetben az ügyvédi rendtartás és a büntető törvénykönyv rendelkezéseit sérteni látszanak, ezért az itéletet közlik az ügyvédi kamarával, a járásbirósággal és a kir. ügyészséggel, az itélet jogerőre emelkedése után pedig az iratokat átteszik az ügyészségre. A biróság végül kötelezte Salgót, hogy fizessen Csobaji Gyulának 4544 pengőt és 1200 pengő perköltséget.

A törvényszék itélete ellen dr. Salgó László fellebbezést jelentett be a kir. itélőtáblához.

Nyári cikkeinkben

ujabb nagy árleszállitás!

GYERMEK NAPOZÓ, minden szinben . . .	0·78	FROTTIR FÜRDŐKABÁT, hosszu ujjal, Ia.	13·—
FÜRDŐTRIKÓ, férfi és női . . . . . 2.—	1·30	FÜRDŐKÖPENYKELME mtr. . 1.40	1·20
FÜRDŐTRIKÓ, — férfi és női, tiszta gyapjuból . . . 6.—	3·—	FROTTIR TÖRÖLKÖZŐ, Ia. minőség 1.90	0·96
NŐI FÜRDŐRUHA szoknyás . . . 6.—	4·60	SPORT SOKNI, női, minden szinben 0.70	0·34
FÜRDŐSAPKA, gumi, többféle fazonban 0.50	0·28	MOSÓSELYEM HARISNYA . . . 1.25	0·96
FÜRDŐCIPŐ, gumi, friss áru . . . 1.30	1·20	SELYEMNADRÁG női gumis vagy nyitottszárú 1.45	1·28

Csipkebugusok divat fasonban P 1·68

PANAMA ING sport vagy apacs fason 3.60	2·88	PAPLAN, prima gyapottal töltve . . 7.60	6·80
SPORTING, kötött, kiváló nyári viselet 2.50	1·98	PAPLAN dupla cloth, fehér vattával . 14.80	11·80
FRESKÓ ING, külön gallérral a legujabb minták 3.30	2·88	PAPLAN rózsás selyem brokát, hófehér vattával 27.80	22·50
HÁLÓING prima, mosott siffonból . 3.90	2·80	PAPLANLEPEDŐ prima minőség . . 8.80	7·80
ALSÓNADRÁG, rövid, gombos, Ia. sefir 1.40	1·20	PÁRNAHAJ prima minőség 2.80	2·50
PIKÉ TAKARÓ complett méret, kiváló minőség 10.80	7·50	FLANELL TAKARÓ, bársonyos min. 5.20	3·60

Minden darab NOR-COC márkás fürdődresszhez egy darab strand koffert adunk.

Jobb fornainghez és „Piros Rózsa" selyemharisnyához egy szép szines léggömböt adunk.

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy-utca sarok.

Szabadtéri előadás Debrecenben

Jövő vasárnap este a Déri muzeum előtt.

Augusztus 13-án, **vasárnap este 9 órakor** nagyszabásu müvészi esemény szintere lesz a Déri muzeum előtti artisztikus tér, a debreceniek kedvenc sétahelye.

Debrecen város és az Egyetem ezen a téren rendezi az első szabadtéri előadást.

Régi óhaja a város müvészbarát közönségének, hogy a többi vidéki város mintájára Debrecen is kivegye a részét a szivet-lelket gyönyörködtető szabadtéri előadásokból, melyeken egy város népének karaktere, tehetsége nyer legjobb megnyilvánulást.

A város és az egyetem dr Hankiss János egyetemi tanár, a nyári egyetem igazgatója, Szabó Emil zeneiskolai h. igazgató, dr Kuthi Sándor javaslata alapján állitották össze az első szabadtéri előadás programját. A mai helyzethez igazodva, nem akartak költséges felvonulásokat, sok kiadással járó betanitásokat, mégis képet akartak nyujtani a mai Debrecenről, egyben a debreceni tradiciónak is akartak áldozni.

A program szebnél-szebb zenei számokból áll: A **Mácsai Dalkör** régi és uj magyar nótákat ad elő, **Simon** István magyar nótákat énekel cigányzenekar kisérettel, **Julow** Kató és **Jauka** Baba magyar táncokat lejtenek, **Hoór-Tennis** Erzsébet tanitványai a János vitéz egy jelenetét adják elő (Takács Panni, Vajda Julia, Bakó Károly). Igen érdekes lesz Csokonai bucsuztatása cimü jelenet, amelyet korhü jelmezekben egyetemi hallgatók adnak elő, mig a darabban előforduló régi magyar diáknótákat, Csokonai dalokat a Mácsai dalkör énekli. A dalok közt szerepel a régi magyar biedermaier diákének, a „Szép ifjuságom merre jár" és a hires „Dongó" nóta is. Betetőzi az estét a „Magyar rapszódia" cimü zenés táncjelenet, melynek szereplői debreceni urleányok és ifjak, főszereplője pedig Vásáry Annus, aki magyaros, szép táncával annyira elragadta a közönséget a Dóczi intézet tavalyi ünepén. Végül a Mácsai Dalkör énekli P. [illegible] Zoltán Tér[illegible] szövegére irt „Uj Talpra Magyar"-ját mely a hazafias ünnepélyek legkedveltebb, hatalmas erejü müsordarabja lett.

A Déri mueum előtti teret a terv szerint erre az estére lezárják és a közönség egy részét mintegy 500 ülő helyen helyezik el. **Belépő dij nincs, de a számozott meghivó megváltása kötelező. A szintér reflektorokkal lesz megvilágitva,** melynek berendezését a városi világitási vállalat végzi, mely annak idején a dalosverseny kivilágitásával remekelt.

A számozott meghivókat célszerü **hétfőtől** a Méliusz könyvkereskedésben előjegyezni, mert csak az egyetem 200 helyet foglalt le eddig.

—

HATTYUDAL

Az őszi napsúgárban nem gyönyörködöm
Beteg szivem tüske tépi, vérzi,
Csak egy szivben van irántam szánalom,
Gyötrelmében felsóhajt! „Az a rongyos régi"
Földi boldogságról nem ábrándoztam,
Dicséret-jutalom nem kellett nekem,
Szivem sirt minden dalomban,
Megértő lelked zokogott velem.
Lehulló levelek boruljatok reám,
Takarjátok be csöndes siromat.
Ne tudja meg, ne is sejtse senki
Róla való örök szép álmomat.
Szebb világba költözik fáradt lelkem,
Meggyötört testem stromban megpihen
Könnyezve hagylak itt, megyek a célhoz,
Ahonnan még nem tért vissza senki sem . . .

ANONYMA.

KÖNYV.

Hekler művészettörténeti könyveimány Péter tudományegyetem professzorának „Az újkor művészete" című műve jelent meg a Magyar Könyvbarátok kiadásában, az Antik Művészet, a Középkor és a renaissance művészeti monográfiái után önálló kötetként. (125 képpel, egészvászon kötésben. Bolti ára 10.— P.)

Hakler művészettörténeti könyveinek III. kötete a barokk-kor művészetének sokirányúságát, eredőit és eredményeit biztos fölénnyel világítja meg, midőn a szorosan vett művészettörténeti anyagot széleskörű szellemtörténeti, illetve világnézeti problémák köré csoportosítja, anélkül, hogy ezáltal a művészettörténelem sérelmet szenvedett volna; kitünő koncepciókészséggel adva egyszersmind a kiemelkedő egyéniségek monografiáját is.

Méltó módon követi a barokk-kornak szentelt fejezetet a XIX—XX. század ismertetése, mely biztos vezérfonal a modern kor művészi labirintusában tájékozást kereső és a napi kritikán felül emelkedő művelt nagyközönség számára.

Külön elismerés illeti a mű avatott kézzel összeállított képanyagát, mely amellett, hogy az elengedhetetlen és a közérdeklődés előterében álló művek reprodukcióit teljesen felöleli, néhány új és eddig ismeretlen nagyszerű alkotás bemutatásával is gyarapítja olvasóink ismereteit.

Hekler éles szemmel fedez fel minden értéket és minden hibát. Bírál ott, ahol szükségesnek találja, de elismer ott, ahol igazi értéket lát.

Ezt a legújabb könyvét, melyet részletes és a legújabb külföldi kiadványokat is magába foglaló bibliografia egészít ki, nagy örömmel és haszonnal fogja forgatni minden olvasója. A könyv külső csínja az Egyetemi Nyomdát dicséri.

Debreceni Helyi Vasut.

HIRDETMÉNY

Értesitjük a t. utazóközönséget, hogy a Nagyerdői Vigadótól menetrend szerint *este 11 órakor induló villamos vonaton kivül folyó hó 6-ától kezdve folyó hó 31-éig bezárólag minden nap este 11 ó. 40 p.-kor és 12 ó. 20 p.-kor rendkivüli vonatokat fogunk inditani.*

Szombaton éjjel még egy harmadik rendkivüli vonatot is inditunk, mely a Nagyerdői Vigadótól *éjjel egy órakor fog indulni.*

A fent felsorolt rendkivüli vonatokon csak a kalauzok által árusitott rendesáru menetjegyek és a szabadjegyek érvényesek.

Debrecen, 1933 augusztus 5.

Az üzletigazgatóság.

Debreceni szalonna és kolbász sikere külföldön

Bőde mester csomagjai Ausztriában. — nagyon dicsérik az osztrákok a debreceni árut, de sok rája a vám.

Hetekkel ezelőtt Debrecenben tartózkodott Paal Jób, a hírneves nemzetközi riporter. Az Olaszországról szóló filmmel jött, de persze nem mulasztotta el, hogy felfedező utra induljon Debrecenben. Hamarosan eljutott Bőde Gyula hentesmester üzletébe és nem győzött betelni a kitünő finom hentesárukkal. Paal Jób a debreceni szalonna és jófajta szárazkolbász és miegymás élvezetébe óhajtotta részesiteni külföldi barátait és jó néhány címre, osztrák, angol, francia urak nevére küldetett egy-egy csomagot, telve finom Bőde-féle hentesárukkal.

Ez volt az előzménye annak a cikknek, melyet Paal Jób most a vele összeköttetésben álló lapokban közöl úgy Magyarországon, mint külföldön. Rend kivül dicséri Bőde mestert és elmondja, hogy Ausztriába, illetve az ausztriai címekre már megérkeztek a csomagok és a tartalmuk egy-kettőre elfogyott. Akik ettek belőlük, nem győzték dicsérni.

Kitünő reklámot nyujtott tehát ez az akció a debreceni kiváló hentesiparnak, de Paal Jób felpanaszolja cikkeiben, hogy vám, hordárdíj, mázsálási költség, fekbér, forgalmiadó és istentudja milyen címeken

az ötkilós csomagra közel nyolc schillinget vetettek ki az osztrák vámhatóságok. Ez azt jelenti, hogy csaknem több a vám, mint amennyi nálunk az egész áru értéke.

Igy aztán meg lehet érteni, hogy hiába van olyan kitünő hírneve a magyar hentesárunak külföldön, mégis a nagy vámmal és egyéb megterheléssel „nem tud megbirkózni" még a kitünő debreceni kolbász és a szalonna sem.

Hogyan leplezte le Sziriusz mester a debreceni nagytemplom meggyalázóját?

Csodálatos álomlátás, amit igazolt a rendőri nyomozás

A Debrecenben tartózkodó *Sziriusz* mester személye iránt még mindig egyre fokozódik az érdeklődés. Napról-napra fokozódik azoknak a száma, akik felkeresik szerkesztőségünkben, hogy feltárja előttük multjukat, ismertesse jelenjüket és bepillantást adjon nekik jövőjükbe is. Kevesen tudják a mesterről, hogy *világhirü jósképességén kivül még egy csodálatos képessége van.* Ha transzba ejti magát, megtudja fejteni a legtitokzatosabb eseményeket és ezen a réven nem egyszer segitségére van a hatóságoknak is a legrejtélyesebb bünügyek kivizsgálásában. *Sziriusz* mester Debrecennek is nagy szolgálatot tett már különös és teljesen egyedül álló képességei folytán.

Ő volt az, aki legelsőnek megállapitotta a debreceni nagytemplom meggyalázójának személyét és leleplezte tartózkodási helyét is.

A merénylet, mint ismeretes, a komunizmust követő nemzeti ujjászületés idején történt. Ismeretlen tettes beszennyezte a református nagytemplomot, ami nemcsak Debrecenben, de az egész országban óriási felháborodást keltett.

A rendőri nyomozás az első napokban *komunistákat sejtett az elvetemült büncselekmény hátterében* és ebben az irányban is indult meg a vizsgálat anélkül azonban, hogy pozitiv adatok kerültek volna a hatóságok birtokába.

Sziriusz mester, aki szintén hitbuzgó református ember, ekkor elhatározta, hogy maga is munkába veszi az ügyet és megpróbálja leleplezni a merénylőket.

Transzba ejtette magát és álmában erősen a merénylő személyére gondolt.

Egy vidéki község jelent meg előtte, majd egy züllött külsejü ember, aki román nyelven beszélt hozzátartozóival.

Sziriusz mester, amikor felébredt egyenesen *Haypál* Benőhöz a budai református lelkészhez sietett és igy szólt hozzá:

— Nagytiszteletü Uram, kinyomoztam a debreceni Nagytemplom meggyalázóját. Nem debreceni, sőt nem is magyar ember . . .

Azután elmondotta *Haypál* Benőnek, hogy hol látta a merénylőt, milyen vidéken, milyen házban és pontos személyleirást is adott a tettesről, majd kérte a budai református lelkészt, hogy a nyomozó hatóságoknak ajánlja figyelmébe az ő megállapitásait.

A rendőrségen eleinte kétkedéssel fogadták *Sziriusz* mester adatait, de a nyomozás csakhamar ugyanarra az utra terelődött, amelyet *Sziriusz* mester álmában megjelölt és nem vezetett végleges eredményre a közbejött rendkivüli okoknak tulajdonitható.

*

Itt emlitjük meg, hogy *Sziriusz* mester már csak csütörtökig marad Debrecenben. Megmásithatatlan szándéka, hogy akkor visszautazik Budapestre. Erre való tekintettel a világhirü jós ma is fogadja látogatóit, *délelőtt szerkesztőségünkben, délután pedig az Arany Bika szállóban lévő lakásán.* Hétköznapokon Sziriusz mesben müködik.

PÁLYÁZAT AZ 1933. ÉVI IPARI MUNKÁS JUTALMAKRA

A magyar királyi Kereskedelemügyi Miniszter ur a kamara területén lévő ipartelepeken hosszabb idő óta megszakítás nélkül alkalmazásban álló és minden tekintetben érdemes, idősebb ipari munkások részére a folyó évben is 5 (öt) egyenként 100 (Egyszáz) pengőnyi jutalmat adományozott. Ezekre a jutalmakra a kamara a pályázatot az alábbiakban hirdeti meg.

1. A jutalmakra csak olyan munkások pályázhatnak, illetve csak olyan munkásokat hozhatnak a munkaadók javaslatba, akik

a) kifejezetten ipari (kisipari vagy gyári) munkások, vagyis az ipartörvény rendelkezései alá tartozó ipartelepeken szakbavágó munkát végeznek,

b) jelenlegi munkaadójuknál megszakítás nélkül legalább is betöltött 2 év óta vannak alkalmazva,

c) ötvenedik életévüket betöltötték és

d) akik sem a m. kir. kereskedelemügyi miniszter urtól jutalmat vagy elismerő levelet még nem kaptak, sem pedig szolgálati érdemeik elismeréséül legfelsőbb kitüntetésben nem részesültek.

2. Minden pályázó munkás köteles pályázatához csatolni:

a) munkakönyvét annak teljesen hiteles igazolására, hogy mennyi idő óta van jelenlegi munkaadónál megszakítás nélkül alkalmazva,

b) munkaadója nyilatkozatát arról, hogy alkalmaztatásának egész ideje alatt — különösen a forradalmi idők alatt — kifogástalan és nemzet hü magatartást tanusított,

c) a rendőri hatóság erkölcsi bizonyitványát arról, hogy az állam iránti hűség és egyéni megbizhatóság szempontjából nincs ellene kifogás.

A nem magyarországi születésü pályázók részéről a magyar honosság megszerzését vagy a honositás iránti folyamodás megtörténtét is igazolni kell.

A pályázati kérelmeket a kereskedelmi és iparkamaránál (Debrecen, Verbőczy-utca 2—4.) kell előterjeszteni legkésőbb 1933. évi október hó 20-ig. Az ezen időn tul érkező kérelmeket a kamara mint elkésetteket visszautasítja.

Nyomatékosan felhivja a kamara a figyelmet arra is, hogy nem terjeszthető fel azon pályázó kérelme sem, aki pályázatához a 2. pont a—c alatt felsorolt mellékleteket nem csatolja.

Azok a munkások, akik alkalmazásban vannak, kérelmüket munkaadójuk utján terjesszék be, azok pedig akik alkalmazásban nincsenek, közvetlenül. Az a pályázó, akinek munkaadója ipartestület kötelékébe tartozó képesített iparos, az ipartestület nyilatkozatát is csatolja be arról, hogy alkalmaztatása ideje alatt, különösen a forradalmi idők alatt, kifogástalan és nemzethü magatartást tanusitott.

Debrecenieknek Pesten a

METROPOLBA

szállnak, Rákóczi-ut 58.

150 kényelmes szoba, hideg-meleg folyóvízzel, telefonnal, rádióval, elektromos fényjelzésekkel.

Patinás hirü kiváló konyha. — Cigányzene. — Virágoskert.

Szobák 4 pengőtől. Penzió 9 pengőtől.

A második sztratoszféra-repülő lezuhant Csikágó közepén

A ballon burkolatán rés támadt

Csikágó, aug. 5. Settle sztratoszféra-repülése meghiusult. Settle, Jean Piccard társa, 9 óra 05 perckor (középeurópai idő szerint) startolt, nagy lelkesedés közepette. Röviddel később az összegyült óriási nézőtömeg azt vette észre, hogy a léghajót a szél elsodorja a függőleges irányból és Burlington felé viszi tovább.

Alig husz perc mulva Burlingtonból azt jelentették, hogy a léghajó a vasut terepén kényszerleszállást végzett. A hirt később módositották. Settle kijelentette, hogy kudarcának oka a ballonburok sérülése és elhatározott szándéka, hogy a hiba kijavitása után a sztratoszféra-repülést minél rövidebb időn belül megismétli.

Csikágó, aug. 5. Settle kényszerleszállását az tette szükségessé, hogy —mint most megállapitották —

a ballon burkolatán rés támadt.

Alig repült a ballon tiz perce Csikágó fölött, máris süllyedni kezdett. Settle magas raktárépületek veszedelmes közelségébe került. A veszély kikerülésére a repülő nem látott más módot, minthogy a város közepén, a 14-ik uccában leszálljon.

Amikor Settle szükségleszállásának hire ismeretessé vált, a Soldiersfield-stadionban egybegyült hatalmas embertömeg, amely jelen volt Settle startjánál, vad iramban a leszállás helyére sietett, ahol hamarosan óriási embertömeg vette körül a gépet. Utólag kiderült egyébként, hogy Settle megsebesült. Amikor gondolája földet ért, fejsérülést szenvedett, amely azonban nem látszik sulyosnak. Settle visszautasitotta az orvosi kezelést.

—

NEM BÁNT MÁR POLOSKA! FLIT MEGVÉDETT!

A HALÁLSUGÁR MEGJELENT. Pálfy József új regénye, a Halálsugár című izgalmas riportregény megjelent. Kapható a kiadóhivatalban és a lapkihordóknál. Ára 80 fillér.

Egy őrült apa agyonütötte négy gyermekét

Bozen, augusztus 5. A közeli Orte Völs-ben tegnap rettenetes családi tragédia játszódott le. Schaller földmives hirtelen elmezavarában ötéves fiát és szomszédjának négyéves fiát fejszével agyonütötte. Azonkivül Erzsébet nevü hároméves leánykáját megfojtotta és 11 éves másodszülött fiát, Pált is agyonütötte. Borzalmas tettének elkövetése után elmenekült. Schaller a rémes tetteinek elkövetése napján négyéves fiacskájával Bozenbe jött, hogy az ottani fodrásznál hajat vágasson. Estére azután visszatért majorjába és később kisfiát a szomszédos majorba vitte. Felesége, aki egész nap a mezőn volt kapálni, késő este hazatért és hörgést hallott a házban. Kutatni kezdett s hamarosan megtalálta Róbert nevü fiát és szomszédjának kisfiát vérbefagyva. Később megtalálta hároméves leánykáját az ágyban holtan. A kis gyermekek karjai köré olvasó volt csavarva. Pál nevü fiát később azután a majorság felett holtan találták meg, ahol az állatokat legeltette. Hullája mellett egy fakereszt és egy virágcsokor feküdt, amit bizonyára az őrült atyja tett oda.

Ki akar 25 liter ceglédi bort?

A Ceglédi Bortermelők Szövetkezete Varga utca 10. alatti kimérésének pályázata.

Érdekes ötletet vetett fel a Ceglédi Bortermelők Szövetkezete Varga ucca 10. alatti kimérésének vezetője.

Egy olyan kétszer 4 sorból álló versre hirdet pályázatot, amelyben az országszerte hires ceglédi borok jó tulajdonságai vannak kidomboritva. A versből okvetlenül ki kell tünni annak, hogy a ceglédi bor kitünő zamatu, mesterségesen javitva, festve, édesitve nincs, igy nem kapni tőle fej- és gyomorfájást, továbbá, hogy a termelőtől a fogyasztóhoz kerül közvetlenül: ezért olcsó.

A vers három szakaszból fog állani, melyből a meglevő első szakasz igy hangzik: **Hires ceglédi fajbor, Testet, lelket viditó. Varga utca 10. alatt Literenkint kapható.**

A pályázatok beadásának határideje **1933 augusztus 12-én 4 óra.** A pályázatok beadási helye a **„Debreczen" szerkesztősége.**

A pályázaton részt vehet mindenki, aki a **Varga ucca 10. alatti lerakatban** átvesz egy dijtalan utalványt, melyet a pályamunkához mellékelni kell.

A pályadijnyertes mü 25 liter borral lesz jutalmazva. A pályadijnyertes nevét a „Debreczen" aug. 15-iki számában közöljük.

Magas hegyek tiai a végtelen magyar pusztán

Svájci cserkészek a Hortobágyon.

Lapunk más helyén tudósitást közlünk a svájci cserkészek debreceni tartózkodásának második napjáról. Itt most a svájci cserkészek hortobágyi kirándulásáról adjuk egyik debreceni kisérő leirását a következőkben:

A Hortobágyra a vonat 1 óra 39 perckor érkezett. Megérkezése után a svájciak a tőlük megszokott rendben álltak fel az állomáson, ahol Varga Endre városi számvevő és dr Bauer Endre hortobágyi állatorvos, Pohl Ferenc kertészeti főfelügyelő, gazdasági tanácsos és még néhány Debrecenből kiutazott hölgy és ur kiséretében fogadták őket.

A Debrecenből ugyancsak kiutazott Varga Endréné átnyujtott egy csokrot néhány szó kiséretében, amit a cserkészek **„Huj-huj-hajrá"** és **„Brávó"** kiáltással köszöntek meg.

A csárdába ebédhez indultak, de a svájciaknak — ugy látszik — talpukban maradt a tegnapi vigadóbeli tánc, mert a csárda bejáratánál a cigányzene hangjaira a csárdában időző hölgyvendégekkel csárdásozni kezdtek amit alig lehetett velük abbahagyatni.

Ebéd után dr Bauer kellő szakszerü magyarázattal bemutatta nekik a vasalót, ahol két gulyás lebbenesét és tésztáskását főzött, amit megkóstolgattak és igen jónak találtak, továbbá az éppen korlátok közé hajtott bikákat, csikóslovaglást, majd a Hortobágy hidjáról tekintettek szét a pusztába, ahonnan kisebb mérvü délibáb a közel legelésző gulyák és ménesek kötötték le a figyelmüket. **Legjobban tetszett nekik a ménes s amikor a csikós saját lovát kérésükre átengedte nekik, alig tudtak betelni a lovaglás élvezetével, még leesés árán is.** Feltünően remekül lovagolt köztük azonban **egy 16—17 éves cserkész**, akiről később megtudtuk, hogy a Philippi-szigeteken, Manillában született s ami érthetővé tette cowboyszerü mutatványait. A fényképezőgépeik pedig egymásután kattogtak.

Láthatóan kifárasztotta őket a végtelen puszta látása, ami természetes az ő hegyóriásokhoz szokott szemeiknek. Uzsonnájukat ismét a csárda udvarán költötték el, ami után vonatuk a már ismert „Huj-huj-hurrá" kiáltások és kifejezett köszönetük után indult 6 óra 15 perckor Gödöllőre.

VIRÁG ÉS GYÜMÖLCS A TÁVOZÓKNAK

Kedves jelenet játszódott le a vonat elindulása után a fütőháznál, amelyet tudvalevőleg a Vargakert szegélyez. Itten lassitott a vonat és **Hegedüs** Károlyné,a vasutas Mansz elnöknőjének vezetőségével a Mansz több hölgytagja virágokkal és gyümölcsökkel halmozta el a svájci fiukat. Rendkivül kellemesen lepte meg a fiukat ez a nem várt figyelem és lelkesen éljenezték a magyar asszonyokat.

MARADANDÓ EMLÉKEKKEL TÁVOZTAK A SVÁJCIAK

Dr **Kádár**, a svájci cserkészek magyar vezetője a következő nyilatot tette a bucsuzáskor:

— A svájci cserkészek a lehető legjobb benyomásokkal távoztak Debrecenből és a Hortobágyról. Beszédükből kilátszik, hogy sokat hallottak ők a magyar vendégszeretetről, **de ilyenről, mint amilyen a debreceni fogadtatás volt, nem is álmodtak.** A Hortobágy végtelensége pedig jólesően bár, de teljesen kifárasztotta őket. A magyar cserkészek részéről a legnagyobb hálának adok kifejezést Debrecen város és különösen hölgytársadalma részéről, **hogy ily maradandó emléket vésett a svájciak szivébe a magyar vendégszeretetről** és hogy a dsembori sikeréhez hozzáillő méltó módon járult hozzá. Mindezekért a város vezetősége és társadalma fogadja a magyar cserkészek igaz köszönetét.

Hat millió mázsával több buza termett az idén, mint tavaly

Tengeriből négymillió mázsával kevesebb lesz — Buzából 23.8, rozsból 9.3, tengeriből 19.6 millió mét ermázsa hozam várható

A földmivelésügyi minisztérium szombat délután tette közzé ujabb termésbecslését, amely szerint kat. holdankint országos átlagban 8.59 q, összesen mintegy 23,795.000 q buzatermés várható. A mult évben összesen 17,544.002 q termett. *A folyó évi buzatermésünk tehát mintegy 6il251.000 q-val több.*

A rozsból országos átlagban 7.93 q, összesen mintegy 9,334.000 q rozstermés várható. A mult évben összesen 7,696.575 q termett. *A folyó évi várhtó rozstermésünk tehát mintegy 1,637.600 q-vl több.*

Az árpából összesen mintegy 7,499.600 q árpatermés várható. A mult évben összesen 7.191.280 q árpa termett. A folyó évi várható árpatermésünk tehát mintegy *308.300 q-val több.*

Zabból a gazdasági tudósitók becslései szerint összesen mintegy 3,118.200 q temrés várható. A mult évben összesen 3.157.851 q zab termett. A folyó évi várható zabtermáésünk tehát mintegy 39.600 q-val kevesebb.

A tengeriből országos átlagban 9.77 q, összesen mintegy 19,666.700 q tengeri termés várható. — A mult évben összesen 24,320!382 q szemes tengeri termett. *A folyó évi tenger itermésünk tehát mintegy 4,653.700 q-val kevesebb.*

A burgonyából országos átlagban 46.04 q összesen mintegy 23,790.000 burgonyatermésre van kilátás. A mult évben összesen 15,564.664 q termett. A folyó évi várható burgonyatermésünk tehát mintegy 8,215.300 q-val több.

A gyümölcsfák közül a szilva többnyire gyenge. Alma és körte elég jó termést igér, a dió szintén. Az őszibarack korai fajtái piacra kerültek, a termés jó. A dinnye sok helyen gyenge termést mutat, korai fajták már piacra kerültek.

A szőlők állapota. A tartósabb száraz meleg időjárás következtében még azokon a vidékeken is, ahol a fejlődésben elmaradás mutatkozott, a szőlők szép fejlődésnek indultak. A fürt-peronoszpora egyes helyeken nagy mértékben fellépett, a liszharmat szórványosan észlelhető.

A neszmélyi horvidék egyes részeiről csekélyebb jégkárt jelentenek. Az időszaki szőlőmunkák folyamatban vannak. A borkereslet és kinálat egyaránt tartózkodó. Készletek meglehetősen elfogytak, bár egyes helyeken még sok az eladatlan bor.

HASZNÁLAT UTÁN
DIJTALANUL
SZABATOM ÁT
minden nálam vásárolt fürdőruháját
BENYÁTS ÁRUHÁZ

Képek a dsemboriról

A hollandok ünnepélyes foga dtatása a debreceni táborban.

Bessenyei üdvözli a hollandokat.

Az első zászlófelvonás a nagy árbocra.

A jamboree legnagyobb és legkisebb cserkésze.

Szinpompás felvonulás Gödöllőn a kormányzó előtt

A cserkészvilágtábor mozgalmas napja

Gödöllő, aug. 5. Szombat délután 5 órakor a tábor zsufolásig megtelt közönséggel. 5 óra után pár perccel felhangzott *a Himnusz, megérkezett a kormányzó feleségével és a diszpáholyban helyet foglaltak.* Megjelent a kormányzó két fia, számos előkelőség. A zenekar indulót játszott. A felvonulók élén a leventék disszázada haladt, majd a különböző járások képviselői jöttek. *Nagyon tetszett a gödöllői földnek termését buzát, almát, barackot, burgonyát és hagymát vivő gazdalányok menete,* majd telivér lovon diszmagyarban vitéz Endre László főszolgabiró következett 4 vármegyei hajdu kíséretében. A következő csoportban a papság és a különböző községek előljáróinak vezetésével hivatalok, szervezetek, alakulatok, egyesületek képviselői haladtak, majd a Vitézi Szék helybeli szervezete a frontharcosok és több hadirokkant. Időközben a Move és a leventék hetes sorokban felvonultak, majd *Baden Powel* is megérkezett, aki rögtön felment a diszpáholyba és hódolattal köszöntötte a kormányzót. A felvonulók között ekkor a helybeli cserkészfiuk és lányok, főiskolások, középiskolások, elemi iskolás fiuk és lányok haladtak. *Megható volt a fekete fátyolt viselő hadiözvegyek csoportja. A gazdalányok mézeskalácsos szivet és üvegekben mézet hoztak és a diszpáholy elé menve átnyujtották a kormányzónak, közben a lányegyesületek virágokat hintettek a diszpáholy elé. Az egyesületek után különböző iparágak képviselői haladtak.* A gazdák buzakalásszal diszitett kalapot hordtak s a lányok népviseletben jelentek meg. *Baden Powellnek is annyira tetszett a szinpompás kép, hogy lefényképezte azt.* A leánycserkészek piros kézimunkaszivet ajánlottak fel a kormányzó feleségének, Baden Powellnek és gróf Teleky Pálnak.

Az ünnepség után a kormányzó a Himnusz hangjai mellett hagyta el az arénát.

Gödöllő, augusztus 5. Szombaton rendkívül mozgalmas napja volt a gödöllői világtábornak. A látogatók száma edig meghaladta az első százezret. Nemcsak budapestiek és vidékiek utaznak ide ki, hanem *nagyszámban érkeznek a külföldi cserkészek szülei és hozzátartozói is.* A kimutatás szerint körülbelül ezer külföldi cserkészszülő és hozzátartozó lakik Gödöllőn.

Szombaton délelőtt meglátogatta a tábort Hóman Bálint kultuszminiszter. Végigvezették a tábor legérdekesebb részein, megtekintette az angolok, a lengyelek és a környező államok cserkészeinek táborhelyét. Valamennyi nagyon tetszett neki.

HURRÁH, HURRÁH...

A tábor egész délelőtt *visszhangzott a hurrázástól, az éljenzéstől, az üdvrivalgástól. Bi-Pi ugyanis szombaton ismét a tábort járta pejlován,* fáradhatatlanul látogatta a cserkészfiukat, mert — mint mondta, — *minden cserkésztábort meg akar nézni.* Különösen az amerikaiak fogadták nagy harráhzással a világ főcserkészét, aki barátságosan elbeszélgetett a fiukkal.

ÖTLETES FÜRDŐ

A *finnek táborában* nagyon érdekes *fürdőt mutattak be Bi-Pinek.* A finn cserkészek építettek *egy kettős ponyváju sátrat, amelynek belsejében egy kőrakás van.* A kőrakás közepén üreget hagytak s ebben tüzet raktak. *Mikor a tüz már izzásig hevitette a követ, akkor hideg vizet öntenek a kövekre és az igy keletkező gőzben gőzfürdőt vesznek.* Azután nyírfaágakkal ütögetik magukat, hogy ezzel elősegitsék a vérkeringést. Elmondták a cserkészek, hogy Finnországban minden házban van ilyen »gőzfürdő«.

Baden-Powellnek is nagyon tetszett az ötletes fürdő.

AZ ANGOLOK VEZETŐJÉNEK DEBRECENI CIFRASZŰR KELL

Az angolok egyik vezetője, Mr. Carter Debrecenben járt, ahol annyira megtetszett neki egy szür, hogy kijelentette, hogy addig nem nyugszik, amíg *nem szereznek neki is egy ilyent. A tábor-parancsnokság most sürgősen szereztet Debrecenből egy cifra szürt az angol vezető számára.*

FARKASKÖLYKÖK TÁBOROZÁSA

Kedves összejövetel volt ma délben a kisfiuk táborában. Itt száz és száz *farkaskölyök táborozik.* Ebben a táborban jöttek össze a cserkészvezetők, akiknek tiszteletére a farkaskölykök »*nagy üvöltést*« rendeztek. Az üvöltést az egész táborban hallani lehetett.

Napokkal ezelőtt megirtuk, hogy az egyik angol cserkészfiut, Huttont, amikor Gödöllő felé utazott, Würzburgban szerencsétlenség érte. *Integető kezének három ujját levágta a szemafor, úgyhogy az ujjakat amputálni kellett.* A fiut a würzburgi kórházban hagyták, ahonnan most értesítés érkezett, hogy nemcsak a kezén, hanem a fején is megsérült, kezelése legalább két hetet vesz igénybe, így nem vehet részt a táborban.

A SVÉD KIRÁLY NAGY KERESZTET KÜLDÖTT BADEN POWELLNEK

A svéd cserkészek táborában szombat délután megjelent Gusztáv Adolf svéd királyi herceg, hogy a világ főcserkészének, *Baden-Powellnek a legmagasabb svéd katonai kitüntetést ünnepélyesen átadja.* A kir. herceg 4 órakor érkezett meg a táborba és fél 5-ig Baden-Powell megérkezéséig barátságos beszélgetést folytatott a svéd cserkészfiukkal. Baden-Powell gróf Teleki Pál kiséretében érkezett meg. *A táborhely közepén Gusztáv Adolf kir. herceg angol nyelven üdvözölte a világ főcserkészét,* amelyet Baden-Powell meghatott szavakkal köszönt meg és további lelkes munkára buzdította a svéd fiukat.

AUGUSZTUS 8-ÁN BUCSUZIK BADEN POWELL

Baden Powell augusztus 8-án bucsuzik a világtábortól. Ebből az alkalomból a tábor valamennyi csapata felvonul.

KÜLÖNBÖZŐ ÉRDEKESSÉGEK A TÁBORBÓL

Általános érdeklődésnek örvend a VIII. altáborban a nagykőrösiek népies alföldi stilusban épített kapuja. A kapura paprikafüzérek, lopótökök, kukoricafüzérek és butykosok vannak kifüggesztve. A finn és eszt cserkészek megkérték a nagykőrösiek parancsnokát, hogy a világtáborozás befejezése után *adományozza ezeket a népies tárgyakat muzeumuk számára.*

Az amerikai cserkészek augusztus 12-én az Arénában nagy bemutatóra készülnek. Meglepetésnek szánják azt és nem árulják el, hogy mi lesz, de hangsulyozzák, hogy a közönségnek

szeme-szája el fog állni a valóban amerikai stilü bemutatótól.

Az osztrák cserkészek szombat délután *megkoszoruzták a hősök emlékkövét*, majd salzburgi viseletbe öltözött zenekar eljátszotta »Ich hatte einen Kameraden« cimü dalt, utána pedig a cserkészek egy percnyi szünettel adóztak a hősök emlékének, majd díszmenetben elvonultak.

MAGYAR CSERKÉSZ PÉNZTÁRCÁT AJÁNDÉKOZOTT A FŐCSERKÉSZNEK

Baden Powell szombaton egy magyar cserkésztől pénztárcát kapott ajándékba, amelyhez használati utasítás volt mellékelve »a pénzt a tárca rekeszei közül bármelyikbe be lehet tenni, utánna a tárcát becsukva zsebre kell tenni«. A főcserkész rendkívül jól mulatott, amikor lefordították neki az ötletes utasítást.

KIE KONFERENCIA

A KIE szombaton egyházi konferenciát tartott a gödöllői ref. templomban. Részt vett a tanácskozáson a francia, a dán, finn, amerikai, holland, Svájc és az angol KIE vezetősége és mintegy 150 magyar KIE cserkészvezető. Szőllössy István budapesti tanár nyitotta meg az ülést és megállapította, hogy a cserkész világmozgalom is a keresztyén ifjusági egyesületekből indult el.

A ebéden beszédet mondott Baden Powell és a többek között a következőket mondotta:

— Különleges megtiszteltetésnek veszem, hogy most itt éppen a magyar keresztény ifjusági egyesület megalapitója, Szabó Aladár lelkész úr foglal helyet mellettem. Legnagyobb örömöm azonban az, hogy úgy itt, mint hazámban kéz a kézben együtt dolgozunk a keresztény ifjusági egyesületek, a cserkészek vezetői és tagjai. Megvagyok győződve arról, hogy mindkét szövetségnek az a legfőbb célja, hogy *a békétlen világba békét hozzanak*. Keresztényi kötelességünk legyen, hogy a háborut minden tőlünk telhető erővel megakadályozzuk. Nemcsak fegyveres háboru van, hanem más háboru is, *felekezeti, politikai, osztályegyenetlenkedés és éppen ezekből a kis ellentétekből szoktak kipattanni maguk a nagy háboruk*. A cserkészetben egyetlen nagy nemzetbe foglalják össze a világ minden fajtáját, rétegét.

MA DÉLBEN INDUL A HETESEK ÉS MÉSZÁROSOK GUTHI KÜLÖNVONTA

A nagy érdeklődésrevaló tekintettel a vezetőség értesiti a kirándulni szándékozókat, hogy akik még jegyeiket nem jegyeztették elő a városi faraktárnál megválthatják.

Hirdetmény.

A ref. Kollégium tápintézetének vezetősége ajánlatot kér a tápintézet részére 1933 szeptember 1-től 1934 augusztus 31-ig terjedő időre szállitandó következő élelmiszerekre:

tej, kenyér, liszt, marhahus, hentes-áru, füszeráruk, cukor, só, bab, lencse, sárgaborsó

Ajánlatok pecséttel lezárt, sértetlen borítékban f. évi augusztus 21-én déli 12 óráig adandók, vagy küldendők be a tápintézet gondnokához, Farkas Györgyhöz. Az ajánlat borítékán meg kell jelölni, hogy micsoda élelmiszerre, vagy szerekre szól az ajánlat. A szállitási feltételek a tápintézet gondnokánál augusztus 10-én déli 12 órától kezdve átvehetők.

Fegyveres őrség szállta meg az ir parlamentet

London, aug. 5. A dublini parlamentet s az ir kormányépületeket fegyveres őrség, továbbá polgárőrség szállta meg, mert a De Valera-kormány az ellenzéki irányu „fehér hadsereg" támadásától tart. Ma reggel jelentették Dublinból, hogy a kormány uj fegyveres erő felállitását határozta el a parlament és a középületek megvédésére.

Hirtelen meghalt a gödöllői pályaudvaron Felsőbüki Nagy Sándor földbirtokos

Gödöllőről jelentik: Tegnap este 8 órakor a gödöllői pályaudvaron összeesett és meghalt Felsőbükki Nagy Sándor egyházashetyei földbirtokos. A 68 éves öregur két hölgy társaságában, akik közül az egyik a leánya volt, megtekintette a jamboreet és különösen az amerikaiak táborában időzött sokáig. Nyolc óra felé a vasuti állomásra mentek, hogy a Budapest felé induló vonatra szálljanak. Várakozás közben Felsőbükki Nagy Sándor hirtelen elsápadt, a szivéhez kapott és elterült a földön. Mentőket hivtak, akik megállapitották, hogy szivszélhüdés ölte meg az idős földbirtokost. Tőke Sándor csendőrszázados vezetésével csendőri bizottság szállt ki a helyszinre és tisztázta a haláleset körülményeit. Az elhunyt földbirtokos testvérbátyja Felsőbükki Nagy Pál ny. altábornagynak, aki a háboruban hadosztályparancsnok volt.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: *»Ézsaki szerelem«*. Izgalmas attrakció Arnold Korff főszereplésével. Megelőzi: *»Vadnyugat kapitánya«*. Cowboy történet Tim Mc. Coy főszereplésével. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

MSGSZÜNT IPAROK

A múlt hónapban az elsőfokú közigazgatási hatóság a következőket törölte az iparlajstromból:

Fischer Adolf cipész, özv. Herczeg Henrikné gyümölcskereskedő, ifj. Máthéi János bádogos, Lengyel József asztalos, Rósenberg Sándor szatócs, Kiss István géperejü bérkocsis, Kiss Imréné zöldségkereskedő, Baumgartner József lakatos, Lichmann Farkas ló adásvételének közvetitése, Péntek József fuvaros, dr. Rex Kémiai Gyár és Gyógyárú Nagykereskedés rt. gyógyszerészeti, tudományos kémiai készitmények adás-vétele, vitéz Hodosi Istvánné szatócs, Márkus Jenő bornagykereskedő, Sopron, Győr és Vasmegyei Tejgazd. rt. tejtermék nagyban és kicsinyben való eladása, Járai Irén gyümölcsker., Fekete Kálmánné nőiszabó, Szilágyi Józsefné szatócs, Bodó Sándor játékker., Pecze Imre kerékpár árusitása és kölcsönzése, Mészáros Sándor csizmadia, Szilágyi György illatszer és fodrászati cikk kereskedés, id. Varga Imre mészáros, Schmidt Endre hangszer-, zongorakereskedő, Horváth Vendel borbély és férfifodrász, Gurcsó Istvánné szatócs, Thuri Zoltán kötött, szövött árú kereskedés, Hajdu Mihályné szatócs, Nagy Zsigmond koresma, Borbély Gábor baromfi kiskereskedő, Dzsobek Ádám fényező és mázoló, Kovács Sándor paprika-, cukorkakereskedő, Takáts Antal szatócs, Neisz Mária szatócs, Diósi Adolf vendéglő és étterem, Gattstein Ignácné kárpitos.

Tátra autó vidéki utakra

100 km. felül 23 fillér számol, hosszabb városi fuvarnál megegyezés szerint. Telefon 24-16.

UJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK

A múlt héten az elsőfokú iparhatóság a következőket vette fel lajstromába:

Aszódi Sándor géperejü gépkocsi, Gyöngyösi Sándor és Gyöngyösi János géperejü gépkocsi, Kiss Bálint és Varga Bálint géperejü bérkocsi, özv. Steiger Józsefné szatócs, Kiss Istvánné gyümölcs-, déligyümölcs kiskereskedő, Erdei György szobafestő, Kovács Lajos férfi és női fodrász, Bene József burgonya kiskereskedő, Gyenes Viola női szabó, Kiss László kövező, Radóc József baromfi-, tojás kiskereskedő, ifj. Szilágyi József szatócs, Varga Gáborné gyümölcs-, déligyümölcs- és zöldségkereskedő, Nagy Gáborné szappankereskedő, Pataki József műszerész, Posztarik József autószerelő, Gulyás István hordár, Haisler Dávid nürinbergi és rövidárú kiskereskedő, Cláh Miklós egyfogatú bérkocsi, Nádor József férfiszabó, Kiss Lajos csizmadia, Blum Sándor kötött-, rövid-, textilárú kiskereskedő, Lakatos Lajos sütő, Kiss Lajos „Turul Fakitermelő és Értékesitő Vállalat" elnevezés alatt tüzelő- és épkezési anyag kereskedés, Friedmann B. Jónás tűzifa és épitőanyag kiskereskedés, Klein Lajos sütő, Sólyom Jánosné gyümölcs, szőlő, diny nye, sülttök, pattogatott tengeri kiskereskedés, Klein László cipész és cipőfelsőrész készitő, Szabó Márton kovács özv. Kurucz Pálné szatócs, Boruzs Sándor barom" tojás-, zöldség kiskereskedő.

Kánikulában legjobban üdit az

AUTO-SYPHONNAL

készitett, házilag előállitott szódaviz.

Ismét INGYEN akció.

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI R. T.

Telefon: 11—75. RÓZSA U. 2. Telefon: 16—03.

Orvosi haskötők

egyenes tartók készen és méret után készülnek a GOLDSTEIN KAROLIN cégnél, Debrecen, Miklós-utca 5. sz. alatt.

Az erdélyiekhez

Fekete táltos, fáradt utasok
Elérték a trianon-határt.
Sajog a szivük és jobban vérzik,
Mikor velük a vonat megállt. —
Leborulnak némán s a szent rögöt
Keserü könnyük áztatja fel, —
De bánatos arcuk im földerül:
Lelkük mi bennünk barátra lel!

Isten hozott! — hiszen egyek vagyunk,
Ugyanegy test két iker fele. —
Csonka hazánkba hát visszahajtott
Honszerelmed izzó mécsese!
Keblünkre Testvér, osztályostársunk —
Szived szivünkkel együtt dobog,
Fogadd el tőlünk baráti jobunk —
Keblünkre Testvér! — Isten hozott!

Magyar Testvérem, rabság gyermeke,
Erdélyország könnyező fia,
Ha türtél eddig: —türj még parángit —
Magyar lesz ismét a Hargita! —
Velünk az Isten és az ősi jog,
Szent ügyünk már jó uton halad,
Feljön a nap, — ismét találkozunk
Oda át a Kárpátok alatt! —

DR. HEGYI JÓZSEF.

HIRDETMÉNY

Az 57.000/1931. K. M. sz. rendelet 13. §-ának 2. pontja értelmében közhirré teszem, hogy Tóth Ferenc debreceni Oláh Károly utca 51. szám alatti lakos részére Debrecen sz. kir. város belterületén, főleg az egyetemi klinikák és a Közkórház között, illetőleg az emlitett gyógyintézményektől a betegek lakásáig, vagy innen a gyógyintézetekig történő betegszállitásoknak eszközlésére szolgáló gépjárómű vállalat üzembetartására az engedélyt az 1930. évi XVI. t.-c. 5. §-ának 4) bekezdése szerinti hatáskörömben a mai napon kiadtam.

Polgármester.

36 ÓRÁIG REPÜLT MOTOR NÉLKÜL EGY NÉMET DIÁK.

Königsberg, augusztus 5. Schmiedt, a königsbergi egyetem bölcsészhallgatója csütörtökön reggel 7 óra 25 perckor a korschenruhi repülőtérről vitorlázó világrekordkísérletre indult. Pénteken reggel kilenc órakor még a levegőben volt gépe, tehát a világrekordot — 22 óra 50 perc — máris megdöntötte. Egész éjszaka tábortüzek égtek, hogy a repülő tájékozódni tudjon. Reggel eső esett és a szél is megfordult, úgyhogy a repülőgép aggasztó közelségbe került egy hegyoldalhoz, de sikerült a veszedelmes helyzetből kiszabadulnia.

Korschenruh, augusztus 5. Schmiedt, repülő este 7 óra 59 perckor leszállt. Összesen 36 óra 36 percen át volt a levegőben.

Hitler birodalmi kancellár üdvözlő táviratot küldött Schmiedt vitorlázó repülőnek.

Lapunkban megjelenő fényképek megrendelhetők a kiadóhivatalban

HIREK

MENTŐK TELEFONJA: 04. SZÁM.
RENDŐRSÉG TELEFONJA: 20—45.

Kárvallott számadócsikós a rendőrségen

Jóképű magyar állitott be bús képpel a rendőrségre. Csak rá kellett pillantani, hogy az ember meglássa rajta a Hortobágy hamisitatlan fiát. A fején kerekkarimájú álladzós, darutollas kalap, a vállán panyókára vetett újjas, könyékig feltürt újjú ing, lobogós kék gatya és csizma egészitik ki öltözékét. Ildelmes kopogtatás után nyit be az ajtón és szabályszerüen bemutatkozik:

— Adjon Isten jónapot! Enyedi Gergely számadó csikós vagyok a Hortobágyon.

— Adjon Isten!

A puszta fia szükszavú ember és nem szereti hosszúlére ereszteni a mondanivalóját. Csak annyit mond, amennyit muszáj.

— Ekkis baj van.

— No mi az?

— Pizrül van szó!

— Elopták?

— El.

— Mennyit?

— 280 pengőt!

— Hogy-hogy, mulatott?

— Igen!

— Hol?

— A külső soron egy korcsmában!

— Hol volt a pénz?

— A gebelemben!

— Bukszában?

— Igen!

— Azt is elvitték?

— Azt nem.

— Ivott?

— Inni ittam, de nem voltam ittas!

— Többen voltak?

— Vóni vótunk, de jó vóna a cigányokat elővenni!

— Nő nem volt?

— Vóni vót az is, de nem gondolnám!

A panasz szabályszerüen irásba vétetik, egyelőre ismeretlen tettes ellen. Az öreg számadó csikós megsodorintja hosszú bajszát és lassú, megfontolt mozdulattal akkurátosan alárajzolja a nevét. Aztán tempósan megbőki a két újjával a kalapja szélét és elköszön.

— Isten álgya meg!

— Isten áldja meg!

Becsukódik a hivatal ajtaja, a tisztviselő diszkréten mosolyog:

— Ne irja meg szerkesztő úr, de az öreg nem veti meg a városi fehér cselédeket, biztosan valamelyik fehérnép billentette el a pénzét.

(—rd.)

— **Felhivom a homokkerti ref. ifjusági egyesület** mindkét csoportjának a tagjait, hogy az egyesületünk folyó hó 7-től sakkversenyt rendez, melyre minden tag benevezhet. Kérjük a résztvevőket, hogy nevezéseiket minél előbb adják le. Benevezni lehet 6-án este 9 óráig az elnöknél az otthon helyiségében. A vezetőség.

— **A Kerekes-telep és Környéke** Polgári Olvasókör f. hó 6-án, vasárnap este 7 órai kezdettel belépődij nélküli családias jellegü müsoros estét rendez. Szinre kerül 3 egyfelvonásos bohózat, melyet az egyesület közkedvelt, ismert és tehetséges mükedvelői fognak előadni. Müsor után tánc. Zenét Boros Gyula és zenekara fogja szolgáltatni.

— **Óvoda megnyitás.** Az Eötvös, József kir. herceg, Mester, Nagyvárad, Timár uccai óvodákban a szünetnek vége, az uj tanév aug. elsején megkezdődött. Felkéretnek a szülők, hogy az óvodába járó gyermekeiket beiratni és küldeni szíveskedjenek.

Kedvezményes társasutazás a gödöllői dsemborira

Szombaton, augusztus 12-én a Vitézi Szék különvonatot indít Gödöllőre és vissza Szolnok—Hatvanon át a Jamboree kedvezményes és szakszerű megtekintésére. A vonat reggel 7 óra körül indul Debrecenből és ugyanaznap éjjel 2 óra körül érkezik vissza Debrecenbe. A társas utazás résztvevői 1 pengős kedvezményes belépőjegyet kapnak és ezen felül gondoskodás történt, hogy a Jamboreen kellő fogadtatást és étkezésre, pihenésre alkalmas helyet kapjanak. Jelentkezést elfogadnak augusztus 8., déli 12 óráig a Vitézi Szék, Bészler és Dávid vaskereskedés Piac u. 7. (Telefon 20—78) és a Máv menetjegyirodája 9.34 pengő részvételi díj lefizetése mellett. A Jamboreen a IX. altáborparancsnokság gondoskodik a csoportonkénti vezetésről, valamint arról, hogy a hatalmas és szép gödöllői parkot, a Jamboree látványosságait, az esti gyönyörű tábortüzet a résztvevők kényelmesen, fáradtság nélkül és jól megtekinthessék. Ezen vonat útasai megtekinthetik az e napon sorra kerülő külföldi cserkészek, ugymint hinduk, lettek, japánok és a szimpatikus lengyelek cserkész bemutatóit, valamint a motor nélküli repüléseket.

A Vitézi Szék felkéri a résztvevőket, hogy egyszerű, kényelmes ruhában útazzanak és hogy étkezésről mindenki maga gondoskodjék, bár a Jamboree helyén a Fővárosi Sörfőzde ételekről és italokról gondoskodik a Vitézi Szék által lefoglalt fedett terraszán.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban.** Nagytemplomban d. e. 10 órakor Dancsházy Sándor, délután 5 órakor dr Farkas Pál. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Nagy Sándor, 11 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor dr. Soós Béla. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor dr. Módis László. Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután 3 órakor Márki Kálmán. Homokkertben délelőtt 10 órakor Kalas Ferenc. Nyilastelepen délután 3 órakor Papp Imre. Csapókertben délelőtt 10 órakor Halász András, délután 3 órakor Kulcsár Lajos th. Téglavetőben délután 3 órakor Benke Tibor. Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. Kerekestelepen délután 3 órakor Kiss Antal th. Wolaffkatelepen délután 3 órakor Kalas Ferenc. Nyulason délelőtt 10 órakor Kotormán I. th. Tégláskertben délután 3 órakor Birinyi János th. Sámsoni úti iskolában délután 4 órakor Nagy Dezső th. Ispotály templomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Benyhe Imre th.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a római katholikus templomban.** Pünkösd utáni IX. vasárnap. Egésznapos szentségimádás. Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Féltízkor ünnepélyes nagymisét mond dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, utána prédikál Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője. Délután 6 órakor szentségbetételi ájtatosság. Szentbeszédet mond Szabó Imre káplán. Auguszta-szanatóriumban reggel 9 órakor szentmisét mond Szabó Imre káplán.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 10 órakor prédikál Poputh Viktor h. lelkész.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a görögszertartású római katholikus templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák és katonamise együtt, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor vecsernye szentbeszéddel, szentségimádással.

— **Keresek szeptember elsejére 2 szobás, komfortos, föltétlen tiszta lakást.** Kertes lakás előnyben. Ajánlatokat „szeptember 1." jeligére kérek ár föltétlen és pontos megjelölésével.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23 alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig bibliamagyarázat, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8—fél 9-ig prédikáció. Péntek este fél 8—fél 9-ig bibliaóra szabadhozzászólással.

x **Filléres hangokat** nyerhet, ha olcsó és jó rádiót vesz Mayer Emil okl. gépészmérnöknél. Alkalmi bizományi készülékek, kölcsönzés, javitás, erősitők, transformátorok bármely célra. Burgundia 15. Telefon 15—79.

— **A kifőző üzletek vasárnapi munkaszünete.** A kifőző üzletek vasárnapi munkaszünetét a 40592—1933 K. M. sz. rendelet legutóbb ugy szabályozta, hogy a kifőző üzletek vasárnapokon és Szent István napján reggel 7 órától este 10 óráig tarthatók nyitva. Az erre vonatkozó rendelkezést a 48.032—1933 K. M. sz. rendelet most megváltoztatta és kimondotta, hogy a kifőző üzletek **vasárnapokon és Szent István napján reggeli 7 (hét) órától este 11 (tizenegy) óráig tarthatók nyitva.** Ha a kifőzőipar céljaira szolgáló üzlethelyiségben élelmiszereket helyben elfogyasztók kiszolgáló más ipart pl. kávémérést) is üznek, az üzlethelyiség a kifőzőiparral egy helyiségben gyakorolt más iparra vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően munkaszüneti napokon is kinyitható és nyitvatartható, azonban a kifőzőiparral kapcsolatos tevékenység csak a fent megjelölt időn belül folytatható.

x **Jó tanács.** Ha táborozni, vagy weekendre készül, csak a megszokott fotocikkét vigye magával. Felvétele eredményes lesz. Berzéki fotoszaküzlet, Ferenc József út 38., udvar.

— **Garázdálkodnak az ablakbeverők.** Stern Sándor földbirtokos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik már harmadizben verték be az Ajtó ucca 8. sz. alatti lakásának ablakait. Kára 50 pengő. Hasonló feljelentést tett Dudás Istvánné Zrinyi u. 8. sz. alatti lakos is, akinek az éjszaka szintén beverték az ablakait. Az ablakbeverések ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Ellopták a kerékpárját.** Rácz Károly napszámos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, ki a rendőrség épülete mellől ellopta Stiria kerékpárját. Kára 100 pengő. A kerékpártolvajt keresi a rendőrség.

HOTEL AUGUSZT ABBAZIA

Szoba teljes ellátással (pensio) 9 pengőtől, egy pengő borravaló, egy pengő kurtaksa.

PENGŐBEN BUDAPESTEN FIZETHETŐ.

Felvilágositást nyujt a fenti szálloda és Auguszt cukrászda Budapest, I., Krisztina tér 3.

FEJ-, VALL- ÉS ÁGYÉKREUMÁNÁL, szaggatásnál és zsábánál a természetes „Ferenc József" keserüviz rendkivül hasznos háziszer, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kitisztitja.

— **Kardoss Géza szinigazgató a sebészeti klinikán.** Kardoss Géza szinigazgatón pár nappal ezelőtt kisebb mütétet hajtottak végre. Rosszindulatu daganat keletkezett a szinigazgató orrában és ezt kellett eltávolitani. A mütétet maga Hütl professzor hajtotta végre legteljesebb sikerrel. A szinigazgatót eddig lakásán ápolták, de most szüksége mutatkozott annak, hogy kezelés céljából beszállitsák a sebészeti klinikára, ami tegnap meg is történt.

x **Borotvát**, fenőszijat csak **Frieltől**, Ferenc József út 27.

— **Ellopták egy főhadnagy fényképezőgépét.** Taresay Vilmos főhadnagy feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki besurrant a lakásába és onnan egy Voigtlender fényképező gépet tokkal és állvánnyal, valamint egy autótakarót ellopott. Kára 550 pengő. A besurranó tolvaj után a nyomozás megindult.

x **Tartós legújabb ondolálásvillany (gép) nélkül, kozmetika, hajfestés minden árnyalatban. Elsőrendü munkámért garanciát vállalok. Komárominé, Arany Bika bérház. József kir. herceg u. 3.**

— **Hentesmesterek figyelmébe.** A Debreceni Ipartestület hentes szakosztálya f. hó 8-án, kedden este fél 8 órakor az Ipartestületben szakosztályi ülést tart az alábbi tárgysorozattal: 1. Temetkezési csoport további müködése. 2. Felügyelőbizottság jelentése. 3. Szalmaügyek rendezése. 4. Ipari vásár előkészitése. Az ülésen tárgyalandó ügyek fontosságára tekintettel a tagok pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

Sertésvész ellen

biztos védekezés a jó kezelés, mely mindennél többet ér. Saját tapasztalatom alapján nálam sohasem pusztult el egyetlen sertés sem, sem az atyámnál, sem a fivéremnél, pedig vagonszámra hízlaltunk sertéseket hosszú éveken át. Több nagy gazdaságból kitünő referenciákkal rendelkezem. Ezt a kezelési módot elküldöm bárkinek 10 P utánvét mellett. Nélkülözhetetlen minden gazdaságban.

BÁRÓ J., BUDAPEST,
Felsőerdősor ucca 3., földszint 1.

— **A Közművelődési Könyvtár augusztus hónapban zárva.** Debrecen sz. kir. város Közművelődési Könyvtára takarítás, könyvek átnézése és bekötözése miatt egész augusztus hónapban zárva lesz.

— **A Déri Múzeum augusztusban zárva.** Debrecen sz. kir. város Dérimúzeuma takarítás, molyozás, rendezés miatt augusztus hónapban zárva lesz. Idegenek, hogy ha az igazgatóságnál jelentkeznek, hétköznapokon 10—11 óráig beléptidíj és vezetés mellett megtekinthetik a múzeumot.

x **Arcfehéritő „AREKLOSZ" mitesser, pattanás ellen! Beszerezhető** Takács illatszertárában, Csapó u. 91.

— **A Debreceni Ipartestület vendéglős, kávés és szállodás szakosztálya** f. hó 7-én, hétfőn délután fél 4 órakor az Ipartestületben igen fontos ügyekben szakosztályi ülést tart amely ülésre minden tag pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

— **Mészárosmesterek figyelmébe.** A Debreceni Ipartestület mészáros szakosztálya f. hó 7-én, hétfőn este hét órakor az Ipartestületben rendkivül fontos ügyekben szakosztályi ülést tart, amely ülésre a tagok pontos megjelenését kéri a szakosztályi elnökség.

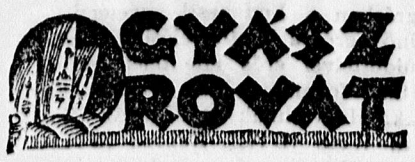

Elhunyt matróna. Özvegy Márkus Andrásné, szül. Holló Rozália, a vallásosságáról, jámborságáról ismert **matróna 88. éves korában elhunyt Kossuth ucca 51. sz. alatti lakásán, ahol több mint egy negyedszázad óta lakott. Széles kiterjedésü rokonsága, nagyszámu ismerősei gyászolják a haláláig tevékeny matrónát, akinek temetése a Köztemetőből hétfőn, f. hó 7-én délután 4 órakor fog végbemenni a róm. kath. szertartás szerint.** Hecht Dezsőné Hajdu Irén (Kolozsvár), dr Jánossyné Hajdu Margit, Hajdu Annus, János, István (Kolozsvár) unokái gyászolják az elhunytat.

Nagy Lajos, Hajduböszörmény város tüzoltóparancsnokának temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemetőben. A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezi.

Özv. Szücs Imréné született Nagy Julianna 66 éves korában meghalt. Temetését vasárnap délután félnégy órakor a Köztemető másodosztályu teréből Bartha vállalata végzi.

Özv. Márkus Andrásné, Holló Rozália élt 88 évet. Temetését a Köztemetőből hétfőn délután 4 órakor Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon kedves rokonok-, jóbarátok- és ismerősöknek, nemkülönben kartársaimnak és feletteseimnek, kik boldog emlékü jó feleségem, illetve édesanyám Fischer Rudolfné született Katona Terézia temetésén megjelenésükkel és vigasztaló szavaikkal mély fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek; fogadják ezuton hálás köszönetünket. **A Fischer és Füzesy család.**

Köszönetnyilvánitás. Boldogult férjem és fiam temetésén résztvett rokonok, barátok, kartársak és ismerősök vigasztaló szavaikért, a küldött virágokért ezuton is fogadják hálás köszönetünet. — **Özv. Ifj. Imréné és özv. id. Kiss Imréné, családjaikkal.**

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, akik felejthetetlen gyermekünk elhunytával jóleső részvétükkel és temetésén való megjelenésükkel nagy fájdalmunkat enyhitették, fogadják hálás köszönetünket. **Szatmári János és családja.**

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonainknak és jó ismerőseinknek, akik váratlanul elhunyt felejthetetlen jó feleségem temetésén megjelentek és részvétükkel fájdalmunkat enyhitették, valamint a MÁV Horthy Dalkör tagjainak szives közreműködéséért hálás köszönetünket fejezzük ki. **Idős Vedres Gábor és családja.**

— **Ismerkedési estély.** A Csapókerti Ref. Olvasókör, mely ez év folyamán alakult meg, vasárnap este 7 órai kezdettel a Kisfaludy u. 39. sz. alatti helyiségében, a Csapókerti Ref. Egyházrész bevonásával együtt társasvacsorát rendez. E társasvacsorának az a célja, hogy az Olvasókör tagjai, valamint az Egyházrész tagjai között a barátságos érintkezést elmélyitsék és ugy a tagoknak, mint azok családtagjainak egy kellemes estét nyujtson. A vigalmi bizottság széleskörü intézkedést tett arra nézve, hogy a résztvevőknek minél kellemesebb estét szerezzen. A társasvacsora résztvevői a Vigalmi Bizottság tagjainál levő gyüjtőiveken jelentkeznek, vagy pedig Erdei Ferenc vigalmi bizottsági elnöknél, Árpád tér 16. szám. A vacsoránál a zenét Halmi zenekara szolgáltatja. Az eddigi jelentkezésekből itélve, a társasvacsora igen látogatottnak és sikeresnek igérkezik. Bevezetője lesz ez annak az erőteljes tevékenységnek, mellyel a csapókerti Ref. Olvasókör és Egyházrész az ősz folyamán müködését meg akarja kezdeni. Az elnökség ezuton is kéri a minél nagyobb részvételt.

A HALÁLSUGÁR MEGJELENT. Pálfy József új regénye, a Halálsugár cimü izgalmas riportregény megjelent. Kapható a kiadóhivatalban és a lapkihordóknál. Ára 80 fillér.

Megfagyott egy turistapár a Dachstein tetején

Linz, aug. 5. Steiner Tivadar 28 éves bécsi bádogossegéd és Javetz Helli 19 éves bécsi tisztviselőnő aug. 1-én a Dachstein megmászására indult. *A hegycsucson váratlan hóvihar lepte meg őket és hosszabb időn át a csucstól messze kellett nekik meghuzódniok. Steiner megfagyott, a fiatal lánynak pedig mindkét lába csaknem térdig elfagyott.*

— **Bél infectionál „Igmánd" gyorsan segit, mert pár óra alatt gyomrot-belet tisztit.**

x Olcsóbb lett a mosaiklap, amit Lukács Vilmos és Testvére gyárt. Érdeklődjék a 23—08. telefonon.

— **„Ami utunk"** cimü társadalomtudományi és irodalmi szemle uj száma változatos tartalommal jelent meg. „Könyvek, folyóiratok" rovatában ismertetést közöl az ujabb irodalmi termelésről. A 24 oldalon megjelenő szemle ára 30 fillér.

— **Kaposvárról gyalog szökött a jamboreera két fiu.** A gödöllői főszolgabirói hivatal értesitette a kaposvári rendőrkapitányságot, hogy a cserkésztábor rendőrsége elfogta Komáromi János és Horváth István kaposvári fiukat, akik a szülői háztól megszökve, gyalog mentek Gödöllőre, hogy megnézzék a világjamboreet. A rendőrség felszólitotta a szülőket, hogy gondoskodjanak gyermekeik hazaszállitásáról.

x Poloskát, svábbogarat biztosan elpusztit a „Szektin" rovarirtó szer. Kapható Jósa és Jóna Utóda Drogéria, Debrecen, Kossuth ucca 6. sz. Ára 1 P 20 fillér.

— **A Mansz Erzsébet Vegyeskar** ma, vasárnap délután kirándulást tart a Nagyerdőre. Találkozás a Hősök emlékoszlopánál délután 3 órakor. Este szalonnasütés lesz. A tagokat és az érdeklődőket ezuton hivja meg az elnökség.

x Böske hölgyfodrásznál örökondolálás legolcsóbban, garanciával. Szakszerü, figyelmes kiszolgálás. Batthyány ucca 10.

Minden külön értesités helyett

Özvegy **Mandel Jenőné Mandel Gizella** és gyermekei: **András, Böske** és **Terka** mély fájdalommal, de az Ur Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a legjobb férj, legönfeláldozóbb apa, testvér, sógor és rokon

Mandel Jenő

hosszas szenvedés után 74 éves korában az élők sorából eltávozott.

Az elhunyt földi maradványait f. hó 6-án, vasárnap délben 12 órakor a debreceni izr. sirkertben helyezzük örök nyugalomra.

Menye:
Dr. Mándi Andrásné
Rády Dódi.

Vejei:
Dr. Hajnal Dezső,
Dr. Jakobovits József,
Dr. Radó Vilmos,

Unokái:
Hajnal Vera,
Mándi István,
Mándi András,
Jakobovits Iván,
Radó György,
Radó István.

— **Dr Széky Antal** egyetemi klinikai tanársegéd szabadságáról hazaérkezett és rendeléseit Kigyó ucca 4. szám alatt ujra megkezdte.

—Áldott állapotban levő nők és ifju anyák a természetes **„Ferenc József"** keserüviz használata által rendes gyomor- és bélmüködést érnek el.

x Orvosi hir. Dr. Winkler Jenő fogorvosi rendelőjét Kossuth ucca 3 alá helyezte.

— **Áramszünet.** Ezuton értesitjük n. é. áramfogyasztóinkat, hogy az alant felsorolt helyeken és időben az áramszolgáltatás házlózatunkon eszközlendő javitások miatt szünetelni fog. **1933 aug. 6-án reggel 6 órától 7-ig és 11 órától 12 óráig:** Árpád tér, Virág, Krakovszky, Dobozi ucca, Csapókert, Katz-telep, Kut, Nyil, Homok, Apaffi, Nagy S. J., Csonka ucca, Kassa ut, Hadházi, Kórház u., Simonyi ut páratlan oldala, Nagyerdő és Pallagpuszta. **1933 aug. 6-án reggel 6 órától 12 óráig:** Wesselényi ucca, Budai Ézsaiás ucca eleje, Hajnal ucca, Vámospéresi ut, Baranyai ucca, Márton Kálmán telep, Bocskai tér és Lorántffy ucca. — **Világitási Vállalat.**

x Orvosi hir. Dr. Kontsek Béla nőorvos, a szülészeti klinika tanársegéde rendelőjét Kossuth u. 15. sz. I. em. megnyitotta. Rendel délután 3—5. Telefon 20—22.

— **Orvosi hir.** Dr Bakó Sándor és dr Nagy Albert orvosok rendelőjüket Piac ucca 16. sz. alól Kálvin tér 3. sz. alá helyezték át.

— **A Debreceni Ipartestület férfiszabó szakosztályának választmánya f. hó 8-án, kedden este 7 órakor az Ipartestületben rendkivül fontos ügyekben ülést tart. Az elnökség kéri a választmány tagjait, hogy ezen az ülésen feltétlen és pontosan megjelenni sziveskedjenek.**

x Villany- és gépnélküli tartós ondulálás Rammingernél, Szent Anna 12.

— **Londonnak már nem kell a villamos.** Londonból jelentik: A londoni Személyszállitó Tanács elhatározta, hogy fokozatosan megszünteti a főváros 531 kilométernyi villamos közuti hálózatát, amelyet a modern uccai közlekedés egyik legnagyobb akadályának tekintenek. A villamosvonalakat részben nagy, 70—80 személyes villamos trolleybusokkal (felsővezetékes sinnélküli villamos), részben társas gépkocsikkal látják el.

x A Magoss György téri Taxiállomás hivószáma 19—95. Éjjel is szolgálat.

— **Revolverrel játszott, agyonlőtte magát egy kisfiu.** Weyler Kálmán tapolcai földbirtokos nyolcéves unokája, a kis Kovács György tegnap este egy óvatlan pillanatban játszani kezdett nagyapjának véletlenül az asztalon felejtett revolverével. A revolver a gyermek kezében elsült s a golyó a kisfiu jobbszemén át a fejébe hatolt. Haldokolva a keszthelyi kórházba szállitották, ahol még az éjszaka folyamán meghalt. A szerencsétlenül járt gyermek fia néhai Kovács László földbirtokosnak, aki néhány évvel ezelőtt Budapesten öngyilkosságot követett el.

— **Központi épület épül a debreceni sportrepülőtéren.** A debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara közli érdekeltségével, hogy a debreceni sportrepülőtéren épitendő központi épület és konyha épitési munkálatainak elvégzésére nyilvános versenytárgyalási hirdetményt bocsátottak ki. Ajánlatok folyó évi augusztus hó 16-án délelőtt 10 óráig adandók be. Feltételek, tervek, rajzok, minták s az ajánlati minta fenti hivatalban hivatalos órák alatt megtekinthetők és az összmunkára 10.— P, munkanemenként 2.— P áron megszerezhetők.

Minden ember tudja:
á-bé-cé
penge
a jó borotválkozás titka.
Magyar munka! Svéd acél!

Születések: Bordás János kisbérlő, leány: Eszter Erzsébet; Biró Antal gépészkovács, leány: Mária Magdolna; Erőss Bertalan lakatossegéd, leány: Gizella Katalin; Hüse Lajos erdőtelepitő, fiu: Gábor.

Halálozások: Kovács Endre ref. 6 hónapos, Bajnok u. 28. Humann Margit r. kath. 22 éves, Szent Anna u. 11. Rosenstein Rózsi izr. 26 éves, Nyiregyháza, Vay Ádám u. 7. Kovács Andrásné Milinkó Ilona g. kath. Nyirkéres.

Házasságok: Beke József fm. npsz.—Vámosi Margit; Horváth Miklós npsz.—Vári Juliánna; B. Kiss Sándor ácssegéd—Mónus Zsófia; Szathmári István kövezőtanuló—Balogh Juliánna; Szilágyi József férfiszabó segéd—Szalánszky Margit; Buidosó Imre utburkolósegéd—Huszti Erzsébet; Horváth Antal Béla máv. müasztalos—Bálint Ilona; Rajkó István sütősegéd—Bitter Mária; Séra Ferenc szobafestősegéd—Révész Ilona; Jenei Dezső máv. hiv.—Farkas Etelka.

x Ugorkás, befőttes üvegek minden kivitelben legolcsóbban beszerezhetők Üveg és Porcellán Áruházban, Dégenfeld tér 9.

— **A háztulajdonosok adó ügyben igen fontos értekezletet tartanak Piac u. 42. szám alatti házban aug. 6-án délután 4 órakor (vasárnap). Pontos megjelenést várva Biró Sándor.**

x Cserépkályhák állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztitást, javitást olcsón vállal Gönczy kályhásmester, Csapó ucca 19. Telefon: 25—68.

— **Lólopások a Hortobágyon.** Egy hortobágyi szegény pásztor keze alól körülbelül 4 héttel ezelőtt elloptak **három lovat,** amely károsodással nemcsak anyagilag megy tönkre a csikós számadó, hanem becsületét is veszthetí. Ha valaki megtud valamit ezekről a lovakról, értesitse a csendőrőrsöt a Nagyhortobágy pusztán. Az ellopott lovak leirása: Az egyik fekete, háromeves kanca, balhátán nyomtatott B bélyeg. A másik világos pej, három éves, herélt, csillagos homloku, bal hátsó lába kissé kesely, bal combon nyomtatott nagy NF bélyeg, amely felett koronaszerüen beforrasztott három kis háromszög van. A harmadik 7—8 éves, pirospej kanca, nyereg helyén balfelől forditott nyomtatott F. irott K hátsó részével összeforrasztva.

x Cserépkályhák nagy választékban, **Hartmudh és más rendszerre átrakásokat, tisztitásokat vállal Krisch Károly,** Piac ucca 89., telefon 12—18. sz.

— **Egész család megmérgezte magát széngázzal.** Békéscsabáról jelentik: Dukát János 57 éves napszámos és felesége, valamint 17 éves fia lakásukon széngázzal megmérgezték magukat. Az apa és fiu meghalt, az anya állapota sulyos. A rendőrség meginditotta a nyomozást.

Lapunkban megjelenő fényképek megrendelhetők a kiadóhivatalban

KÖZ-GAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

Határidőüzlet: Buza: október 9.72—74, március 10.78—80. Rozs: október 6.62—64, március 7.45—47. Tengeri: augusztus 7.65—68, szeptember 7.80—82, május 8.16—18.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 9.50—9.80, 78 kg 9.60—9.90, 79 kg 9.70—10.00, 80 kg 9.80—10.10, felsőtiszai, jászsági 77 kg 9.10—9.20, 78 kg 9.20—9.30, 79 kg 9.30—9.40, 80 kg 9.40—9.50. Rozs 5.95—6.05, tak. árpa II. 6.95—7.15, zab I. ó 7.70—7.80, zab II. 7.60—7.70, zab uj 7.40—7.50, tengeri 7.45—7.65, korpa 5.00—5.10.

A készáruvásáron buza 10 és rozs 10 fillérel olcsóbb, zab II. ó 5 fillérrel drágább, tengeri 10 és árpa 5 fillérrel olcsóbb.

CSIKÁGÓI ZÁRLAT

Buza: szeptember 98 háromnyolcad (94 fél), december 101 háromnyolcad (101 háromnegyed), május 105 háromnegyed (105 egynyolcad), irányzat szilárd. Tengeri: szeptember 55 háromnyolcad (54), december 59 háromnyolcad (58 háromnyolcad), május 64 hétnyolcad (63 hétnyolcad), irányzat szilárd. Zab: szeptember 40 egynegyed (39 háromnegyed), december 43 (39 ötnyolcad), május 46 háromnyolcad (45 hétnyolcad), irányzat szilárd. Rozs: szeptember 73 (72 egynegyed), december 78 háromnegyed (77 egynegyed), május 83 (82 fél), irányzat szilárd.

Piaci árak

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma cs. 3—5 f., fokhagyma cs. 6—10 f., búrgonya, rózsa kg. 08 f., búrgonya, vegyes kg. 04 f., fejeskáposzta drb. 4—8 f., karfiol drb. 8—10 f., kalarábé csomója 4—6 f., petrezselyem csomója 4—6 f., sárgarépa csomója 3—4 f., bab, zöld kg. 12—16 f., borsó, szemes kg. 20—22 f., uborka 100 drb. 20—30 f., spenót csomója 4—5 f., zöldhagyma csomója 3—5 f., gomba csomója 4—6 f., paradicsom kg. 12—16 f., paprika drb. 1—2 f.

GYÜMÖLCS PIACI ÁRAI:

Közönséges alma kg. 20—35 f., körte te 22—40, szilva 16—20, meggy 60—80, őszi barack 60—80, kajszin barack 22—36, dinnye görög kg 40, dinnye, sárga kg 40—60, citorm darabja 3—6 fillér.

LISZTÁRAI:

Buzaliszt 00-án 32, 0-ás 32, 2-ős 30, 6-os 16, buzadara 34, rozsliszt 18, korpa 6 fillér kilogramonként.

KENYÉRÁRAK:

Fehér 34, félbarna 28, barna 24 f., rozs 20 fillér kilogramonként, péksütemény darabja 5 fillér.

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka, sovány drb 2—3.50, liba sovány drb 2—3.20, kövér kg 0.85—100, Kacsa, sovány drb 70—1.20, kövér kg 0.80—0.90, tyuk párja 2.20—3 pengő, csirke, sütnivaló párja 1—1.50, rántanivaló 0.70—0.90 P, tojás darabja 4—5 fillér.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNY PIACI ÁRAK

Buza 800—780 és a boletta, rozs 500—450—420 és a boletta, árpa 550—520, zab 600—580, tengeri 680—620, lucerna 320—300—280, széna 300—280, lóhere 300—280, bükköny 170—150, alomszalma 180—160 ágyszalma 200.

A DEAC—Kassai AC úszóverseny résztvevői.

SPORT

Két centerhalfot próbál ki a Bocskai a nagyváradi Crisana ellen

Érdekes küzdelmet ígér a szezonnyitó nemzetközi mérkőzés

A Bocskay vasárnap nemzetközi mérkőzéssel nyitja meg a szezont, vendégül látva a kitünő képességü nagyváradi csapatot, a Crisanát. A Crisana játékerejére jellemző, hogy a bajnoki idényben mindkétszer megverte a NAC-ot, 3:2 és 2:1 arányban, ugyancsak legyőzte 2:1 arányban a sok nemzetközi sikert is elért Universitateat, döntetlenül játszott a müncheni Wackerrel, valamint a Ripensiával és 3:2-re verte Stájerország válogatottját Grázban.

A Crisana holnap délelőtt 10 órakor érkezik autókon Debrecenbe, számos kísérővel. A nagyváradi csapat a következő összeállításban áll ki a Bocskai ellen: Püllök — Szabó II. (Bulzan) Romanescu — Szőke, Carlach, Bradea — Cionca, Michele, Nagy, Bonatiu, Pintea (Muresanu). Mint tartalék jön Breuer a csapattal és minden valószinüség szerint áthozzák Barátkyt is.

A Bocskai összeállításának és az egész mérkőzésnek különleges érdekessége az lesz, hogy a kék-sárga együttesben két középfedezet is játszik próbajátékot. Az egyik próbajátékos Illyés, a második ligabeli Szürketaxi centerhalfja, a volt jeles Postás-fedezet, a másik Buzássy, az Attila kitünő középfedezete. Buzássyval egyébként teljes lesz vasárnap a Diószegi uti pályán a volt angyalföldi, majd BAK-fedezetsor, a Gombkötő—Buzássy—Palotás együttes, amely azonban a kék-sárga szinekben megcserélt szélsőfedezetekkel játszik. A Bocskai védelme egyébként a standard Varga — Vágó, Janzsó összeállításban szerepel, a csatársor pedig a Markos, Vincze, Teleki, Előry, Hevesi felállításban, tehát úgy, ahogy a tavaszi nagy sikereket kivivta. Minden valószinüség szerint szóhoz jut azonban a mérkőzésen a Bocskai többi játékosa is, így Dóczé, az ujonnan szerződtetett balösszekötő.

A mérkőzés egynegyed 6 órakor kezdődik, Schön vezetésével. Előtte a DKASE és a DVSC, a két kitünő debreceni amatőregyüttes nyitja meg barátságos mérkőzéssel az amatőrök szezonját egynegyed 4 órai kezdettel.

A mérkőzésre a Bocskai vezetősége igen olcsó propaganda helyárakat állapított meg, éppen ezért semmiféle szabadjegy sem érvényes. Jegyelővét déli 12 óráig lesz a Máv. Menetjegyirodában.

—

Monstre-verseny lesz a DTE mai nemzetközi atletikai viadala

A DTE mai atletikai viadalára befutottak már a várt összes nevezések. 200-on felüli a nevezések száma, úgy, hogy minden számban tömeges indulások várhatók. A 100 m. síkfutásban 27, a 800 m. síkfutásban 8, az 1000 m. síkfutásban 11, az 1500 m. síkfutásban 8, a 200 m. gátfutásban 16, a 4x100 m. stafétában 5, a svédtafétában 6, a magasugrásban 14, a távolugrásban 22 a hármasugrásban 12, a rúdugrásban 5, a súlydobásban 17, a diszkoszvetésben 19, a gerelydobásban 20 atléta indulására lehet a benevezések alapján számítani. Ehez hasonló tömegindulásra még nem volt példa Debrecenben. 100 m. síkfutásban BEAC Obitz dr., Szobonya (Szolnoki Máv) és a DTE crekje, Ráthonyi között dől el a küzdelem. Ráthonyi most katonáskodik, nem tud rendszeresen trenírozni. 800 m.-en a BEAC Hermann, a szolnoki Istenits és a DTE Nyalka lesznek az élen a finisben. Itt Istenits győzelme valószinű, épúgy az 1500 m.-en is, ahol még Papp (DTE) várható az élcsoportban. Az 1000 m. ifj. síkfutásban a budapesti egyetemisták Pintérje, a békéscsabai Nyemecz, a szolnoki Szücs küzdenek az elsőségért, itt a meglepetések embere Kovács (DTE). 200 m. gátfutásban a katonáskodó Fehérnek (DTE) legveszedelmesebb ellenfelei a budapesti egyetemiek kiküldötjei: Obitz dr. és Czakó, akik valószinüleg az első két helyet biztosítani fogják a BEAC-nak.

A 4x100 m. stafétafutásban a BEAC, a budapesti Mávag és Szolnok vívnak ádáz csatát az elsőségért. Itt a DTE nem fog szerepet játszhatni, lévén stafétájának három tagja most katonáékhoz bevonuló újonc. Az ifjusági svédstafétában a Szolnoki Máv, a békéscsabai Máv., a DEAC és a DTE stafétái között dől el kis különbséggel az elsőség — a jobban váltó és jobban disponált csapat javára. A magasugrásban a szegedi nagy viadal hősétől, Hollótól (Szolnoki Máv) nehezen vitatható el az elsőség, míg az ifjuságiban Kapros (DTE) a favorit. A távolugrásban a budapesti egyetemiek kitünő ugrói a Testnevelési Főiskola kiküldötteivel erős ellenfelei lesznek a kitünő formában levő kerületi bajnoknak, Horváthnak (DTE). Az ifjuságiban Weth (DTE), Kapros (DTE) és Tóth (BEAC) a legerősebb aspiránsok. Weth győzelme valószínű. Hármasugrásban is ugyanaz a helyzet. Mindkét DTE-crek ker. rekord javítására készül, ami nem kizárt dolog! Az ifjuságiban a szolnoki Ambrus és a DTE kiváló szertornásza, Tóth Lajos között dől el az elsőség, paírforma szerint az Ambrus javára. Súlydobásban a szolnokiak fognak dominálni, ha a DEAC Végh-je nem indul. Majzik u. i. közel 13.50 m. formában van. Tóth is közel dob a 13 méterhez. Diszkoszban a szolnoki Eszes és Végh (DEAC) között dől el a verseny. A verseny keretében vívja a Szolnoki MÁV a Szegedi Vasutas Sportclubbal és a DTE a Papp Dénes-vándordíjért folyó küzdelmet, melynek idei védője minden valószínűség szerint a Szolnoki Máv. lesz a tavalyi védővel, a DTE-vel szemben. Ennek pedig az a magyarázata, hogy a felerősödött Szolnoki Máv.-val szemben a DTE nélkülözni kénytelen a katonáskodó atlétáit. A verseny pontosan 3 órakor kezdődik.

MAGYARORSZÁG—DÉLNÉMETORSZÁG

Az atlétika főeseménye a két ország válogatott atlétáinak a viadala. Magyarország több tartalékot kénytelen szerepeltetni, de valószinüleg így is megszerzik a győzelmet.

A FUTBALLBAN

tura és tréningmérkőzéseket játszanak a csapatok. A Ferencváros Berlinben játszik a Hertha ellen, a Hungária pedig Nagyváradon vendégszerepel. Ezekenkívül több tréningmérkőzés kerül sorra.

DOHÁNYGYÁR—DVAC

érdekesnek igérkező mérkőzés lesz ma délután fél 5 órakor a dohánygyári pályán.

ELMARAD

a DTE—Turul futballmérkőzés, mivel a délutáni atlétikai verseny miatt a pályát előkészítik.

FELHIVÁSOK

A DKASE felkéri alább felsorolt játékosait, hogy ma, vasárnap délután három órára a Vasutas-pályán a DVSC elleni mérkőzésre jelenjenek meg: Bartha, Kónya, Felföldi, Hevesi, Biró, Tolnai, Bőr I. és II., Karalyos, Hegedüs, Mocsári, Magyar I. és II. Ökrös, Kemény, Gáll, Hartmann. A három óra után érkezők részére jegy nem lesz fenntartva. Intéző.

Felkérem a Textil alábbi játékosait, hogy a DKASE-pályán a Villanygyár elleni barátságos mérkőzésre megjelenni sziveskedjenek: Turi, Bakó, Gáll, Tóth, Schwarc I. és II. Orsó, Fekete, Simon, Bobák, Veres, Bujdosó, Nagy. Intéző.

Felkérem a Pincér összes játékosait, hogy ma délelőtt fél 10 órakor a DTE pályán jelenjenek meg. Pontos megjelenést kér az Intéző.

Felkérem az Attila FC összes játékosait, hogy ma délután fél három órára a dohánygyári pályán a DMTE II. elleni barátságos mérkőzésre okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Intéző.

Malom-képviseletet

keres budapesti cég Debrecenből, vagy környékéről. Bevezetve az összes kenyérgyárakban és nagyobb pékeknél. Csak készpénzvevőkkel dolgozik. Megfelelő garanciával rendelkezik.

CIM A KIADÓHIVATALBAN.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A Duna—Tisza-csatorna és Keletmagyarország érdekei

Viziút a tengerre

(Befejező közlemény.)

Alkotmányos életünk kereskedelemügyi miniszterei-nek, — köztük a nagynevű Baross Gábornak — következetes céljuk volt Nagy-Budapest megteremtése. E végből vasutvonalaink minden irányból Budapest csomópontban futnak össze. A nagy magyar Alföldről északi irányba haladó vasutakkal párhuzamosan folynak észak-dél irányban a Duna és Tisza. Előbbin, vagyis a Dunán csak Budapesten vezetett híd keresztül. Mindezeknek a főforgalmi utaknak egy irányban való haladása, Budapest csomópontban való összefutása és a hidak hiánya okozta azt, hogy az ország keleti és nyugati fele egymástól el volt vágva.

A tővárosba összefutó vasutak és vizi-utak hátrányai

Ez a széttagoltság nemcsak gazdasági, hanem honvédelmi szempontból is hátrányos volt már a világháborúban is. A Trianonban végzett hóhérmunka pedig különös figyelemmel volt arra, hogy a megmaradt kis ország, adott pillanatban két részre szakíttassék. Csonka országunk keleti és nyugati része minden nagyobb nehézség nélkül elvágható egymástól, lévén budapesti vasuti csomópontunk a cseh ágyuk lőtávolában. A dunaföldvári uj híd enyhített ugyan ezen a nehézhelyzeten, de ez csak egy pont és repülőgépről könnyen sebezhető. Tehát jól felfogott nemzeti érdek a Duna két oldalán elterülő országrészeket lőtávolon kívüleső az ország belsején, tehát védettebb területen, hajózható viziúttal is összekötni annál is inkább, mivel ez repülőgépről kevésbé sebezhető.

Ha pedig forgalmi szempontból vizsgáljuk a jászkunok és hajdúk ellentétes javaslatait, úgy találjuk, hogy Szolnok—Budapest — Kunszentmiklós háromszögben, a háromszög csucsából Budapestről 4 vasuti vonal indul ki, melyek közül kettő Szolnokra vezet. Ezek a vasutak Budapest—Nagykáta—Szolnok, Budapest—Cegléd—Szolnok, Budapest—Kecskemét és Budapest—Kunszentmiklóson vezetnek át. Ezen legyezőalakban szétágazó vasutak két szélsőjének egymástól való legnagyobb távolsága kb. 90 kilométer. Az említett vasutakat kiegészítik még az azok két oldalán folyó és jól hajózható Duna és Tisza.

—

Keletmagyarország szegény forgalmi utakban

Az itt elsorolt gazdag vasuti és vizi forgalmi utakkal szemben, a keletmagyarországi részen találunk egy fő- és két másodrangú vasuti vonalat, amelyek Nyiregyháza—Debrecen, Hajdunánás—Hajdúböszörmény, Tiszapolgár és Tiszafüreden vezetnek át. Másrészről a Debrecen vidéki vasutakkal behálózott terület legalább is kétszer olyan nagy, mint a szolnokvidéki vasutak által felölelt terület.

Mezőgazdasági szempontból vizsgálva, még élesebb az ellentét.

Ugyanis a Tisza jobb és a Duna balpartján, ezen a folyókkal párhuzamosan haladó, átlag 25—25 km szélességben aluvialis iszap, tehát jegn jól termő terület fordul elő és csak ezek között, mintegy 50 km szélességben vonul észak-déli irányban diluvialis, tehát több nedvességre szoruló homoktalaj. Ezzel szemben 500 ezer kh. holdat meghalad s igy többszörösen nagyobb a Nyírség és Debrecen vidékén elterülő diluvialis bucka és elszikesedett, tehát vízszegény lösztalaj. Avagy nézzük a csapadékot, melv a fentemlített háromszögben meghaladja 50 évi átlagban a 700 m-t, míg a Nyirségen és Debrecen vidékén alig éri el a 600 mm-t. Igen természetes az is, hogy a Duna és a Tisza mentén a levegő párateltebb, minélfogva a harmatképződés gyakoribb és nagyobb, mint a Nyirségen és Debrecen vidékén.

Végre a Keletmagyarországot is átszelő csatornával megszünnék, — legalább részben, — a mai vasuti tarifával szemben Keletmagyarországnak az a hátrányos helyzete, hogy termékei kerekszám 2 pengővel érnek kevesebbet, mint a budapestkörnyéki gazdáké.

A transversalis csatorna

Másrészről egy ilyen nagy műre nem volna célszerű két vármegye határán (Pest és Szolnok) zárókövet tenni. Ha már megindul a nagy mű, annak olyannak kell lennie, amely tovább legyen fejleszthető s amely épen ezért az ország háromnegyedrészének jelentsen közvetlen boldogulást. Gondoljunk egy több évtized alatt kiépítendő olyan csatornát, amely Kelet felől a Tiszából kiindulva, átvezet Nyiregyházán, Debrecenen, Berettyón, Körösön, Csongrádon és Kalocsánál torkollik a Dunába, Nyugatról pedig a Zala folyón, Sión és Balatonon át vezetne a Dunába.

Mérnökeink már a háború előtt kidolgozták a Duna—Adria-csatorna tervét. E tervezet szerint a Duna Vukovár és a Sabác között elterülő síkfekvésű részen aránylag olcsó csatorna létesítésével az Adriáig vezetne és ezzel két elzárt ország kaphatna utat a tengerig, mivel összeköttetett volna a Szávával,a Kulpa pedig Sziszektől a Szávába való betorkolástól, egészen Károlyvárosig tétetett volna hajózhatóvá. Még csak pár békés evtized kellett volna ahoz, hogy Magyarország nversterményeit az olcsó viziuton szállíthatta volna Károlyvárosig, ahol hajóról vasutra átrakva, csak rövidebb útvonalon kellett volna igénybevenni a drágább vasuti szállítást.

Magyarország egész közgazdaságának, különösen pedig mező- és erdőgazdaságának fel nem becsülhető kárára, a már elég részletesen kidolgozott tervezetek megvalósítása a trianoni kényszerbékével, hosszú időre tárgytalanná váltak.

Ma már ehelyett az északi tenger felé kell tekintetünket fordítani. Nyers terményeinknek, — eminenter búzánknak, — keletre, vagyis a Duna deltája felé nemcsak hogy nincs piaca, hanem arról özönlik nyugatra az orosz búza, sőt az amerikai búza is épen napjainkban uszik föl Középeurópába. Nekünk Nyugatra, a Duna felső folyása és a Rajna vidékén vannak a természetes piacaink.

A németek régi terve a Duna—Rajna-csatorna. Ha ők a hadisarc rettenetes terheitől történt megszabadulás után nemzeti államukat, úgy, amint tervezik, ki is építik, több, mint bizonyos, hogy ezt a tervüket megvalósítják. A magyar gazdasági élet jól felfogott érdeke tehát az, hogy ebbe a nagy műbe Keletmagyarország, a Duna—Tisza köze és a Dunántúl egyaránt bekapcsolódik a nagy magyar transversalis csatorna révén.

Hogy a viziút export és import szempontjából mit jelent, elég, ha a békés idők tarifájára utalok, amikor is Máramarosból egy vagon fának Fiumeba való vasuti fuvarköltsége többe került, mint ugyanannak az árunak hajón Fiuméből Amerikába való szállítása.

Ebből a látószögből, tárgyilagos vizsgálatnál, miden vitán felül áll egy olyan csatornának a szükségessége, a mely Csonkamagyarországot hossztengelyében szeli át és amely ma, a munkát kereső 40.000 kubikoskéznek adna munkát. Másrészről ez a transversalis csatorna kielégítené a jászkunokat is, mert vármegyéjük egyik legtövebben termő területét érintené hosszú vonalon.

Jól tudjuk, hogy egy ilyen nagyszabású program máról-holnapra nem valósítható meg. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a transversalis mű terveit és költségvetését kiváló kulturmérnökeink már most el ne készítsék és ebből az a rész, amelynek kivitelét termő területét érinti hosszú vonalon. lenti azt, hogy transversalis mű ter- Kállay Miklós földmüvelésügyi miniszter, — amint azt a „Debreczen" hasábjain már ismertettük, — bejelentette, mielőbb munkába ne vétessék. Alkotmányos életünkben, vagyis 1867-től 1894. évig a magyar állam 76 milliót, társulatok 100 milliót fordítottak forintokban vízrendezési ügyekre. Szerénvebb keretek között bár, de folytatni kell a nagy munkát, mert minden befektetett fillérből áldás fakad, amelynek jótékony hatását munkás, termelő és kereskedő, szóval az egész gazdasági élet érezni fogja. A Gömbös-kormány, amely a mai nehéz viszonyok közt is a munkálatokat megindítja a kőbevésett emléknél is maradandóbb emléket állít ezzel magának. A szuezi-csatorna bejáratánál minden francia büszkén tekint Lesseps szobrára. A magyar tranversali csatorna alkotójára minden magyar nemcsak büszkén, de hálatelten fog tekinteni.

Cs. Péterffy József.

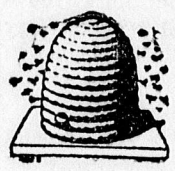

Bepillantás a világ legrendezettebb birodalmába

Ahol ma is munka és teljes rend uralkodik. — Aki dolgozik, annak a megélhetése a legbiztosabb állami megélhetést nyujtja. — Mindent a köz ért.

Érdekes birodalom. Rend, fegyelem, munka és tisztes megélhetés mindenfelé. Izgalmasabb, érdekesebb bepillantás, mint ez, amiben részünk lesz, el se képzelhető. Valóságos ország, holott csak egy méhkaptárról van szó.

Szédületes iramban folyik a munka. Ezer, meg ezer munkás izeg, mozog, dolgozik, alkot, teremt és él egyszerre. Itt állunk az ország kapujában. Messze, mérföldekről jönnek haza a munkások megterhelten a legédesebb terméssel, amit ez a föld adhat.

Egy boldog ország, boldog kapujában állunk és figyeljük a munkának diadalmas lendületét és sikerekben gazdag eredményeit.

Negyven méhcsalád környezetében kiválasztjuk ezt a 29. számú kaptárt.

A hajnali első napsugarak már munkában találják ezt a kitartó és pihenést nem ismerő népséget. *Hozzávetőleges számitás szerint 180—200.000 méh él ebben a kicsi országban. Egyetlen egy királynő uralkodása alatt olyan alattvalói fegyelemben és mélységes megalázkodásban, hogy az ma már példátlan.* Itt van mindjárt az az eset, ha a királynőnek kedve jön sétára a kaptár belvilágában, figyeljük, hogy a munkában görnyedő népség milyen egyöntetű szeretettel és mélységes megbecsüléssel tér ki az útjából. Egyetlen renitens, egyetlen tiszteletlen nincs közöttük. Elhuzódnak terheikkel és nagy reverenciával üdvözlik az uralkodót, az anyát. Pedig itt ugyancsak szorgos munka folyik ám. Sürögnek, forognak a lépek között. Egyik csinálja vakbuzgalommal a hatszögletű sejteket olyan szakértelemmel, hogy egy vizsgázott mérnöknek is dicsőségére válna. Másik hozza szakadatlanul az építőanyagot és egymásután épül fel a sok, sok ezer, meg ezer sejtből álló lép. És a felépült lépekbe már hordják is a virágok kincsét, illatos, aromás értékét, a mézet. És szakadatlanul jönnek a mézzel terhelt munkások ezrei, meg ezrei.

A kapukon belül külön kapuőrség figyeli árgusszemekkel, hogy idegen és rabló népség be ne férkőzhessék. De most mégis bejött valami idegen. Mi nem halljuk a riadók kétségbeesett sikoltását, de már százan is vannak a kapunál s most hirtelen megragadják a betolakodót és már vége is van. Egykettőre kitekerték a nyakát. És most jönnek a hullaszállítók és viszik ki a szerencsétlen vakmerő hulláját a birodalomból.

De ha jól megnézzük ezt az egész birodalmat, hát bizony találunk itt dologtalan népséget is. Mintha csak korzózók serege vonulna el a szemünk előtt. *Az ám ezek valóban sétálnak és*

néha, néha itt is, ott is, pákoztoskodnak a mézzel telt lépek között. Nyalakodnak, de még a szájukat is törölgetik. — Hát igen, ezek a herék, a híres gavallérok, akik nem dolgoznak, de egy kaptárban mégis megtűrnek belőlük 3—400 darabot, hogy alkalomadtán legyen gavallérja, mégpedig dús választékban a királynőnek, aki azonban csak egyetlen egyet választ ki szerelmes nászra. *Mikor azonban vége van a szerelmes násznak és a herék jönnének vissza vígan élni és henyélni tovább, bizony a kapuőrség kérlelhetetlenül elbánik velük.* Most már nincs rájuk szükség, dologtalan népet pedig itt meg nem tűrnek. Igy kell elpusztulnia a hetyke és munkakerülő gavalléroknak, mert idebent számukra se hely, se élelem nincs.

Aztán nézzük a bölcső-lépek tájékát. Itt születnek szinte percenként az újabb és újab méhezrek. Még pedig úgy, hogy az ország néhének egy jóhányada, a kotló méhek serege valósággal melengeti és így kelti ki az új nemzedéket. Testük melegével keltik ki az új méheket, akiket aután egy újabb kaszt, a dajka méhek serege táplál és gondoz. Ezeknek más dolguk nincs itt, mint ügyelni az új, csecsemő méhecskék életére, egészségére és kosztolására.

Egészen más, valamivel nagyobb szabása van azoknak a sejteknek, melyek a megtermékenyítésre valók és mások azok a sejtek, melyekbe mézet hordanak. Van aztán egy különleges sejt is, ahol a leendő királynők születnek. Ekkora felkészültség és gondossg, csak nagyon rendesen és kiváló kormányzás alatt levő államban lehetséges. Ha aztán a falánk és kapzsi ember műlépekkel rakja meg a kaptárt, hogy így is gyorsítsa a méhek mézszerző munkáját, akkor így segítenek magukon a méhek: Mivel minden sejt egyforma nagyságú a mesterséges lépen, hát lerágnak egy darabot ebből a mesterségesen előállított lépből, mondjuk a sarkát a műlépnek és aztán ők maguk építenek szaporodásra alkalmas nagyobb sejteket.

Érthetelen, de ilyen apróságokban is olyan fegyelem és rend uralkodik, amin a nagyképességű és sokszor elbizakodott ember nem tud mást, mint ámulni és csodálkozni. Hogy mennyi fegyelem és megértés van ezekben a méhekben, arra elég lenne az az egyetlen példa is, hogy a méh, mikor érzi közeledni élete végét, kimegy a kaptárból és valahol távol az otthontól fejezi be életét, pusztul el, mert nem akarja, hogy elpusztult élete hullája megfertőzze a társai levegőjét. Nyári időben nem tart hosszabbi deig három hétnél egy méh élete. *A nagy strapa, szorgos munka valósággal felőrli szorgalmas életét.* Lekopik a nagy munkában a testét fedő finom pihe és szőrzet, így pusztulnak el. Valóságos áldozatai a szorgalomnak és kérlelhetetlen munkának. És mikor utoljára megrakottan tér haza a kaptárba, lerakja terhét, elvégzi utolsó munkás tevékenységét, aztán kivonul meghalni...

Mennyi szépség, mennyi érthetetlen finomság és kitartás az akaraterő párosodásával.

És a figyelem egyébként is nagy szerepet játszik itt, ebben a birodalomban. A kicsi méheket milyen gonddal és szeretettel táplálják a dajka méhek, azt nem lehet leírni. Azt látni kell. Aztán ott van a megkülönböztetett tisztelet a királynő részére, melyre úgy ügyelnek, mint a szemük fényére. És még ételt is külön készítenek számára. Tehát nem is közönséges mézzel etetik, hanem csupán az ő számára készített mézzel. Isten tudja milyen különleges módszerrel és hányféle virágnak mézéből. Igaz, hogy ez a szép és nagy jólétben élő királynő is hűséges az ő híveihez. *Életében egyetlen egyszer, a nász idején hagyja el néhány percre a kaptárt, hogy aztán egész életében rabja legyen birodalmának.* És milyen tájékozódása van ennek a királynőnek. Kirepül, néhány percet kint tölt, aztán száz és száz kaptár között is ugyanabba a kaptárba tér vissza.

Igaz, hogy ez a tájékozódás megvan a többi, közönséges méhekben is. Itt pl. 40 kaptár van, de nem fordult elő, hogy egyetlen méh is eltévesztené azt, hogy melyik kaptárba menjen haza. Igaz, hogy arra is volt már eset a megfigyelések szerint, hogy valamelyik eltévedt és egyetlen pillanatra betért mondjuk a szomszéd kaptárba. A kapuőrség azonnal munkába lépett és a szegény, eltévedt méhnek menten vége volt. *Azonnal megismerték, hogy nem közéjük való, kivégezték és kidobták a birodalom kapuján. Ők tudják, hogy honnan, hogyan ismerik fel az idegent. Talán a szagáról, vagy a színéről. Ki tudja azt ma még megmondani.*

Mi, ha figyeljük a méheket, úgy látjuk, hogy mind egyforma. Pedig még nemzetiségek szerint is meg lehet különböztetni ezeket a kis dolgos állatokat. Mondják, hogy az egész világon a legdolgosabb méhek a magyar méhek. Vidék, levegő, helyzet, vagy mi teszi, azt nem lehet eldönteni. Sokkal szorgalmasabbak, mint pl. az olasz méhek.

Mekkora utat tesz meg egy, egy méh, míg összeszedi a terhét, azt ki sem lehet pontosan számítani. A hetedik határba is elmennek jó mézlegelőre és úgy hordják a téli eleséget nagy buzgalommal és egy pillanatig se gondolnak arra, hogy a kapzsi ember elszedi tőlük. Bár az is igaz, hogy egy pótkaptárba addig bele nem mennek dolgozni, míg a maguk ellátására elegendő anyakaptárt meg nem töltik. Ha azonban tele van a saját számukra biztosított kaptár, akkor hordják a pótkaptárt is. Munka közben és különösen nyáron nem sokat táplálkoznak, de bizony télen ők is rájárnak a nyáron gyüjtött mézre, hogy a téli munkátlanság idejében éhen ne pusztuljanak...

Mindenki a maga helyén. Mindenki dolgozik, mindenkinek megvan a maga pontos és kérlelhetetlen beosztása. Édes kincsel telik meg a kaptár és a kaptáron kívül figyeli az Ember ezt a munkát és ennek a munkának gyümölcsét kérlelhetetlenül elveszi, mint a sajátját. Szegény méhek. Okosak, szorgalmasak, de az emberrel szemben ők se birják a versenyt.

És a zümmögő kaptárak világában talán szó se esik az emberrel, erről a legveszedelmesebb ragadozóról, aki száz, százezer munkás, kicsi méh munkájának értékes gyümölcsével édesíti meg az életét, ha ez az édesítés száz, meg százezer méhecskének életébe kerül is...

Az István-malom megkezdte buzavásárlásait

Habár eddig semmiféle kormányintézkedés nem történt abban az irányban, hogy az István-malom beszüntetett üzemét felvehesse, mégis — amint a malom igazgatóságától értesülünk — az igazgatóság elhatározta, hogy a nagy termésre való tekintettel és hogy a malom régi és megszokott üzletfelei vevő-partner nélkül ne maradjanak, búzavásárlásait hétfőn felveszi

Ez irányban megkeresések tehát a malom régi terményosztályához (telefon 20—40) intézendők, ahol a mindenkori legjutányosabb napi árban fogják a búzákat felvenni.

—

Tudnivalók a boletáról és a lisztforgalmi adóváltságról

HIRDETMÉNY.

Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy a m. kir. Miniszterium 6200—1933. számú rendeletével a gabonajegy és lisztforgalmi adóváltság tárgyában az 1933—1934. gazdasági évre vonatkozólag rendeletet bocsátott ki.

A kibocsátott rendelkezés szerint gabonaneműek csupán gabonajegy kíséretében hozhatók forgalomba. A gabonajegy gabonalevélből és szelvényből áll. Megszerzésének kötelezettsége abban az időpontban áll be, amikor a gabona a termelőtől olyan forgalomba kerül, amelynek közvetlen célja nem a mezőgazdaságban való felhasználás. A gabonajegy megvásárlására az kötelezett, ki a gabona tulajdonjogát a termelőtől megszerzi.

Gabonajegy kísérete nélkül szabad átruházni azt a gabonát,

a) melyet a mezőgazdák egymás között mezőgazdasági vagy háztartási célokra ruháznak át,

b) amelyet a termelő a gazdaság részére végzett munkateljesítményért szolgáltat ki,

c) amelyet lelkésznek, tanítónak, községi vagy egyházi más alkalmazottnak javadalmazás címén szolgáltat ki a termelő,

d) amelyet a föld haszonbérlője a föld tulajdonosának vagy haszonélvezőjének haszonbér címén szolgáltat ki,

e) amelyet a vámőrlésre jogosult malomnak vámőrlésdíj fejében enged át.

Aki a gabonát a termelőtől megszerzi, a szelvényt a termelőnek köteles átadni. Termelő a szelvény 3.— P értékét a városi adóhivatal útján kapja meg és pedig akként, hogy annak fél összegét a terhén fennálló közadótartozásának kiegyenlítésére számolja el, felét pedig készpénzben kifizeti. — Amennyiben a szelvényt beváltó termelőnek köztartozása már ki van fizetve, a szelvény értékét teljes összegében készpénzben kapja meg. A termelőnek érdekében áll gondosan ügyelni arra, hogy gabonájának átruházása esetén a gabonajegy szelvényét átvegye.

A gabonaneműek liszttié őrlése alkalmával az őrlést teljesítő malom lisztforgalmi adóváltság fizetésére kötelezett minden kereskedelmi őrlés után. Mentes a lisztforgalmi adóváltság alól a vámőrlés. A gabonajegy és a váltság szempontjából az őrlés akkor minősül vámőrlésnek, ha az őröltető saját terméső vagy gabonajegymentes beszerzésből származó gabonáját őrölteti fel és az őrleményeket kizárólag saját háztartásában, mezőgazdaságában, vagy állathizlalójában használja fel. Ilyen vámőrlésnek minősül a malomtulajdonos családja, gazdasága és állattartása, alkalmazottai és azok családja, valamint állattartása részére a vámkeresményből részes őrlés, továbbá a gazdaságok cselédei, alkalmazottai, nyugdíjasai részére végzendő őrlés, — továbbá az inségenyhítő mozgalom céljából történt őrlés.

A malom minden vámőrlési tételre szállító-bárcát állít ki, amelyen feltünteti az őrlést (cserélést) végző malom nevét, a behozott gabona súlyát, az őrlemény kiadásának időpontját, az őröltető nevét, foglalkozását, lakcímét, a zsákok számát, s a kiadott őrlemények összes súlyát.

A lisztforgalmi adóváltság beszedhetése céljából működő ellenőrző közegek az őrleményszállításokat ellenőrzik. Ebből a célból az őrleményt szállító járművek az ellenőrző közeg felszólítására a szállítmányok jegyeit, illetve a vámőrlés szállító bárcáját felmutatni és az ellenőrző közegnek minden felvilágosítást még a szállítás megtörténte után is megadni kötelesek. Az ellenőrző közegek ellenőrzési célokból érdekelteknél az üzleti, vagy üzemi idő alatt bármikor, esetleg az éjjeli órákban is megjelenhetnek. Az ellenőrzés akadályozása, vagy adatszolgáltatás megtagadása jövedéki kihágást, illetve szabálytalanságot képez.

A vámőrlésből származó őrlemény kenyérsütés, illetve kenyér ellenében kicserélhető, ha a vámőrlésre jogosult legalább 40 kg. lisztet ad át felsütés, illetve cserélés végett. Az így nyert kenyér azonban a vámőrlésre jogosult által kizárólag saját háztartásában fogyasztható el. Cserélés végett a sütőiparoshoz a liszt szállítóbárca vagy községi igazolvány kíséretében szállítható. A sütőiparos az átvett lisztet az őrlemény-raktárkönyvbe bejegyezni, kenyércsere-könyvet vezetni és a szállítóbárcát, illetve községi igazolványt megőrízni és az ellenőrző közegek kívánságára felmutatni köteles. A kenyér dagasztásáért és sütéséért visszatartott lisztmennyiség váltság kötelezettsége alá esik. Az egy naptári hónapban őrleményért kicserélt kenyér mennyiségéről minden sütőiparos a forgalmi adóhivatal malomosztályához bevallást köteles benyujtani.

Fenti tárgyban kelt részletes információ a Budapesti Közlöny 1933. évi július 30-iki számában megjelent m. kir. miniszteri rendeletből szerezhető.

Városi adóhivatal.

Tudnivalók

A tarlóbuktatás egyik legfontosabb mezőgazdasági munka. Az ezévi bőséges csapadéktól a talaj megülepedett, annak hajszálcsövessége a lehető legnagyobb fokban helyreállott. Ezzel meg van adva a kiszáradás mielőbbi lehetősége. Siessünk tehát tárcsás boronával, kettős ekével a talajt megporhanyítani, a tarlót lebuktatni, mert csak így lesz szép és jó őszi szántásunk.

A búrgonya egy újabb betegsége és az az elleni védekezés foglalkoztatja a nyugati államok búrgonyatermelőit. A búrgonyának ez a gombabetegsége a múlt nyáron bukkant fel. A betegség jellemző tulajdonsága, hogy nyirkos időjárás mellett tér vissza és a gumókat elrothasztja. Ez ellen a betegség ellen Amerikában rézgálicos mészlével 3—4-szer permetezik a búrgonyát, Németországban pedig arzéntartalmú szereket használnak ellene, ami a termelési költségeket métermázsánként 2 márkával növeli.

A szőlőtermés értékesítéséért a Duna—Tisza köze és a Dunántúl már is megmozdultak. Ugyanis a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete már régebben felvetette azon eszmét, hogy a nyaralásra, üdülésre és fürdőzésre alkalmas községekben és városokban vezessék be a szőlőgyógymódot. Ezt az eszmét elsőnek Kecskemét karolta fel, most már Pécs és vidéke szőlőtermelői is megmozdultak s mindkét helyen megvan a remény arra, hogy az akció sikerrel jár.

Balatonfüreden Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár védnöksége alatt a Faluszövetség rendezésében kiállítással kapcsolatos szőlő- és borvásár lesz. — Debrecenben és vidékén mikor lesz a szőlőtermelők érdekében ilyen megmozdulás?

A tojás súlyszerinti értékelése a külföldi piacokon mindjobban előtérbe lép, amihez a magyar kivitelnek is alkalmazkodnia kell. Épen ezért illetékes helyen már is intézkedés történt abban az irányban, hogy Magyarországon is már ez év őszén bevezessék a tojásforgalom új rendszerét. Erre a kérdésre alkalomadtán visszatérünk és lapunk hasábjain részletesen ismertetjük.

A fiumei Dante-főgimnázium igazgatója, aki debreceni urileányt vett feleségül, a világháboruban a magyar hadseregben szolgált, beszél a magyar igazság útjáról, a magyar regények olasz sikeréről s az olasz-magyar kapcsolatokról

Gigante Silvino, a kiváló iró és tudós a Nyári Egyetem meghivására jött Debrecenbe, ahol tizenegy éve nem járt — Meglepte a város óriási fejlődése és elragadtatással nyilatkozott Debrecen szépségeiről — Olaszországban a »A vén gazembernek« és a »Budapesti kalandnak« volt eddig legnagyobb könyvsikere

OLASZORSZÁG A LEGÖSZINTÉBB BARÁTSÁGGAL ÉS SZIMPÁTIÁVAL VISELTETIK MAGYARORSZÁG IRÁNT

Érdekes és előkelő vendég jött Debrecenbe a Nyári Egyetem meghívására. A vendég neve Gigante Silvio, a fiumei Dante főgimnázium híres és tudós igazgatója, a magyarság őszinte, lelkes barátja, akit a nemes rokonszenven kívül családi szálak fűznek Magyarországhoz és Debrecenhez.

Gigante Silvio legutóbb 1922-ben járt Debrecenben. Azóta 11 esztendő telt el, de a közétermetű, rendkívül intelligens arcu, rokonszenves fiumei tudós semmit sem változott. Most is olyan friss, szerény, okos és udvarias, mint tizenegy évvel ezelőtt. Igazi élvezet vele beszélgetni, mert tökéletesen beszéli a magyar nyelvet és pedig az irodalmi nyelvet, melynek minden kifejezésbeli nüánszát ismeri. Ez érthető, ha meggondoljuk, hogy Gigante Silvino már rengeteg magyar regényt, verset fordított olasz nyelvre.

A DEBRECENI ROKONOKNÁL.

Az érdekes vendég néhány nappal ezelőtt érkezett Debrecenbe és előkelő rokonainál szállott meg, Dr. Visky Sándor, a kiváló jogász, a debreceni ítélőtábla egyik tanácselnöke sógora Gigante Silvinonak, aki debreceni lányt, gyulai Sáska Gizellát vette feleségül. Visky Sándor felesége, gyulai Sáska Irma, édes testvére a neves olasz iró feleségének.

Gigante Silvino tanári oklevelet szerzett, az önkéntesi évét pedig 1903-ban Debrecenben szolgálta le a 39-eseknél. Ekkor ismerkedett meg gyulai Sáska Gizellával, akit 1904-ben feleségül is vett. Azóta Fiuméban lakik s hivatalos címe: Preside del Liceo-gimnasio Dante Alighieri in Fiume. A világháborúban a pécsi 19-eseknél szolgált, mint magyar főhadnagy és számos kitüntetést szerzett. A háború után visszatért Fiuméba a katedrára s azóta az olasz közoktatásügynek egyik jelentős oszlopa lett s emellett benne tisztelhetjük a magyar irodalmi kúltura leglelkesebb apostolát.

GIGANTE SILVINO DEBRECENRŐL

A fiumei Dante-főgimnázium igazgatóját debreceni rokonainak lakásán kerestük fel. Éppen akkor jött haza a Nyári Egyetemről, ahol meghallgatott egy olasz előadást. Kedves barátsággal, szíves mosollyal fogadta munkatársunkat Gigante Silvino, aki kérdéseinkre a következőket mondotta:

— Legutoljára 1922-ben jártam Debrecenben. Azóta nagyot változott ez a kedves és barátságos város. Meglep a fejlődése annyival is inkább, mert a békeidőkben többször voltam Debrecenben s innen tudom, hogy az alföldi városok nagyon konzervatívek. A régi poros Debrecen helyett egy egészen modern, parkokkal díszített várost találtam. A Déri-múzeumot most láttam először felépítve. Valóban büszkék lehetnek rá a debrecenieik. A központi egyetem palotáia monumentális. Ez is nagyon meglepett.

— A Nagyerdőre szintén nem lehetett ráismerni. A strandfürdő, a klinikai telep, a csolnakázó tó és mindenminden, amit a magyar erő és akarat teremtett az elmúlt évtizedben, elismerést és csodálatot érdemel.

MAGYAR SIKER AZ OLASZ KÖNYVPIACON

Új témát vetünk fel. Az irodalomról és irodalmi munkásságáról kérdezzük meg Gigante Silvinot, aki tudvalevően igen sok magyar könyvet fordított olasz nyelvre.

— A nevezetesebb fordításairól mondion valamit igazgató úr!? — tesszük fel a kérdést.

Pár pillanatig elgondolkozik.

— A fordításaim közül talán a következőket említhetem meg, mint amelyeknek az olasz közönség körében sikerük volt: Herczeg Ferenc „Az élet kapuja", „Gyurkovits-lányok". „Arany hegedü", „Északi fény", továbbá Gárdonyi Géza „Az a hatalmas harmadik", Mikszáth Kálmán „Szelistyei asszonyok", „Beszélő köntös", „A vén gazember", valamint Balassa Imre „Front", Körmendi Viktor „Budapesti kaland" és „Ind. 7. 15 Via Bodenbach" s végül Dobosi Pécsi Mária „Művész és király" című regények. — Már régebben fordítottam le Arany János összes balladáit lineáris fordításban.

— És melyik magyar könyvnek volt a legnagyobb sikere?

— A „Budapesti kalandnak", mely eddig hét kiadásban jelent meg és a „Vén gazembernek", mely szintén több kiadást ért meg. Gárdonyi regénye, „Az a hatalmas harmadik" csak őszszel fog megjelenni s így még nem nyilatkozhatom arról, hogy ez a kitünő magyar iró milyen hatást gyakorol az olasz közönségre.

A MAGYAR IRODALOM HELYZETE A VILÁGIRODALOMBAN

— Olasz szemszögből nézve milyen a magyar irodalom helyzete, súlya a világirodalomban? — hangzik újabb kérdésünk.

— Erre így nehezen lehetne válaszolni... A magyar irodalmat sokáig alig ismerték Itáliában. Tulajdonképen tíz éve fordul az érdeklődés a magyarok felé. Ez elsősorban Balla Ignác érdeme, aki Milánóban él és sokat tett a magyar írókért, művészekért Olaszországban s ugyanakkor az olasz kúlturának is értékes terjesztője Magyarországon.

— Az kétségtelen, hogy újabban igen sok magyar regényt, verset fordítanak olasz nyelvre s ezek a munkák elég jól jövedelmeznek, ami azt mutatja, hogy a közönség olvassa is a magyar írók könyveit... Itáliában egyébként is nagy a szimpáthia és a barátság Magyarország iránt. Érdeklődnek a történelme, múltja felől, tanulmányozzák a kúlturáját.

— Én legutóbb kiadtam egy könyvet, mely szintén magyar tárgyú és vonatkozású. A könyv magyar címe: „Olaszország és az olaszok Magyarország történetében". Ez a könyvem nemrégiben jelent meg. Azt hiszem, érdemes volt megírnom. A budapesti Revíziós Liga mindjárt ötven példányt rendelt belőle. Ha a munkám hibás lenne, bizonyára nem ér ez a megtiszteltetés.

Gigante Silvino, a fiumei Dante főgimnázium igazgatója (középen ül) tanártársaival egy kiránduláson.

AMI MINDEN MAGYART ÉRDEKEL

Beszélgetés közben feltesszük azt a kérdést, ami minden magyar embert a legközelebbről érdekel s ami önkéntelenül felvetődik, ha külföldi emberrel beszélünk:

— Hogyan ítéli meg a revízió kérdését?

Gigante Silvino a világháboruban magyar főhadnagy volt.

— Én nem politizálok s ilyen értelemben sem külpolitikai, sem belpolitikai kérdésekkel nem foglalkozom. — Annyit azonban mondhatok, hogy Olaszország komolyan akarja, sőt kívánja a trianoni béke revízióját, mert most már érzi és tudja, hogy a magyar nemzettel nagy igazságtalanság történt. Hogy mikor kerül sor a revízióra, azt nem lehet tudni s egyelőre csak részleges revízióra számíthatnak, annyi azonban bizonyos, hogy ez a probléma sürgős megoldásra vár. Az olasz nemzet ebben a kérdésben is együtt érez a magyar nemzettel s szívvel-lélekkel győzelemre akarja segíteni az igazságot. Erről különben legutóbb is olvashattak Gömbös miniszterelnök úr és a Duce római találkozása alkalmából.

ELŐADÁSOK A NYÁRI EGYETEMEN

Amíg beszélgetünk, előkerül az a könyv, melyet Gigante Silvino írt az olasz és magyar történelmi kapcsolatokról. A könyvben egy dedikáció van. A szerző ezt a példányt unokaöccsének, dr. Visky Károly törvényszéki jegyzőnek ajánlotta meleg sorokkal. Dr. Visky Károly volt az, aki márciusban a debreceni tudományegyetemen sub auspiciis gubernatoris avatták doktorrá s aki két éven keresztül volt hallgatója a római Collegium Hungaricumnak és disszertációját eredeti olasz nyelven adta ki.

Kérdésünkre Gigante Silvino elmondotta, hogy ő a debreceni Nyári Egyetem meghívására jött Debrecenbe. — Három olasznyelvű előadást fog tartani és pedig augusztus 9., 10. és 11-én. Az egyik előadásának a címe, mely 3 órára tagozódik, „Az Olaszország és Magyarország közötti viszonyok Szent István király korától a világháborúig". A másik előadása „A magyar népköltészetről" fog szólani. Ezeket az előadásokat az illusztris professzor a Nyári Egyetem olasz hallgatóinak szánta, hogy ilymódon megismertesse velük az olasz-magyar kapcsolatokat és vonatkozásokat.

— Az előadások után, augusztus 14-én indulok vissza Fiuméba, — fejezte be az interjút Gigante Silvino. — Hogy mikor jövök ezután Debrecenbe, azt nem tudom s nem is tőlem függ... Én nagyon szeretem Debrecent, hiszen innen is házasodtam. Úgy látszik azonban, hogy ez a Debrecen-szeretet általános érzés, mert minden olasz, aki valaha itt járt, elragadtatással nyilatkozik Debrecenről és visszavágyik ide.

EGY KIS INTIMITÁS

Ez ugyan nem tartozik az interjú keretébe, de érdekességénél fogva szintén a nyilvánosság elé kívánkozik. — Megtudtuk ugyanis, hogy Gigante Silvino öccse, a híres Gigante Riccardo, aki jelenleg Fiume polgármestere, szintén magyar leányt vett feleségül — Nagyváradról.

Háziasszonyok figyelmébe!
Nagytakarításokat poloskák svábok és rusznyik
KIIRTÁSÁT SZAVATOSSÁG MELLETT VÁLLALJA
Takarítási Vállalat, Debrecen, Nap-utca 3. szám.
TELEFON 17-55.
Hatóságilag elismert »Parasin« féregirtószer is kapható!

Gigante Silvino fia, Roberto, sokszor volt Magyarországon és olyan jól beszél magyarul, mintha állandóan itt tartózkodott volna. Gigante Roberto egyébként Rómában tette le a doktorátust s jelenleg az egyik egyetem növénytani intézetének asszisztense. Szoros kapcsolatot tart fenn debreceni rokonaival és lelkesen ápolia a magyar-olasz baráti viszonyt.

... Amikor elbúcsúztunk Gigante Silvinotól, azzal az érzéssel távoztunk, hogy amíg ilyen emberek élesztgetik a magyar-olasz barátság tüzét, addig ez a barátság nem fog ellahnyhulni, sőt idővel még szorosabbra fűződik. Adja az Isten, hogy a magyar nemzetnek minél több olyan igaz, őszinte és lelkes barátja legyen, mint Gigante Silvino, a debreceni harminckilencesek egykori önkéntese és a fiumei Dante-főgimnázium nagynevű igazgató-professzora. *(b. p.)*

A KÖZTEMETŐ STATISZTIKÁJA A MULT HÓNAPBAN

Az elmúlt hónapban a lezárt felekezeti temetőkben eltemetett holttestek kiásására és a köztemetőben leendő eltemetésére az engedély 17 esetben adatott ki a hatóság által.

A lezárt felekezeti temetőkben levő meg nem telt sírboltokba leendő hozzátemetésre az engedély két esetben adatott ki.

A múlt hónapban a köztemetőben 132 holttest temettetett el, melyek közül ingyenes temetés volt 57.

Ravatalozás eszközöltetett az elmúlt hónapban 86 esetben, ebből 13 elsőosztályú, 21 másodosztályú és 33 alagsori ravatalozás volt.

Egy kis magyar család kálváriája

Szívettépő tragédiák sűrű zöme játszódik le naponként szemünk előtt, melyeket az élet dúrva kézzel idéz elő. Hol itt, hol ott bukkan elő az ő könyörtelen hatalmánál fogva s az áldozatok egész sora még a legkérgesebb lelkeket is megrázza. Panasz, folytonos panasz minden oldalon. Mintha egy láthatatlan erős kéz komor, sötét felleggel borítaná be állandóan az élet kék egét. Bár egy-egy kis résen — néhanapján — áttör a remény halvány mécsese, azt a kis rést is betömi, elzárja a nyomába lépő bánatfelhő.

... Már szinte megszoktuk, hogy a megszállt részeken lakó véreink sikoltó panasza naponként jut el hozzánk. A súlyos kereszt alatt görnyedő magyar testvéreink jajja áttör a trianoni határon, mely szívünket mindig véresre tépi... S mi hangtalan, néma fájdalommal raktározzuk el, mert tehetetlenségünkben még ma mást nem tehetünk.

Erdély egyik magyarlakta községében történt az eset. Szenvedő hőse egy 11 éves magyar gyermek, ki csak fiatal korának köszönheti, hogy most nem ül a kolozsvári fellegvárban. Az apját jól ismertem. Mint Alföld szülöttje került oda jegyzőnek. Mint minden ép magyar, ő is a világháború egyik hőse volt s mint rokkant cserehadnagy került haza orosz fogságból.

Az események gyorsan változtak. Az összeomlás után oláh fennhatóság alá került és neki dacos, magyar akarattal meg kellett tanulnia az oláh nyelvet úgy, hogy felettesei abban hibát ne leljenek. Aránylag igen rövid idő alatt a járás egyik legkiválóbb tisztviselője lett, kinek minden gondja az volt, hogy gyermekeinek neveltetését biztosítsa.

A kegyetlen sors erős marokkal tépte szét a szép tervét. A harctéren szerzett súlyos sebesülése következtében egy kegyetlenül zimankós, téli reggelen otthagyta övéit a legnagyobb bizonytalanságban. A falu apraja-nagyja kísérte ki utolsó útjára s a girbe-görbe temető egy sírhanttal szaporodott meg.

Az özvegy két apró fiával a közeli helységbe költözött s tengette életét abból a pár fillérből, amit az oláh kormány nyugdíjképen részére kiutalt.

... Egy kora reggel dúrva csizmák sarkantyus pengése zavarta meg csöndes, egyhangú nyugalmukat. Tajtékzó dühvel rohanták meg a kis lakást és mindent felforgattak benne. Valamit kerestek valami irredenta vonatkozású dolgot, mert a régi falujokból feljelentés történt ellenük. A feljelentést az utód tette, ki magyar embernek született ugyan, de rosszabb és kegyetlenebb lelkű minden uralkodó elemnél. A vád igen súlyos volt, törvénykönyvbe ütköző. Állítólag az egyik kisfiú felségsértést követett el, mert az oláh király falon függő képének mindkét szemét kiszúrta.

Nem tudom, hogy a magyarnak született tisztelt jegyző úr e galád tettével mit akart elérni, de annyit megállapíthatunk, hogy őkigyelme — úgylátszik — nem igen szokott újságot olvasni, mert ha olvasna, akkor jól tudhatná, hogy tőlünk teljesen távol álló, de jobbérzésű egyének szomorú sorsunkat annyira felismerték, hogy sietnek igazságos ügyünket — revízió útján — dülőre vinni. Sir Robert Gower és soksok társa talán csak mostanában hallott hírt felőlünk, de azért philantrop érzékük nem engedi szó nélkül hagyni azt a kegyetlen igazságtalanságot, amit velünk bosszúból, rosszakaratból, avagy tudatlanságból elkövettek.

Most, mikor a szegény özvegynek a nyúgdíja is veszélyben forog, jó, ha felhívjuk az illetékesek figyelmét az ilyen renegátokra, akik oly kegyetlen szívvel, vandál módon akarnak feljutni arra a lépcsőfokra, melynek útján csak könnyzuhatag támad...

Most a neveket az özvegy érdekében elhallgatjuk, de eljön még az idő, sokkal hamarább, mint a jegyző úr gondolná, amikor nyilvánosságra hozhatunk mindent s akkor vajjon az ilyen ephialtesi uraságok miben lelnek magyarázatot galád tettük ocsmány eljárásáról?!

... A magyar eget még mindig komor, sötét felhő boritja. A félelmetes gomolyogból ijesztő villámok cikáznak alá s a mi szívünk meg-megremeg annak hatása alatt. Valahol egy erdélyi kis szobában egy özvegy két kis fiával hangtalanul zokog s remegve várja a bizonytalan holnapot.

Vajjon mikor derül ki, hogy az ilyen tragédiák végre-valahára megszünjenek?!

Mikházi.

Saját érdekében csak arra kérjük, hogy téli
tüzelőanyag beszerzése előtt
kérjen ajánlatot
Prohászka és Társa
cégtől,
Bethlen u. 44. sz. Telefon 11-61. sz.
Elsőrendü bükk, tölgy, akácfák, hazai szenek.

A VÉRES FÖLD
REGÉNY

(40. folytatás.)

— Nagyon szép szemek... — beszélt szórakozottan Lehel, ami világosan elárulta, — hogy az esze másfelé jár. Napsütötte arcát árnyékba fogta nagyszélü kalapja, míg összehuzott szemmel nézett a messzeségbe a táncoló, vibráló levegőn keresztül. A gép búgott, meg-megcsuklott a kévék falásánál. A munkások sürü mozdulattal törölték a verejtéket poros arcukról, a vén Ferenc lelki gyönyörüséggel merült el a búzaszemek nézésében, míg a gazda elnézett a mozgalmas élet fölött; szárnyra kapott benne a képzelet és repült, repült a vágyak szárnyán. Kibugyogyanó zászlók selymes lengését látta a messze eső halmok ormán, távolról kéklő hegyek büszke bércén, száguldó paripákon fegyveres vitézek üzték a diadalmas harcok ragyogó dicsőségét, kattogó fegyverek zajának tetszett fülében a lendítő kerék monoton zenéje, acélszárnyu hős madarak búgásává lett a cséplgép zúgása, míg ezrek és ezrek léptek ki a szorító vasbilincsekből...

Rohácsy Lehel repült a képzelet szárnyán: vihar támadt Erdély földjén, Isten szította szörnyü vihar, mely orkán erejével lángpallost forgatott. Dübörgő igazság rettenetes erejével hajtotta, seperte maga előtt a piszkot, a gyalázatot, a szennyet. Kigyulladt Erdély szunnyadó lelke és a mostoha sorsot perzselő lángjával égette hamuvá, — melyben új magvak csiráját szórta el az élet. Ott látta magát Rohácsy Lehel a zúgó, elsöprő, leszámolóan kegyetlenül igazságos viharban, hol nyomában dübörgött a lépése a doberdói, piavei, gorlicei, uzsoki hősök megébredt ezreinek, kik a sírból s előkerültek a nagy leszámolás biztosítására, keresztülvitelére. Megittasult látomásában behunyta a szemét és csak rázta, rázta a markába vett búza szemeket, mintha indulót dobolna a láthatatlan seregnek, Erdély felszabadítóinak.

— Nyolcvan kilót ad minden kereszt, — lépett közelebb ismét Ferenc és az arcán minden ránc táncolt a boldogságtól. Lehellel megfordult a világ, úgy érezte, hogy hull, hull a szörnyű magasságból a beláthatatlan mélységbe megállíthatatanul.

— Éppen tíz éve, hogy ilyen áldásos termés volt, urfi.

— Tíz éve, éppen tíz éve, — hunyta le szemét Lehel, hogy hátha vissza tér az álom és szent valóság lesz belőle. Aztán kinyitotta a markát, melyben ott voltak a kemény buzaszemek. Megsímogatta a szemeket és egy fájdalmas vonás huzódott a szája szélére:

— Lássa, Ferenc; ilyenek vagyunk mi most, mint ezek a buzaszemek a tenyeremben. Ilyen árvák és így szorít bennünket is egy marok, — fordult az urfi a vén cseléd felé. Az öreg ember nem értette a szavak jelentését, de azért köhécselt, hümmögött:

— Ugy van az urfi, jól mondja az urfi, — míg a gondolata csak a körül csoportosult, hogy ítz éve, kerek tíz éve nem volt ilyen áldott termés.

Mint szélben a faluégése, úgy terjedt el Erdély földjén a hír, hogy ujra megkezdődtek az elfogatások, ismét szedik össze az embereket és bebörtönözik, mint gonosztevőket. Rohácsy Lehel éjszakánként újra szennyes, piszkos börtönbe álmodta magát és minden nap készen várta, hogy őt is elviszik. Ebben a kínos bizonytalanságban telt el az első hét. Rohácsy Pista közben bement Kolozsvárra gépalkatrészekért és titokban érdeklődött az elfogottak sorsáról, akik leginkább volt tisztekből kerültek ki.

— Mit hallottál? — kérdezte aggódva Lehel az öccsét.

— Sok mindenről beszélnek: azt mondják, hogy összeesküvést lepleztek le. Rengeteg embert elfogtak, míg nagyon soknak sikerült megszökni az elfogatás elől. A szigurância kész listából szedi össze az embereket, főleg az osztrák-magyar tiszteket. Azt is beszélik, hogy valami bitang román banda gyüjtötte az aláírásokat, akik magyar kémeknek adták ki magukat. Még nők is voltak közöttük. Ugy hívják őket, hogy: »agent provokateur«. Valami állami szervezet, mely főleg erdélyi román tisztekből áll, kik szolgáltak a magyar seregben is. Te nem írtál alá valami ívet? — nézett bátyjára Pista.

— Hála Istennek, nem vesztettem el az eszem — és csak most nyugodott meg a Rohácsy Lehel lelkiismerete, mióta az a csavargó megfordult a házukban.

— Ügyelni kell nagyon, mert ezek a gazemberek ravaszok, — óvatoskodott a gyerek, mint olyan, aki sok mindenről hallott Kolozsváron.

— Látod, — ragadta meg öccse karját Lehel, — az a csavargó is bizonyosan olyanféle volt, aki nálunk járt a múltkorában: emlékszel?

— Természetesen, egész biztos, hogy az volt! Milyen jó, hogy elzavartad a háztól... — örült szívből a gyerek, míg a bátyját megrázta a hideg, mert a román börtön jutott az eszébe.

XII.

Még be se fejezték a cséplést, mikor egy idegen szekér fordult be a Rohácsy-portára. A szolgabiró küldte. Üres zsákokat és egy levelet hozott a kocsis. Lehel felbontotta a levelet: »Ha lenne szíves Rohácsy úr pénzért néhány mázsa buzát adni, köszönettel venném« — állott a levélben.

— Hány zsákot hoztál? — kérdezte Lehel a cselédet.

— Ide tizet.

— Annyit nem tudsz elvinni a szekereden — ámult most már nem kevés bosszankodással Lehel.

— Azt mondta a szolgabiró úr, hogy csak hagyjam itt a zsákokat, majd beküldi a tekintetes úr — és már ment is a cseléd, hogy a többi magyar házakhoz is ladja a gazdája zsákjait.

Rohácsy Lehel az ajkába harapott, de nem szólt. Két nap mulva beküldte a tíz zsák buzát.

— Mondja meg, hogy köszönöm, — üzente a szolgabiró a kocsistól, de a fizetésről elfelejtkezett.

(Folytatjuk.)

Debrecen első orosz megszállása

Az első hírek az oroszok beözönléséről. — Bocskay huszárok vonulnak át a városon. — Az első oroszok Debrecen utcáin. — Nyolcszáz főből álló kozák kórus. — Pompás felszerelésű orosz ezredek. — Sirva nézett a város a kivonult oroszok után.

Jól mondja a magyar közmondás, hogy a rossz hír szárnyon jár. Hamar, sokszor túl hamar érkezik a híre a szomarú eseményeknek. Nemcsak ma, mikor a hírszolgálat talán legszebb idejét éljük, de a multban is repült a rossz hír, a szomorú események híre. 1849 június 23-án Tokajban vásár volt. A magyar szabadságharc hamvadó lelkesedés és sok töprengés között halódott. És valaki, valami menekült honvéd a tokaji sokodalamban elkottyantotta, hogy a Felvidéken már orosz seregek ömlenek be a hágókon és kozák járőrök cirkálnak az egykori dicsőséges csaták szinterén. *És ez a sok igazságot hirdető fecsegés elég volt arra, hogy a tokaji vásár szinte percek alatt feloszlott. Menekült mindenki és vitte hírét a beözönlő oroszoknak a vásár megbolygatott népe a szélrózsa minden irányában.*

És szárnyrakelt a magyar szabadságharc legszomorúbb nótája, melynek emléke egészen a világháborúig kísértett, mikor is az oroszok kárpáti betörésénél ismét hallottuk a menetelő bakák ajkáról :

— Megjött a levél fekete pecséttel,
Megjött a muszka százezer emberrel.
Százezer ember áll a harc mezején,
Igy hát galambom nem leszel az enyém.

És széltében, hosszában énekelték akkoron ezt a nótát széjjelszéledő honvédek nyomában az országban.

AZ ELSŐ HIREK AZ OROSZOKRÓL.

A tokaji vásár után senki se bízott már a magyar ügyben. Senki sem hitte, hogy a szegény és elcsigázott honvédcsapatok, ha mindjárt félistenekből és mindenre elszánt hősökből állt is, ellen tudnának állni a hatalmas orosz seregnek, Paskievics százezer főből álló hadának.

A tokaji vásárból hazajött debreceni mesterek és árusok már útközben hallották, hogy Kassa, Eperjes is orosz kézre került. Páni félelem vett erőtt az embereken és Debrecen se maradt el a kétségbeesés szomorú perceiben. *Nem volt más menekülés, mint feladni, szabad prédára a várost. Némely túlbuzgó és lelkes hadfi harcot hirdetett még ekkor is ugyan, de már senki se bízott abban, hogy ellenállással fel lehetne tartóztatni az orosz sereget.*

Mint a futótűz terjedt el a legujobb rémhír: június 27-én az orosz sereg néhány hadteste Abaújszántónál átkelt a Tiszán. Június 28-án kora reggel kürtszóra ébredt a város. *A félálomból felrémült emberek első pillanatban oroszt láttak a fáradtan lovagló huszárokban, holott csak a nyiregyházi Bocskay-huszárok vonultak át a városon. Nyilvánvaló, hogy az oroszok elől.* Mogorvák, szótlanok és szomorúak voltak a huszárok. Csak néha sirt fel élénken az elnyujtott kürtszó. Debrecen házainak ablakából síró szemmel néztek a délceg és nyalka huszárok után, akik egymás után tündeztek el a város szélén, sorsára hagyván Debrecent.

Nemsokára menekülők jöttek a huszárok után, akik már arról beszéltek, hogy az oroszok Rakamaznál vannak.

Ideges fejetlenség és futkosás lett úrrá a városon. Sokan Várad felé menekültek, mert nem akarták bevárni az oroszokat, akiknek rossz híre megelőzte a bevonuló csapatokat. Debrecenben őriztek egy csapat elfogott osztrák tisztet, akiket el akartak szállítani az oroszok elől. *Persze az osztrák tisztek is megérezték közeli szabadulásuk neszét és a különben is roppant ideges városiaknak szemet szurt az osztrákok menekítése.* A tanács szekereket rendelt a fogoly tisztek szállítására s már magában véve ez paprikás hangulatot teremtett a lakosság körében. *Ezt az elkeseredett hangulatot még fokozta aztán az, hogy állitólag az osztrák tisztek az oroszok közeledtének hírére szemtelenek is lettek, sőt olyan is akadt köztük, aki a kirendelt kocsisnak azt diktálta volna, hogy ne Várad felé, hanem Nyiregyházára, a bejövő oroszok elé vigye őket.* És ekkor a felidegesített tömeg elkövette az alig mentlhető és jóvá nem tehető igen sajnálatos dolgot, megtámadta a fogoly osztrák tiszteket, többet legyilkoltak, sokat megsebesítettek, de a még rendet teremtő és fogoly tiszteket menteni akaró városi tanácstagokat is alaposan elverték, míg végül nagynehezen a nemzetőrök teremtettek fegyveresen rendet Debrecen utcáin, de ekkor már vértől ázott a városháza környéke...

Ilyen előzmények után érkezett meg julius 2-án Paskievics herceg, orosz fővezér május 23-án kelt parancsa Debrecenbe, egyszerre a már Hadházon tartózkodó Cseodajeff generális parancsával. *Cseodajeff a negyedik orosz hadtest parancsnoka volt és meghódolást parancsolt felhivásában Debrecennek.*

AZ ELSŐ OROSZOK DEBRECEN UTCÁIN.

A város természetesen egyszerre olyan lett, mintha minden házban halottat sirattak volna. A most történt sulyos incidens, az oroszok rossz híre, meg aztán az is, hogy minden orosz sereggel osztrák megbízottak is voltak, igy nem sok reménysége maradhatott a városnak. A kétségbeesés utolsó pillanataiban döntött a városi tanács, még pedig a föltétlen meghódolás mellett. *Elhatározták, hogy hódoló küldöttséget szerveznek, mely küldöttség Hadházra elébe siessen az orosz generálisnak, hogy kegyelmet esedezzenek a városnak.* A küldöttség állott : superintendens Szoboszlai Papp Istvánból, kisprépost Molnár Péterből, Poroszlay Frigyes polgármesterből, Karap Sándor törvényszéki bíróból, Szöllössy János tanácsnokból és Uhrinyi Pál hites tolmácsból. Július 2-án fogadta is a hódoló küldöttséget az orosz tábornok és mindjárt ki is jelentette, hogy csapataival megszállja Debrecen városát. *Hidegen, kimérten és bizonyos fenyegetéssel, amiért megtörténhetett Debrecen utcáin az a hallatlan eset, hogy fogoly tiszteket legyilkolt a fellázadt tömeg.* Később meg is lakolt Debrecen ezért a sajnálatos esetért, mert a város a legyilkolt osztrák tisztek vérdíjában 8666 forint 48 krajcárt fizetett.

NYOLCSZÁZ FŐBŐL ÁLLÓ KOZÁK KÓRUS.

Julius 3-án valósággal bevonult seregével Cseodajeff tábornok Debrecenbe. A bevonulást megelőzőleg, részint ijesztésül, részint a sereg bevonulásával kapcsolatos előírás miatt portyázó kozákok száguldoztak végig Debrecen utcáin. *Délután egy és két óra között pedig a Péterfia utcai kapunál, az utca végén megjelent nyolcszáz kozák, akik hirtelen kórust alakitottak és ők képezték a bevonuló csapat elejét.* A nyolcszáz kozákot fekete ménen maga a hetman vezette és ekkor rákezdte a nyolcszáz kozák az orosz cári himnuszt és annak hangjai mellett történt a bevonulás. Kétségkívül impozáns látvány és élmény lehetett ez a nyolcszáz főből álló lovas kozákkórus, azonban a debrecenieknek nem sok gyönyörűsége telhetett a híres kozákkórusban. *A kozákok után gróf Simmich sánta orosz generális pompás hintón hajtatott a szinte kihalt uccákon a városháza elé, ahol azonban senki se fogadta.* Nem készült ilyen gyors bevonulásra a tanács. Ekkor a kozákok visszafordultak és ismét énekelve kísérték a Péterfia utcai kapuhoz a sánta tábornok hintóját. *De ekkorra már a város minden keleti utcájánál orosz seregek, csapatok állottak és a tanács is nagysietve ment a Péterfia utcai kapuhoz, hogy hódoljon az orosz generálisnak.* A kapunál Weszelowszky ezredes aztán alaposan le is szidta a késedelmes tanácsot, amiért elkésett a tisztelgéssel és hódolással, valamint igen nehezményezte, hogy a várost nem lobogózták fel a cári és császári zászlókkal. Aztán azért is kapott a tanács, mert a város polgárai, mesterek, boltosok ijedtükben boltjaikat, üzleteiket bezárták, amivel nyilván elárulták, hogy nem sok bizalmuk van a megszállókban ..

POMPÁS FELSZERELÉSÜ OROSZ EZREDEK.

Ilyen előzmények után történt meg a bevonulás. Ismét elindult a nyolcszáz főből álló kozákkórus és szakadatlanul énekelték a cári himnuszt. A kozákok után két huszárezred léptetett pompás díszben. Az Olga Nikolajevna és a Cárevics huszár ezrede. A két huszárezred után az Ogviopol dzsidásezred lovagolt, míg ezt a lovasmenetet bezárta egy muzulmán lovasezred. Egykoru szemtanu megjegyzi, hogy ékes, pompás volt valahány orosz lovasezred és többek között még arra is gondja volt az orosz vezérkarnak, hogy *minden egyes ezrednek másszinü lovai voltak. Az Olga Nikolajevna ezrednek almásszürke lova, a Cárevics ezrednek sárga, az Ogviopol dzsidás ezrednek fekete és a muzulmán ezrednek pejlova volt.* El lehet képzelni, hogy látványnak sem volt utolsó ez a bevonulás, mely a hatalmas orosz sereg számára inkább volt egy nagygyakorlat minden külsőséges pompájával, mint komoly háború. Ők legalább is igy hitték.

A díszezredek után doni kozákok, majd a Wormeczinszky dzsidások lovagoltak.

A lovasezredek után a 24-es odesszai, a 25. azovi és a 26. jakucski gyalogezredek meneteltek, minden ezred még hat darab 24 fontos ágyuval és külön énekkarral, zenekarral felszerelve. *És az énekkarok, zenekarok felváltva játszottak menetelés közben, leginkább persze az orosz és osztrák himnuszokat.*

Mint az ezredek felsorolásából is látszik, nyilvánvaló, hogy az orosz cár néhány kormányzóság seregét mozgósította arra a célra, hogy a magyar szabadságharcot elnyomja abban a reményben, hogy ezért viszonzásul segítségére lesz majd az osztrák császár is alkalmas időben.

Csak az előbb felsorolt ezredek után jött végre Cseodajeff tábornok ragyogóan szép díszhintaja egy ezred doni kozákkal körülvéve, valamint egy, egy kurlandi és ukrán vadászezred is a közvetlen testőrségéhez tartozott. A pompát nem utolsó helyen ismerték az oroszok, mint ez a felvonulás és megszállás is mutatja. Az egész bevonuló sereget a Sándor cár huszárok rangos, hetyke ezrede és végül néhány gyalogezred zárta még be.

Bevonulás után az ezredek egyrészét a házaknál, utcák szerint helyezték el, igy pl. a 26. jakucski ezred a Hatvan utcára, a 25-ös azovi ezred a Péterfiára, a 24-es odesszai ezred pedig a főiskolába és egyházhoz került szállásra. — Minden egyes házhoz 20—30 főből álló csapatot raktak.

A Nagytemplom előtti térre pedig felállitottak 18 megtöltött ágyut és az ágyuk mellett éjjel, nappal égő kanócal, mindig készen a begyujtásra a tűzérek állottak, hogy igy is félemlítsék a különben is megrémült lakosságot.

Sok sebesültet és beteget a főiskolán helyezték el kellő ápolás mellett.

Aztán elhelyezték a magasrangú tiszteket is a rangosabb házaknál. *Igy került Cseodajeff tábornok a Kiss Orbán házhoz, vezérkari főnöke, Weszelowszky ezredes Derecskeyné házához, ifju Paskievics herceg a Rickl örökösök házához,* és mindjárt a megszállás első órájában elrendelte a tábornok, hogy a boltokat kinyissák és ettől a perctől kezdve az orosz rubeleket, kopekeket és általában az orosz pénzt megfelelő értékben el kell fogadni a vásárlásnál.

Egymás után jelentek meg a falragaszok és rendeletek, melyek felhívták szigoru parancsokban a lakosságot, hogy a fegyvereket halálbüntetés terhe alatt mindenki szolgáltassa be egyhuszonnégy óra leforgása alatt. Azonképpen minden térképet is rendeletileg szedtek össze a legszigorubb ellenőrzés mellett.

Igaz, hogy a zsákmányolás halálbüntetés terhe alatt tilos volt a megszálló csapat katonáinak, azonban ennek dacára igen sürüen fordultak elő fosztogatások és a halálrarémült lakosság még jelenteni sem merte.

Jellemző különben az akkori eseményekre, hogy mikor beszedték a fegyvereket, az orosz tisztek kiválogatták a javát a szebb holminak és megtartották maguknak, míg a hasznavehetetlen, alkalmatlan fegyvereket, puskákat elégették. *Egy ilyen égetésnél történt aztán, hogy az égetést ellenőrző kapitány és egy tizedes meghalt.* A máglyára rakott fegyverek egy részében golyó volt és mikor a tűz begyujtotta a töltéseket, ropogtak a fegyverek, mintha csak kézben lettek volna. Ilyen módon érte golyó a kapitányt és tizedest.

Szornyű hadisorcot vetett ki Cseodajeff tábornok a városra. 43.000 részlet kenyeret és 67 darab vágómarhát kellett nagyösszegü pénz mellett kiszolgáltatni a város lakosságának. El lehet képzelni, hogy milyen nagy megerőltetésébe került ez a különben is szegény, sanyaru helyzetben levő városnak. De mégis előteremtették, sőt, mint a debreceni csata utáni sarcolás leirásában láttuk, augusztus elején még szörnyűbb sarcolást is el kellett szenvedni az oroszoktól a városnak.

Július hatodikán parancs érkezett Paskievics hercegtől, az orosz fővezértől, mire Cseodajeff tábornok Miskolc felé indította a seregét, ahol aztán csatlakozott a fővezér seregéhez.

Az oroszok után jött a Tisza felől Korponai ezredes kétezer főből álló lovaskülönitményével a városba és ujabb ellenállásra próbálta tüzelni a debrecenieket. Népfelkelést hirdetett, azonban semmi, illetve alig valami eredménye lett a kiáltványának, melyben főleg azt hirdette, hogy a Tisza vonalát kell megvédenie a Tiszántulnak. *Néhány száz embert össze is szedett, el is érték a Hortobágyot, azonban oti ismét hirül vették a roppant orosz sereg közeledtét, mire feloszlott a néhány száz főből álló csapat.*

Az első megszállás után jött a második, az augusztus másodiki és néhány évtized mulva itt volt a szégyenletes román megszállás is azzal a különbséggel, hogy rongyes, bocskoros gárda tépkedett az egykori cári parádés ezredek nyomán. Egyben azonban úgy az orosz, mint a román megegyezett : kifosztották a várost embertelenül, kérlelhetetlenül hogy még a legkésőbbi maradékaink is emlékezetükbe tartsák, a történteket és ezzel az emlékezetben tartással serkentsék egymást összetartásra és kölcsönös megértésre, mivel ez a két fegyver az, ami a magyart megvédheti úgy a jelenben, mint a jövendőben a megszállás veszedelmétől és átkos nyavalyájától.

Dr. Sz. Rácz Imre.

A Keletmagyarországi Rádiótársaság

közleményei:

Rovatvezető: Mayer Emil, okl. gépészmérnök, a K. M. R. T. műszaki titkára.

AZ ŐSZI RÁDIÓPIAC VÁRHATÓ UJDONSÁGAI

A hallgatóközönség nagy része minden szezon elején bizonyos aggodalommal várja az uj rádiókészülékek megjelenését. Attól félnek ugyanis, hogy jelenleg müködő készülékeik már nem fognak megfelelni a sokat beharangozott budapesti nagy adónak. Előre bosszankodnak azon, hogy az ő ötszázpengős készülékük a felét sem fogja érni, ha becserélik. Ne okozzunk magunknak felesleges nyugtalanságot. Olyan mértföldes csizmát nem vett még föl a technika, hogy esztendős gépek már ne feleljenek meg. Mégis mit várhatunk, milyen rendszerü, hangu és alaku készülékek várhatók őszi ujdonság gyanánt?... Előbbi közleményeinkben már érintettük ezt a kérdést. Az egygomb-hangolás, egyszerü kezelhetőség, egybeépített dynamikus hangszóró, kivilágított álomskála már elfogadott és bevett forma. Valószinütlen, hogy ezen változtassanak. Ez maradni fog, mivel egyszerü, kényelmesen kezelhető. A készülékek belső szerkezetükben fognak komplikálódni. Ősszel jelennek meg uj csőtipusok, melyeknek szerkezete nagyobb erősítést, tökéletes szabályozhatóságot, gazdaságosabb kihasználást s állítólag hangminőség javulást igér, illetve enged meg. Fokozott figyelem irányul a fading, vagyis az elhalkulás szabályozására. A magyar ipar ezen a téren határozott eredményt még nem ért el. De gondoljuk csak meg: érdemes-e Debrecenben és környékén az elhalkulás automatikus szabályozására sulyt fektetni. Aránylag a legkevesebb szerepet játszik egy készüléknél, ha egy távoli állomás hallgatásánál a hang lassan gyönge lesz s néhány perc mulva ujból felerősödik. A fadingszabályozás nem szükséges tartozéka a gépnek. Itt *még* luxus. Amerikában, gazdaságilag erős országokban nem számit, hogy hány csöves a rádiókészülék. Fontos, hogy minél több jóval és kényelemmel legyen ellátva. A tökéletes hangerőszabályozás lényege az volna — automatikus fading kiegyenlítővel, — hogy minden állomás egyforma hangerővel jöjjön. Ez mindenesetre előny, mert hiszen a nagy géptulajdonosok tudják, hogy állomás kereséskor a nagy állomások váratlanul, átmenetnélkül kellemetlen hangbőséggel jelentkeznek. Ez a körülmény kellemetlen, ha, mondjuk este mások zavarása nélkül akarunk rádiózni. A tökéletes egygomb kezelés tehát meg lenne oldva. De nézzük az érem másik oldalát is. Egy ilyen géppel akarjuk pl. Budapestet hallgatni s utána mondjuk Londont. Mi történik? Budapest kifogástalanul hallható, mellékzörej alig van. A tárcsát elforgatjuk Londonra, az állomás ugyanolyan hangerővel jelentkezik, de számtalan recsegéssel és ropogással együtt. Ezt már nem fogjuk kellemesnek találni. A bajon csakis úgy segithetünk, ha kikapcsoljuk az automatikus fadingszabályozást és visszatérünk a kivülről kezelhető hangerőszabályozásra. Debrecenben, mely nem az adóállomások centrumában fekszik, hanem azoktól igen távol, a fentemlített térerősségi differenciák miatt az automatikus hangerőszabályozás nem szükséges kellék.

(Folytatjuk.)

Ujüzlethelyiségek kiadók.
Szentanna-u. 6. szám.

Nyaraló munkásgyermekek között a Nagyerdőn

A Köztemető főkapuján megyünk be. A krematórium színpompás tetője szinte izzik a napon és a mesterséges tó sima tükrén méltóságteljesen úszik egy megszelidített vadkacsa. Nagy, végtelen nyugalom fekszik az egész tájon. Lassan beszélgetve megyünk. A munkásgyermekek nyaraltatási akcióját megyünk megnézni Gombosi Zoltán kíséretében. Munkanélküliségről, nyomorról ,a tüdővész feneketlen fertője felett egy szál kötélen táncoló munkásgyermekekről van szó és kis apró életek apró tragédiájáról. Szinte bántón hat, hogy ebben a nagy-nagy csöndben, amely a halottak végtelen álma felett lebeg, az életről beszélünk.

Hirtelen elhallgatunk. A kilátást egy nagy domb zárja el és a domb mögül halkan duruzsolva sok apró gyerekszáj zsivaját hozza felénk a szél. Meggyorsítjuk a lépteinket, megkerüljük a dombot s már ott is vagyunk a közepében a zsibongó gyerekhadnak. Hangos köszöntések röppennek és egy mosolygószemü fiatal leány siet felénk. Bemutatkozunk. Kiderül, hogy ő *a tanitónő.*

Épen az ebéd idejére érkezünk. — Hangos kanálcsörgés. Kacagás, jókedv és a friss levegőtől kipirult arcok. Komoly nénikék sétálgatnak az asztalok körül és ügyelnek a rendre, *de nemcsak a rendre ügyelnek, hanem arra is, hogy mindenki megegye a porcióját.* Habár erre az utóbbi felügyeletre nem sok szükség volna, mert mindenki többet eszik, mint amennyi elő van irányozva.

— Gyerekek, melyikőtök éhes még? — kérdi a tanító nénike.

Csak egy kis babszem leány jelentkezik. Megtöltik a tálját és látható nagy igyekezettel próbál megbirkózni az uj tál étellel. Kis maszatos arcán látszik, hogy mindenáron meg akarja mutatni, nemcsak kiváncsiságból és telhetetlenségből kér többet, hanem komoly ok volt rá, de nem sok sikerrel. Fel is adja a reménytelen küzdelmet, lassan, óvatosan eltolja maga elől a tálat. Vigyázva körüljártatja a szemét és mikor észreveszi, hogy figyeljük, szégyenlősen babrál kis kifakult kékkötőjével. A »tanitónéni« is mosolyog és szeretet gyúl ki a szemén.

— *Annyit esznek, amennyi kell. Ha éhesek, újra kapnak. Az első napon volt sok baj velük. Mind betegek lettek. A sok éhezés után egyszeri jóétkezés leverte őket a lábukról.*

Megtudjuk azt is, hogy *a gyerekek négyszer kapnak naponta enni.* A városban lakó gyerekek a Margit-fürdőbeli Munkásotthonban levő reggeli gyülekezőhelyen kapnak félliter tejet és kenyeret. Reggeli után csoportokban vonulnak ki az erdőre. Itt azok kapnak reggelit, akik közelebb laknak a játszótérhez, mint a Margithoz, tehát egyenest ide jönnek. Reggeli után játék következik. Tiz órakor tej, kenyér. Az ebéd főzelék, tészta és kétszer hetenként hús. Az ebéd előtti időben a »tanitónéni« foglalkozik velük. Szavalnak, tornásznak, énekelnek. És kacagnak sokat, egészségeset, mert az egészség egyik alapja a kacagás. Aki kacagni tud, az szebben él.

Az ebéd után egy órai alvás következik. Ez a legfájóbb része a gyerekek oldaláról a nyaralásnak.

— Nagyon rugdalóztak eleinte ellene — beszél tovább a tanitónéni, hallani sem akartak róla, hogy aludjanak. De aztán megszokták. A második napon már mindenki aludt.

Közben végeztek az ebéddel. A jóllakottság boldogító érzésével oszoltak szét hangos nevetéssel.

Elindultunk megtekinteni a játszóterületeket. *Mindenfelé homokból épitett várak.* Mindegyik nagy kézügyességről tesz tanuságot. Homokból épitett kerítések, mohából rakott házak és majdnem minden játékház udvarán gémeskút.

A fiuk, lányok egy tisztáson gyülnek össze. A tanitónéni hamar sorba szedi őket a négy felügyelőnő segitségével. Csend lesz és egyszer csak valami halk bánatos kivánság csendül fel a sok kis szájon. A versnek nem sok értelme van, az egész egy sóhaj: *„játékot akarunk."* És ahogyan elnézem ezeket a kis sovány és betegesen vézna fiukat, leányokat, magam is úgy érzem, hogy csakugyan a játék, a kacagás hiányzik az életükből.

A lányok táncot mutatnak be. A tanitónéni kezében megszólal a hegedü és lebegnek. Az egyik esetlenül, a másik több rátermettséggel és libegnek a kis kopott ruhák, mosolyognak lehunyt szemmel a kis vézna arcok, gyenge kis sovány karok kígyóznak a levegőben és igy együtt olyan meghatő ez az egész.

Vége van a táncnak és a tanitónéni oszolj-t vezényel, de a fiuk megsértődnek. Ők is meg akarják mutatni, mit tudnak. Meg is mutatják. Ügyesen tornáznak. Még énekelnek és alig vettük észre, hogy eltelt az idő. Búcsúzunk. A kis tanitónéni már alig figyel ránk, zavarja aludni a gyerekeket.

Útközben komoly dolgokról beszélünk. Gombosi Zoltán ajkáról, aki irányitója az egész mozgalomnak, csakúgy ömlik a panasz. 1500 pengőbe került az akció és a város 250 pengőt adott. A többit... »Magam sem tudom, hogy szedtük össze«, — mondja. Pedig napfény kell ezeknek a gyerekeknek. Napfény, tej és legalább egy tál meleg étel naponta. Hisz pusztit közöttük a tüdővész, a csontjaikat kikezdi az angolkór, kis, lázas, éhségtől aszott testükre ezer baj leskelődik és milyen kevés ez az egy hónap.

Kevés, de mégis valami. Pedig itt nincsenek adminisztrációs költségek. A tanitónő nem kap semmit, pedig már két éve van állás nélkül, vagy jobban mondva két éve tanitónő, de nem tanitott soha.

A két férfi felügyelő: Kozma Lajos és Czirják Dezső évek óta munkanélküliek, itt díjtalanul vannak, de igy sem lesz elég egy hónapnál tovább a pénz. Nem akarunk mást, csak boldog, kacagó uj nemzedéket nevelni.

És válaszul a domb mögül feleseng búcsúzóul egy csomó boldog gyermek kacaja. A kacaj elömlik a temető felett és lasan elhal. Milyen érdekes: itt azok nyugosznak, akik már befejezték az életet, talán már jól vannak és ott tulnan a dombon nevetnek azok, akik most indulnak csak neki az életnek. Bizva és reménykedve.

N. L.

Fontos Budapestre utazók részére
Szálljon meg a
Merán-szállóban
Berlinitér 7. (Nyugatinál)
Budapest legjobb helyén fekvő modern szálloda.
Lift, központi fütés, hideg és meleg folyóvíz, fürdők, telefonos szobák, kávéház, étterem.
Szobák 4 P. Pensiók 7.50 P-től.
Egy ágynál 10%, két ágynál 20% engedmény e lap olvasóinak.

Leánygyermekeink tanittatása

Ezzel a kérdéssel több cikkünkben foglalkoztunk. A kérdés fontossága ugyanis megérdemli, hogy állandóan napirenden tartsuk. Talán tulzás nélkül mondhatjuk, hogy ezzel nemcsak felvilágositó, de nevelő munkát igyekeztünk végezni. Rámutattunk arra, hogy azok a szülők járnak el helyesen, akik a mai élet követelményeit figyelembe véve nem tudományos pályára nevelik leányukat, hanem azt akarják, hogy a megfelelő gyakorlati látókör, tiszta és rendes irásbeli munkakészség mellett az uri leányoknak nélkülözhetetlen általános müveltséggel is rendelkezzék. Hogy a kérdés ébrentartásával milyen közérdekü célt szolgáltunk, misem bizonyitja jobban, mint az a tény, hogy a szülők egyre-másra fordulnak ilyen irányu tanácsért a legelterjedtebb fővárosi lapokhoz és folyóiratokhoz. A válaszok egytől-egyig a mi álláspontunk helyességét igazolják. A Magyarság »A ma problémái üzenetei« között olvastuk: Mindaz, amit kisleánya jövőjével kapcsolatban a kereskedelmi iskola előnyeiről ir annyira indokolt és józan, hogy voltaképpen nincs is más dolgom, mint teljesen helyben-hagyni gondoskodó előrelátását. Ha legszentebb álmunk teljesülhetne s visszakapnánk az elszakított területeket, természetesen nagy fellendülés lenne minden téren. De olyan sok egyetemi végzettségü okleveles várakozik erre a jobb időre, hogy igazán méltányos, ha annak idején elsősorban rájuk gondolnak a kinevezések ügyét intéző faktorok. Igaz, hogy akkor is bizonyosan érvényesülni fog az összeköttetés, de mégis több kilátása lesz gyors elhelyezkedésre a régebben várakozóknak. Ha azonban ez a gazdaságilag is nagy jelentőségü fellendülés bekövetkezik, a kereskedelmi élet a meglévő okleveleseken kivül is sok munkaerőt fog igényelni. Igy minden szempont figyelembevételével is legokosabb, ha kereskedelmit végeztet leányával.

Az *Ujság* »Pósta az asszonyoknak« c. rovatában egy érdeklődő anyának a következőket válaszolja: Nagyon okosan tette, hogy a kisleányt felső kereskedelmibe iratta. A »lateiner« pálya ma már annyira kilátástalan, hogy a gondok tulajdonképpen akkor kezdődnek, amikor az illető mint diplomás ember elhagyta az egyetemet. A kereskedelmiben csupa praktikus és életrevaló dolgot tanitanak: gyorsirást, gépirást, stb. aminek a leérettségizett diáklány akkor is kitünően hasznát veszi, ha nem jár matura után még hat éven át az egyetemre. Amellett a latin nyelvre csupán az orvosi és vegyészi pályán van leginkább szükség. Sokkal fontosabbak a modern nyelvek: német, francia, stb. amit a kisleány meg fog tanulni. A többi tárgyak körülbelül megegyeznek a középiskolában tanitott tantárgyakkal.

Az *Uj Idők* egy felvilágositást kérő anyának a következőket irja: Igen, mi is a amellett vagyunk, hogy a leányok gyakorlati életpályát válasszanak, különösen akkor, ha nem éreznek komoly hivatást valamelyik hosszúhosszú készülést igénylő tudományos pályára. Igaza van a Nagyságos Asszonynak: a gimnáziumi érettségi még semmire sem képesit, az egyetemi pályák pedig tulzsufoltak.

Ezekhez hozzátenni valónk nincsen, ezeket mi is megirtuk már. A mai életet ismerő, komoly ember nyugodt lelkiismerettel mást nem is irhat, más tanácsot nem is adhat, mert mi sem biztosabb, mint az, hogy a gazdasági ismeretekkel rendelkező és nyelveket tudó nők nézhetnek legnyugodtabban a jövendőjük elé, ezeknek kinálkozik ma és kinálkozik a jövőben fokozottabb mértékben munkaalkalom, elhelyezkedési lehetőség.

Judas Matyi

Debrecen 1933. augusztus 6. (Vasárnap)

Link és Haduva.

Haduva: Na mit szól Link ahhoz, hogy nálunk is bevezetik a sterilizációt?

Link: Hát az mi fán *terem*?

Haduva: Éppen az, hogy akit sterilizálnak, *az nem terem.*

Link: Szóval nem terem, hanem csak olyan kis szoba.

Haduva: Nem úgy értem, hanem akit sterilizálnak, annak nem lesznek utódai.

Link: Szóval akkor nem lehet kiírni, hogy például: Kohn Jakab *utódai*?

Haduva: Ne tegye magát már olyan butának. A beteg embereket fogják sterilizálni, hogy ne legyenek utódai.

Link: Akkor jól mondtam. Kohn éppen beteg. *Vicc-ér*-tágulása van.

Haduva: Talán *visszér*?

Link: Nem, kifejezetten vicc-ér.

Haduva: Hogy értsem azt.

Link: Hát úgy, hogy nála voltam és néhány viccet meséltem el neki.

Haduva: Hallja, ne frocclizzon. Beszéljen komolyan, én is komolyan beszélek. Magát is sterilizálni kellene.

Link: Az nem lehet. Nekem utódokra van szükségem. Kérdje csak meg a főpincértől.

Főpincér: Miért van okvetlen szüksége Link úrnak utódokra?

Link: Hogy kifizessék azt a feketét, amit most ittam.

(Függöny.)

A LEGJOBB PILLANATBAN.

— Erőművész úr, erőművész úr, tessék azonnal jönni a telefonhoz.

Bolond Istók meg a pizsama

Bolond Istók bekukkantott Debrecenbe,
Aratáskor, nem pediglen decemberbe'.
Mivel bolond vót a lelkem:
a forró kánikulába
Egy-két-kilenc korsó serre
Nyakig beült a »Bundá«-ba.

A ser-ital nem hűtötte le a bendőt,
Vellanyoson megjárta hát a Nagyerdőt.
Mivel bolond vót a lelkem,
mást sem tett a Nagyerdőbe:
Ippen hogy csak bekukkantott
a városi feredőbe.

Bekukkantott — s elállott a szeme-szája:
Pizsamában sétált ottan ezer dáma.
Mivel bolond vót a lelkem,
szörnyűködve rikkantotta:
»Ki a fene látott ilyet,
női hölgyet pantallóba!...«

Bolond Istók megijedt a pizsamától,
Meg amiket megpillantott elül-hátul...
Mivel bolond vót a lelkem,
meg sem állott Piripócsig —
S azótától még a saját
nadrágjától is irtózik!

JÁMBOR EMBER.

* Megzenésítés joga fentartva!

RANY LEKSZIKONJA

GÖNCÖLSZEKÉR. Öreg égnek
legismertebb lénye;
szerelmesek bánatára
tul erős a fénye.

GÖRCS lévén az izomzatnak
játszi rándulása,
leginkább a gyomrommal van
túlsok bajlódása.

GÖRÉNY. Furcsa emlős állat
ragadozik gyakran
és legyőzi a dögbárányt
legalább is szagban.

GÖRÖGDINNYE! Itt az időd!
ó, de nagyon várunk,
hűs, zamatos béled után
rég csorog a nyálunk.

GRÁC. Város a Mura mellett,
oda mennem kéne
hátha szivesen fogadna
a gráci nagynéne.

GROG. Cukrosvizet egy kis rummal
kiteszünk a napra,
a legkitünőbb grog lészen
abból már másnapra.

GRÖNLAND kissé hideg vidék,
ott laknak a fókák,
oly melegen öltözködnek,
mint nálunk a rókák.

PÉNZÜGYI POBLÉMA.

— Apus — kéri apja segítségét a kisgyerek a feladathoz — ha én valakinek ezer pengőt kölcsönzök egy esztendőre tízszázalékos kamattal, menynyit jelent az egy esztendőben?

— Szamárság már maga a kérdés fiam — mérgelődik az apa. — **Manapság senki sem ad ilyen hosszulejáratú hitelt.**

Morfond Flórián

Házasság előtt kötelező lesz az orvosi vizsgálat. Vajjon a pénztárcák és a telekkönyvek vizsgálata is?

CSALÁDI JELENET KANIBÁLÉKNÁL.

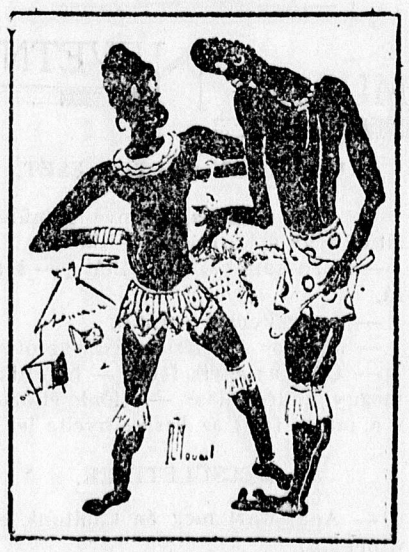

— **Hogyan? Én odaadtam neked a nővérem kezét és te megtagadod tőlem a nagybátyád lábát?**

JÓ MUNKA.

— Hát pénzhamisításra adtad a fejed?

— Hallod, ha máskép nem lehet valódi pénzt szerezni!

BRACH-KROGEN DAVID ADOMAI

Kohnné és Grünné a gyerekekről beszélgetnek.

— A Mórickából tanárt akarok csinálni — mondja Kohnné.

— Hát van hozzá tehetsége? — kérdi Kohnné.

— Az nincs, — feleli Kohnné, — de borzasztóan szereti a hosszu szünidőket.

*

Az öreg Wasserstrahl megrögzött alkoholista volt. Reggel ivott, délben ivott és este ivott. Mikor egy ízben az utcán dülöngélve ment, szembejött vele a község rabbija és felháborodva rászólt:

— Te, Wasserstrahl, most azonnal eljössz velem a templomba és ünnepélyesen megfogadod, hogy naponta egy kupicánál többet nem iszol meg.

Nem maradt más hátra, Wasserstrahl elment a rabbival a templomba és ünnepélyesen megfogadta, hogy legfeljebb egy kupicával fog inni naponta.

Két hétre rá a rabbi ujra találkozik Wasserstrahllal, aki jobban be volt rúgva, mint valaha.

— Hű, te aljas gazember, — förmed rá a rabbi — hát nem fogadtad két hét előtt a templomban, hogy napi egy kupicával többet nem iszol? Miért ittál hát mégis többet?

— Azért, rebelében, — felelte Wasserstrahl —, mert rájöttem, hogy ha csak egy kupicával is megiszom, rögtön egy egészen más ember lesz belőlem. Egy egészen **más ember** pedig miért ne ihasson annyit, amennyi jólesik neki?

A LELEMÉNYES LOVAG.

— Mondok egy találós kérdést: Mi a különbség az autótaxi és az autóbusz között?

— Nem tudom bíz' én.

— Rendben van, akkor autóbuszon megyünk.

Bihari anekdoták.

NAGY IDŐK TANUJA.

Mulnak az idők, mulnak az emberek, lassankint elmennek a régi kedélyes idők utolsó mohikánjai is, akik karakterizálták korukat. Ilyen jó öreg bácsi volt az öreg K. Károly derecskei boltos is, miután az ő idejében még nem volt kereskedő, csak boltos, de viszont árdrágítás sem volt.

Törhetetlen, szívvel-lélekkel 48-as volt, bár az is igaz, hogy Derecskén bajos volt nem 48-asnak lenni, lévén az egész község jórésze függetlenségi érzelmű.

A hosszantartó békés és hétköznapi időkben nem nagyon lehetett a képviselőválasztásokon kívül kimutatni a 48-asságát, az öreg K. Károly azonban ennek is megtalálta a módját.

Ha valaki bement a boltjába, ahol az öreg állandóan feltett kalappal árult s ha az átnyujtott pénzből viszszajárt valakinek, akkor 45-től 50 fillérig mindig aprópénzt adott s hangosan számolt: negyvenöt, negyvenhat, negyvenhét, „negyvennyolc", itt az öreg megemelte a kalapját s hangosan kiáltott „Éljen" s megelégedéssel számolt tovább, negyvenkilenc, ötven stb, mikor pedig a 67-hez ért, egy nagyot óhajtott.

*

Az öreg aztán annyira beleélte magát a 48-as szereplésbe, hogy többféle alakban jelentkezett a 48-as időkből. Ha huszárokkal beszélt, akkor olyan attakokban vett részt, csak úgy bámult a hallgatóság, de ugyanígy volt a bakákkal és tüzérekkel is.

Velem mint civillel került össze egy március 15-iki vacsorán, természetes, hogy civill-élményt mesélt, miután még akkor közülünk katona egyik sem volt. Azzal kezdte: Tekintetes úr, tetszik tudni, miért nem akasztatott fel engem 1849-ben Paskievics herceg? Ámulva hallgattam s az öreg rendületlenül folytatta: Tetszik tudni 49-ben inas voltam Debrecenben, mikor bejöttek a muszkák s kidoboltatták rögtön, másnapra minden család küldjön két nagy kenyeret a katonák részére, különben így, meg úgy lesz.

Nagyon szegény embereknél szolgáltam s a gazdaasszonyomnak nagy megerőltetésébe került, míg előteremtette a két kenyérre valót, de mégis készen lett s másnap reggel én vittem fel, mint kis inas a kijelölt házba.

Az igazságot azonban akkor sem tudtam elhallgatni az egybegyültek előtt s hangosan szidtam a muszkákat, mégis csak disznóság, amit csinálnak, hogy így zsarolják a népet.

Nagy csend lett körülöttem s egyszer csak kihajol az egyik ablakból egy aranygalléros tábornok úr, mint később megtudtam, ez volt Paskievics herceg, az orosz hadsereg főparancsnoka, szétnézett s kiadta katonáinak a parancsot: Aki így kiabál és szidja a muszkákat, azt azonnal fel kell akasztani s kérdezte: „Ki kiabál?"

Jelentkeztem: én.

— Hogy hívnak?

— K. Károlynak!

— Nem a pircsi tanító fia vagy te?

— Na, ez a szerencséd, ismerem édes apádat, mert különben felakasztattalak volna.

— Tetszik látni, tekintetes uram, így menekültem én meg a biztos haláltól.

Dr. Borsy Imre.

Pajzán hét

Amerre járok
csak cserkészt látok:
cserkész a tatám,
csecsszopó pulyám,
cserkész a dedós
és a fogadós,
a bankigazgató
és más hangadó
cserkész a tanár,
cserkész a mamám
és sok, sok néma
is cserkész néha,
cserkész a csirkász,
a koldus firkász...
Cserkésznek én is,
sajnos csak állok,
állást cserkészek,
de nem találok...

*

Jaj, de jó a baracknak
Kecskeméten lenni,
mert ott a jó kajszint
nem szokták megenni:
elküldik külföldre
nagyvilágot látni
s szép hölgy fog majd rájuk
festett ajkat tátni...

*

Maj fiatalság
beh sajnálom őket:
nem ismerik a jó
régi ifjú nőket
s nekik még jó évük
hej, de kevés tellett:
nem vakultak pocsék
faggyugyertya mellett:
nem ismernek csendet
és alig a munkát,
kezükbe sem vettek
még igazi puskát,
legjobban sajnálom,
mert olyan legények,
hogy nem igen hisznek
el mindent szegények...

*

Roosevelt tízparancsa
megjelent a héten.
Lelegelte néhány tehén
a londoni réten.
Szegény kis jámborok,
nem tudták, mit esznek
és a parancsoktól
mind betegek lettek...

RANY.

MUSZÁJ NEVETNI

NEM OLYAN SULYOS ESET.

Az anya a szobába lépve rémülten látja, hogy a Karcsi fudoklik.

— Jézuskám! Mit csináltál? — kiált rá.

— Lenyeltem a varótűt.

— Jóságos ég! Egy egész varrótűt?

— Csak az egyik felét, — hangzik a megnyugtató válasz — előbb eltörtük s a másik felét az öcsike nyelte le.

A BECSÜLETESEK.

— Apa, Kari meg én találtunk egy ötpengőst.

— Na, remélem, becsületesek voltatok és...

— Hogyne, én is kettőötvenet kaptam belőle, meg ő is.

AZ ALKALMAZKODÓ ÓRA.

— Pista, vedd meg nekem azt a szép drágaköves karkötőórát.

— Hová gondolsz, fiacskám?

— Vedd meg nekem! Ha megveszed, megigérem, hogy valahányszor kimenőd van, úgy fog járni, ahogy neked jólesik.

FIATAL HÁZASOK.

— Tegnap a zabpehelyes doboz helyett a szappanpelyhest vettem le és ebből főztem levest az uramnak.

— S mit szólt hozzá?

— Mit? Alig tudtam lecsillapítani. Valósággal tajtékzott.

VAGY-VAGY.

— Az én célom az, hogy az emberiséget ébresszem.

— Szóval radikális szocialista?

— Nem kérem, én ébresztőóragyáros vagyok.

BIZTOS MÓDSZER.

— A feleségem valósággal tönkretesz, minden héten egy pár új kesztyűt vásárol. Mivel lehetne erről leszoktatni?

— Végy neki egy szép gyűrűt!

A BÖLCS EMBER.

— Abban az időben olyan szegény voltam, barátom, hogy egyetlen cigarettára sem volt pénzem.

— Persze, nagyon szenvedtél.

— Nem nagyon. Soha életemben nem dohányoztam.

ISMERI MÁR.

— ...és akkor azt írtam az apámnak, hogy legalább 100 koronát küldjön, hogy vegyek egy revolvert... és apám küldött 10 koronát és azt írta, hogy jó lesz egy kötél is.

A KÖZÖS BAJ.

— Hová szaladsz úgy Móric?

— Megyek a doktorhoz, mert sehogy se tetszik nekem a feleségem!

— Akkor várj meg, én is veled megyek, nekem se tetszik az enyém.

JÓ KIFOGÁS.

— Mit keres itt, hé, ezzel a létrával?

— Pszt... Haragban vagyok a liftes emberrel.

Szerelemmérés Jóbéknél.

Jób (halálra fáradtan tér meg otthonába állítólagos kiszállásból. Aktatáskáját a diványra hajítja): Adjatok valami harapnivalót, halálosan fáradt vagyok...

Jóbné: Azonnal fiam, előbb mosd le az út porát. (Kikiált a konyhába.) Sári, Sári, Sáárii! Hozd be a nagyságos ur lábvizét!...

Jób: Ugyan kérlek, ne kényeztess el, majd megmosakszom ebédután a konyhában.

Jóbné: Csak hagyd, fiam, magam főztem, az a kis fruska egész nap nem csinált semmit... Elvégre ennyi kényelmet igazán megengedhetsz... Nyár van, kánikula van s ilyenkor egy jó lemosdás szinte strandot pótol...

Sárika (nagy lavor vizet hoz): A lábvíz tálalva van!

Jóbné: Csináld csak és rettenetes, micsoda körmeid vannak, mint egy törpesasnak... (Ollót, csipeszeket szed elő.) Épen ideje, hogy megnyirbáljam kissé...

Jób: Kérlek szépen, talán ebéd után...

Jóbné: Szó sincs róla, ilyen lábbal nem lehet enni... Míg rendbehozom, Sári felterít s addig elvégzem ezt a *szerelemmérést* is egybajjal; alig győzte lek kivárni, míg hazajössz...

Jób (most veszi észre, hogy a mellette levő asztalkán valami kis titokzatos készülék áll): Mi az, mit beszélsz?

Jóbné (rámutat a készülékre): Ez az kérlek, dr. Cannon csodálatos találmánya: *a szerelemmérő*... Maradj egész nyugodtan. Igy, kérlek. Ezekkel a drótokkal összedrótozom a fejedet és a kezed két ütőerét... Nevezhetném *őszinteségi* gépnek is...

Jób: Ugyan kérlek, tudod jól ugy is...

Jóbné: Csak ne feszengj... Igy m. Most bedugjuk a konnektordugót... (A rőhögő Sárikához): Te pedig sipirc, ne tátsd itt a szádat!... (Jóbhoz) Közben én nyugodtan vághatom a körmödet, egészen nyugodtan és a gépről leolvashatom...

Jób (ijedten): Hát igen, kérlek, de csak két füttyöt, szavamra mondom, csak két füttyöt... Tudod a Radác, meg Kulimácz, annyira hívtak... A kiszállás? Nem, nem ott voltam... Hiszen tudod, csak téged szeretlek, de a kis Jucikával az uj gépírónőnkkel a strandon voltunk... de semmi, semmi... Jaj, belevágsz... Sokan voltak ott, de feltettem a fekete szemüvegemet és úgy ültem ott egy árnyas sorkban, a Jucika meg a Radáccal vizitargoncázott...

Jóbné: Ha szabad érdeklődnöm, honnét van neked pénzed efféle kiruccanásokra! S van-e még és menynyi?

Jób: Nyolc pengő hatvan van még a fiókomban...

Jóbné: Látod, fiam, a gép, az igazmondó gép... Arra a nyolc pengő hatvanra éppen szükségem van... Ne félj, nem féltelek... S ha meggondolom, hogy ez a (Céduláról olvassa): *psichotethokyrtographymanometer-t* magam csináltam az eladhatatlan régi rádiókészülékünk néhány tekercséből...

Jób (homlokáról a veritéket törölgeti, felvisítva): Jaj, belevágtál!...

Jóbné: Megérdemelted. Ebcsont beforr...

ANKA.

Szerkesztői üzenetek.

r. gy. A „Megtörtént furcsaságok" igen szellemes írás, de bizonyos szempontok miatt nem közölhetjük. Szellemes, másirányú írásait szívesen veszszük.

125. számu keresztrejtvény

Beküldte: KARASZEK ÁRPÁD.

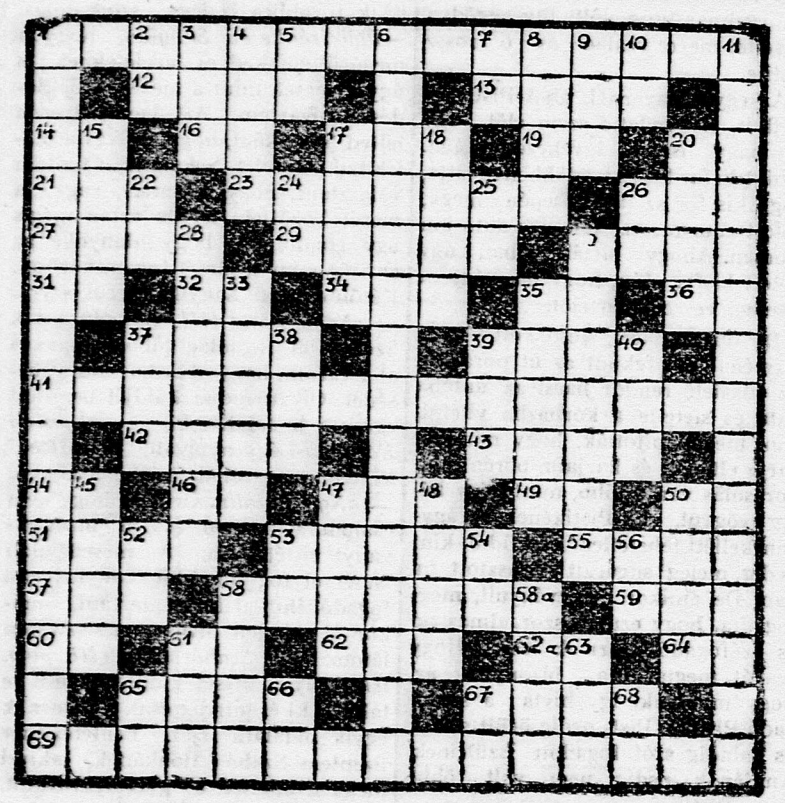

Vízszintes sorok:

1. és függőleges 11.. Tágabb értelemben a passiójáték. 12. Autómárka. 13. Kr. e. nép (helyesírási hibával). 14. Int. 16. Francia arany. 17. Az ember legelső fegyvere. 19. A. É. 20. Nem ki. 21. Ékezet pótlással leánynév. 23. Betegség is. 26. Első szőlőtermelő volt. 27. ...Hai, kínai város. 29..., levele! 30. Kölyökmedve. 31. Kettős mássalhangzó. 32. O. A. 34. Yik. 35. Mö. 36. Kötőszó. 37 »öreg« idegen szóval (raggal). 39. Kardon van. 41. Gyermek Gyermek által használt husvéti köszöntő. (4 szó, z = e.) 42. »j« pótlásával gyermekek husvéti öröme. 43. Ismert idegen szó, üzletemberek használják. 44. Visszafelé: kettős mássalhangzó. 46. T. M. 47. Vers kelléke. 49. Ré. 50. Füzetben van. 51. Görög istennő. 53. Munkavezető (helyesírási hibával). 55. A sivatag hajója. 57. Női név. 58. Krisztus által lett világtörténelmi helység Palesztinában. 59. Fertőtlenítésre használjuk 60. V. Ü. 61. Megszólítás népiesen. 62. O. T. I. 62-a. Á. H. 64. Ré. 65. »Egy« idegen szóval. 67. Pipereeikk. 69. Reformáció alapja. (2 szó, utolsó betűnél: a = e.)

Függőleges sorok:

1. Krisztus követői (2 szó). 2. Marseillei öbölben hirneves államfogház. 3. Balatonból folyik. 4. Fióknak is van. 5. Azonos mássalhangzók. 6. Római helytartó Krisztus keresztrefeszítésekor (első betű felesleges). 7. Skála hang. 8. A Duna jobbparti folyója. 9. Kettős mássalhangzó, fonetikusan. 10. Kisebb a pataknál. 15. Ékezet pótlással a Boccskay FC is ezt szokta tenni az MLSz.-nél. 17. Csecsemő becézve. 18. Szárnyas állat. 20. A tehenet így is nevezik. 22. Német előljáró szó. 24. Helyhatározó rag. 25. Felettünk van. 26. Biztató szóska. 28. Kálvária más szóval, fonetikusan. 30. A száraz hal is az a nagyhéten. 33. Óh,... segíts! 35. Európai nemzet. 37. Visszafelé téli meleg ital. 38. E. K. S. 39. »K« pótlásával a futballcsapat erőssége. 40. Fogadásoknál használt műszó. 45. A borra mondják. 47. R. A. Z. Ó. 48. Mersz-e...? 50. Kaas... utca. 52. Ugyanaz, mint 24. vízszintes. 53. Gyermekköszönés. 54. Helyhatározó rag. 56. Felkiáltó szó. 58. Minden asszony az. 58-a. Üzletfél. 61. Szólít. 63. Nagy... 65., 66., 67. Betük kiejtés szerint. 68. Nem holnap.

A 124. számu keresztrejtvény megfejtése a következő:

Vízszintes sorok. 1. Tribunus celerum. 12. Muti. 13. Láva. 14. Ka. 16. Ba. 17. Kel. 19. Dő. 20. F. G. 21. Ölt. 23. Szünóra. 26. Kik. 27. Rokk. 29. Aztán. 30. Kilo. 31. Sm. 32. Áp. 34. Dmr. 35. La. 36. Ép. 37. Apró. 39. Leró. 41. Endoenergetikus. 42. Alpe. 43. Irma. 44. Sz. 46. Na. 47. Pir. 49. Aá. 50. Ró. 59. Éaá. 60. Áa. 61. 61. Rá. 62. Apt. 62-a. Or. 64. Ds. 65. Matt. 67. Flör. 69. Szibériai alföld.

Függőleges sorok: 1. Tükörszekesztáns. 2. Im. 3. Bub. 4. Utas. 5. Ni. 6. Szent Margit apja. 7. El. 8. Láda. 9. Evő. 10. Ra. 11. Megkopaszodásod. 15. Alom. 17. Küzd. 18. Loár. 20. Filé. 22. Tk. 24. Za. 25. Rn. 26. Ki. 28. Kápolna. 30. Karimás. 33. Prepa. 35. Létra. 37. Ada. 38. Óne. 39. Lei. 40. Óka. 45. Zóna. 47. Pipa. 48. Zárt. 50. Riad. 52. No. 53. Ta. 54. Ni. 56. Zé. 58. Káté. 58-a. Toll. 61. Rab. 63. Röf. 65. Mi. 66. Tr. 67. Fa. 68. Rö.

A „DEBRECZEN" Keresztrejtvénye 125. számu szelvény.

A megfejtéseket szombat estig kell a »Debreczen« szerkesztőségébe beküldeni »Keresztrejtvény« felírással.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

1933 AUGUSZTUS 6. SZERKESZTI: PALI BÁCSI. 32. SZÁM.

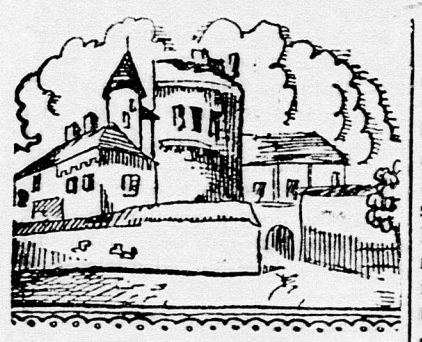

Késmárk.

— Rany diákregénye. —

Kívül aztán kitört belőlük a nevetés, a fiatalos jókedv...

Nem is tudtam róla, hogyan kerültem haza, másnap délelőtt azonban otthon ébredtem fel és egész nap fájt a fejem, Hegyes rakosgatta hidegvizes ruhával...

10.

Kölyök korában az embert gyakran igen különös álmok keresik fel. Kisebb koromban zsebredugott kézzel árkokat ugráltam át álmaimban, később a levegőt tapostam s kerítések, kőfalak fölött repültem át, még később úgy lépkedtem át a tornyokon, hogy Szukop mester, a hazugok királya is megirigyelte volna meséiben cselekedeteimet, pedig ő volt az a gyerekember, aki jobban tudta bolondítani hallgatóit a legragyogóbb fantáziánál. Ő állította egyszer nagy komolyan, hogy édesapja, az italos kárpitos, olyan rugókat helyezett el egy kócból készült műtevében, hogy arra pattanva, kilométereket lehet lépni egyszerre; de ez a mese ősrégi emlék csupán, második elemista koromból való... A ma már más álmokat hozott. Álmokat Grétével kapcsolatban.

Azonkívül amit az iskolában tanáraim belém vertek s amit az élet azóta sokban megcáfolt (bizonyára nem jól tanultam meg), Hardt-tól tanultam legtöbbet. No, nem épen jókat, de legalább életet tanultam. Ez a sovány, vásott fiu nyitotta ki szemeimet és tárta fel a maga rut meztelenségében az életet. Könyvkereskedésekben bátyja számlájára könyveket, füzeteket vásárolt, hogy azokat néhány fillérért elkótyavetyélje s az értük kapott pénzt haszontalanságokra, nyalánkságokra költse. Ahol lehetett csalt és nem mertük őt kerülni, de megtanultuk, irtóznunk kell az olyan cselekedetektől, amilyenekkel ő szinte kérkedett.

Tanyája a Jeruzsálemhegy és a Doldzberg voltak. Ha nem az iskolában volt, a két hegy valamelyikén tanyázott, viperát fogva furcsa villaalakú fadarabbal; a viperák fejéért négy fillért kapott a városházán. És volt ott a napsütéses hegyoldalon annyi, hogy egy vasárnap délelőtt húsznál is többet segítettünk neki fogni. Pénze hát volt, szinte szórta...

Ez a fiu nyersen, a maga brutális valóságában ismertetett meg bennünket olyan dolgokkal, amelyekről csak kellő óvatossággal, finomsággal szabad lerántani a leplet a jó szülőnek, a jó tanárnak a gyermeki szem előtt.

Ilyesmi eredményezte azután álmaimat, melyeknél gyötrőbbet gyermek nem álmodhat soha, melyek után verítékezve ébred, fáradtabban, mint mikor lefeküdt. Ami a gyermeket félénkké, emberkerülővé teszi, amely néha végig kísérti életén...

Abban az időben alig mertem fényes nappal Grétére gondolni. Ha találkoztam vele, le kellett tekintete előtt sütnöm szemeimet és el ódalognom onnét. Épen ezért nagyon ritkán beszélgethettem vele. Ismertük egymást és elkerülhetetlen volt, hogyha a hosszú folyosón szemközt jött velem, szótlanul haladjunk el egymás mellett. Olyankor heves szív dobogás vett rajtam erőt s igyekeztem büvköréből kikerülni... Ez látszólag sikerült is, a valóságban azonban nem, mert gondolatban teljesen eggyé forrtam vele. Mondhatnám úgy is: távszerelmes lettem. Akkoriban tanulásom erősen meggyengült, szerencsére azonban hirtelen változás állott be lényemben.

Ezt a változást Hegyes okozta, aki megirigyelvén Hardt ténykedését, méltó lovagnak akart mutatkozni és igyekezett nyeregbe pattanni szivük hölgyének, Pumpinak szerelméért.

Pumpi helyes kis leány volt, tiszta és kedves kis tót leányka. A szerelemről ilyesféle véleménye lehetett: jaj, de szép a kis szerelem, mennyivel szebb a nagy szerelem, de a legszebb a sok szerelem... Ebben a véleményében iparkodott a kis Hegyes megerősíteni... Figyeltem őket s a milyen mértékben került a kis fickó Pumpi hálójába, olyan mértékben kezdtem én visszatérni az élet rendes kerékvágásába. Igazán értlhetetlen pedig, hiszen Gréte iránt érzett szeretetem és a Pumpi-féle szerelem között semmiféle összekötő híd nem volt és mégis: a gyermek nem tud a szeretet és a szerelem között különbséget tenni, erre egyikmásik embert az élet ugyan megtanítja, de nem is mindet... Figyeltem őket s kezdett az egész szerelem mulatságosabb színben tünni fel előttem. Bátrabban néztem Grétére, bátrabban feleltem szavaira s kezdtünk egyes határozottabb mondatokat is váltani. Időt szakítottunk arra is, hogy öt-hat háznyi távolságra elkísérhessem, sőt hajlandó volt arra az áldozatra is, hogy két, általam vett krémes egyikét elmajszolja.

Ez a krémes, amelynél pompásabb süteményt azóta sem ettem. Akkoriban ezt tartottam az ételek ételének. Darabja nyolc fillérbe került, tehát elég drága csemege volt egy diáknak. Ugy segítettünk magunkon, hogy rendszerint egy darabot vettünk és mellé két fillérért egy kávékrémet. Ez a kávékrém meginl jó falat volt és rendkívül vonzó erénye volt az, amelybe egy kis kávéaljat kevert a cukrász. Nem sajnálta az adagját és alig fért be szánkba, olyan nagy darab volt. Vagy egy óráig tartott ennek a szopogatása s mikor annak utolsó porcikáit apró foginkkal szétrágtuk, akkor jött a lukullusi csemegézés mélló befejezése: a krémes. Valódi krémes. A mai gyerek alig tudja, mi az, pedig ma is van

olyan cukrászda, ahol árulják, de ma nem meri megvenni a közönség, mert ahhozképest drágának tartja, hogy a krémesnek nevezett, de valójában krémporral töltött rétes háromszor vastagabb és mert nem igen veszik, a cukrászok alig készítik.

Gréte napról, napra barátságosabb lett hozzám és szívesen elbeszélgetett velem. Mi magyar gyerekek német szóra mentünk. Elvétve elő is fordult, hogy egyikünk másikunk valamit meg is tanult németül, ha valódi német családhoz került; aki azonban félnémethez került, az szépen megtanította az egész családot magyarul anélkül, hogy ő maga egy szóval is többet tudott volna, mint amit a líceumban tanult. Én amit Haufféknál tanultam, Hanákéknál hamarosan végérvényesen elfelejtettem, mintha sohasem is hallottam volna. Érthető.

A kis Gréte magyar leány volt, bár németül jól beszéltek, hisz az odavalósiaknak egy-egy lárgyból németül kellett felelniök... De mikor olyan szépen tudta mondani a nevemet, hogy drága Gyuszkóm...

(Folyt. köv.)

Miska és a galambok

Miska hasznosan és kellemesen szerette volna eltölteni a nehezen járt vakációt, így hát kosszas töprengés után arra a gondolatra jutott, hogy kiüríti fehér elefántjának pénzzel bélelt belsejét, galambokat vásárol és a nyáron ezek tenyésztésével foglalkozik. Kebelbarátja és iskolatársa, a velük egy házban lakó Imre, csak helyeselni tudta Miska nagyratörő terveit és tanácsokkal szolgált a beszerzést illetőleg. Azonban Miska tízéves kis huga, Ilike ellene volt az eszmének, mivel aggályai támadtak, hogy a gyönge jellemű, pákosztos Muki kandur egy őrizetlen pillanatban meglátogatja a padláson tervezett galambászatot, keresztül huzza bátyja számításait és fenekedtelen gyomra mélységébe temeti ezen — általa igen kedvelt — csemegét... Persze a két barát lehurrogta Ilikét, igen rossz véleményt alkotva a leányokról, akik még fényes nappal is macska-kísérleteket látna és nem törődve okos érveléseivel, büszkén kizárták tárgyalásaikból.

Egy szerdai napon kivonultak a »zsibvásár« nevezetű, igen poros beszerzési helyre, hol régiségek, ócskaságok, hasznos és haszontalan limlomok voltak felhalmozva tarka összevisszaságban. Gyermeki kíváncsisággal előbb végighallgattak egy nagyon rekedt hangú, végelgyengülésben szenvedő, hörgő hangú tölcséres gramofont, megbámulták az elárusító nénikék feje fölött kifeszített, kizárólag görbe drótokból álló, igen sorvadt szövetű, hajdan napernyőnek nevezett furcsaságokat és hosszas nézegetés után megtalálták a madarak és egyéb állatok elárusító helyét, Miska spórolt pénzéből csak három galambfiókára telt, de ezek igen szép, hófehér, pávafarkú csodák voltak! Husz fillér ráfizetés mellett megkapták a galambok tartózkodási helyét is, amely egy fenyőfa ládából állott és az eladó véleménye szerint igen alkalmasnak bizonyult »duc« megalkotására. Imre, az önzetlen jóbarát vállalkozott, hogy csekély két darab kockacukor ellenében segít a szerzeményt hazafuvarozni, azonban a veleszületett bizalmatlanságánál fogva előrebocsátotta, hogy:

— Nem vagy uriember Miska, ha meg nem adod a kialkudott bért!

Miska fogadkozott, hogy szavának áll, így tehát a két fiu szuszogva bár, de mégis rendeltetési helyére szállította a ládát és annak szelid lakóit.

Otthon azonnal kezdetét vette a duc-építés. Furtak, faragtak a fiuk úgy, hogy délre el is készült a »duc«, melynek megbírálására áthivták a szomszédban lakó építész fiát, mint »szaktekintélyt«, de mikor vélemény nyilvánítására hívták fel az Emil nevü «szakértőt«, ő gúnyosan elhuzta a száját és azt mondotta:

— Ez duc? Inkább talán kutyaól?

És míg a két fiu elrohant, hogy a kamarából elhozzák a galambokat, addig Emil szines irónnal a következő szavakat pingálta fel a »duc« ajtaja fölé: »Morog-lak«. Tette után angolosan elpárolgott. Miska ezt a cselekedetet irígységnek tulajdonította és nem törődött vele, gondosan elhelyezte féltett kincseit s a ducot Ilike tanácsa ellenére Imre segítségével óvatosan felhuzta a padlásra, a kis galambokat bőven ellátta eleséggel és ezek után a két reményteljes csemete a jól végzett munka boldog tudatával elment ebédelni. Ilike a folytonos mellőzés miatt megbántva pislogott Miskára az asztal végéről, de nem tett semmi megjegyzést.

Ebéd után a két lurkó a lombos eperfa alatt levő padon tervezgetett a leendő galambcsalád sorsáról és papiron számitgatták a várható jövedelmet, mely élénken működő fantáziájuk mellett igen tekintélyes méreteket öltött és egyszer csak, — oh, borzalom... a padlás ajtajában megjelent két tekintélyes harcsabajusz, fölötte sárgás fényben foszforeszkáló, gonosz tekintetü szemek, majd teljesen előtünt Muki macskalemha teste és megfontolt léptekkel, saját kéjesen nyalogatva, lassan ballagott lefele a létrán, nehogy megtaláljon zökkenni jól teletömött bendője...

Miska a megrabolt ember fájdalmas üvöltését hallatta:

— Muki megette a galambjaimat! — és már futott is a padlás felé, megrohamozta a létrát, feltornázta magát a rémdráma színhelyére, hol egy pár szálldogáló hófehér toll bizonyította, hogy a jóslat valóra vált és »Morog-lak«-nak békés lakói áldozatul estek Muki jellemtelenségének.

Miska ajka gyanus remegésének hangos sírás lett a vége, amely felcsalta a padlásra a duzzogó Ilikét is, aki női ösztönével átlátta, hogy itt szemrehányás helyett a vigaszталás balzsamát kell nyujtania s miközben puha kis kezeivel szorgalmasan törölgette Miska maszatos arcocskáját, megígérte, hogy kiüríti a perselyét és megveszi a szomszéd által felkínált két fehér, pirosszemü nyulacskát és ezeket majd közösen nevelgetik az üres kamrában, ahol nagyszebású nyúltenyészetet lehet létesíteni és nem lesznek kitéve Muki rabló hadjáratainak, mert oda nem tud bejutni.

Miska arca lassan felderült, férfiasan kezet nyujtott nemeslelkü testvérkéjének és beismerte, hogy már akkor helytelenül cselekedett, amikor csak azért, hogy Ilikével elkenekezzen, — a meleg padláson helyezte el galambjait, de ő a ducnak mindenáron magaslati helyet akart választani. Egyesült erővel leszállították az elárvult »Morog-lak«-ot, elhelyezték a nagy kamarában és berendezték a nyuszipár méltó fogadtatásához.

Wagnerné Szüts Adél.

A KIS GALAMB

A kis galamb lenge szárnyon
Szerte repdes — a világon,
Teheti, hisz bárhova száll.
Mindig jó barátra talál.

Ahova száll, édesgetik,
Hivogatják, becézgetik
S mivel érzi hogy szeretik,
Azért olyan kedves, szelid.

Nagy Ferenc.

Magyar lányok.

— *Bátrak, dicsők vagytok*
hazám leányai!
A nagy dicséretet
jólesik hallani...
Lelketekben a hit
lobogó lángja ég;
Szivetekben jóság
S nagy magyar büszkeség!...

— *Szereti a hazát*
tudja a honleány —
De úgy, ahogy ti,
Nem tudja senki ám!...
A ti tettetekre
a ti szavatokra
Megenyhül a rabság
és az élet sodra!...

— *Láttam más országok*
ragyogó nőit én!
De egynek sem feküdt
annyi gond a szivén...
Ahol vigasztalni —
ahol segíteni kell:
A könnyűt, ha más nem —
Ti törülitek el...

— — — — — — — —

— *Magyar lányok! néktek*
bár sorsotok kemény!
De a szivetekben
ott él a szent remény!
S úgy örül a lelkem
Most, midőn felköszönt:
Magyar lány — esküszöm!
Te vagy a legkülönb!!

DAKU ISTVÁN.

GYERMEK IRJA—GYERMEKNEK

A SZÓFOGADATLAN PISTIKE.

Irta: *Páll Irénke.*

Pistike nagyon rossz gyermek volt. Édesanyja hiába intette őt, hogy ne rendetlenkedjen az utcán és ha iskolába megy, ne kezdjen ki a többi rossz gyerekkel. Könyveit ne dobálja szét s ne firkálja be. Nem hallgatott a jó szóra. Nem tanulta meg a leckét, s mindennap a sarokba állította őt a tanító bácsi. Pedig ez nem szép egy második osztályos kisfiútól. Mert Pisti is második osztályos tanuló volt.

»Addig jár a korsó a kutra, míg el nem törik«. Hangzik a közmondás. Pistika is addig rosszalkodott, míg meg nem járta. Egyszer az édesanyja Pistivel vitte az ebédet Pisti édesapjának, ki az erdőben mint favágó dolgozott. Pisti, mint rendesen, most is előre szaladgált. Édesanyja már nem birta követni, hogy megvédje a sok veszedelemtől, mely a forgalmas uton volt. Igy aggódva figyelte, merre szalad az ő rossz Pistije.

Az egyik nayarnál, ahol Pisti befordult, elveszetette szem elől. Igy hát nagy isetve igyekezett utána. Amint befordult, megdöbbenve látta, hogy kis fia az út közepén megy, holott enm messze tőle egy autó jön sebesen. Ahogy birták lábai, úgy sietett kisfia után, hogy megvédje a közelgő veszedelem elől.

De mire odaért, késő volt. Pisti eszméletlenül feküdt az út porában. Az odasietó rendőr bácsi az autóba tette és sietette a kórházba vitetni, ahol megállapították, hogy mindkét karja eltörött és karjain, bőrén több horzsolás van s több, mint négy hétig gyógyul. És Pistikének az ágyban kellett tehetetlenül feküdni, kint pedig meleg sugarait árasztott a nap. De amikor meggyógyult, megfogadta, hogy ezután szorgalmas, jó és szófogadó gyermek lesz. Hogy szavát megtartotta, bizonyíték az, hogy mindenki így hívta: a szófogadó Pistike. Pisti pedig örült ennek és mindig szót fogadott szüleinek. Anyjának pedig nem volt többé rossz Pistije.

Pali bácsi postája

Kovács Józsika (Honvéd u.). Gratulálok a szinegyes bizonyítványhoz. Kellemes nyaralást kívánok és gondolj reám szeretettel. — *Varga Zoltán.* A te neved is be van írva a könyvemben s minden rejtvény megfejtése után 1—1 pontot kaptál. — *Kripkó Ilona.* Bizonyosra veszem, hogy jövőre is olyan jó tanuló leszel, mint az idén voltál. Szép fráságért külön megdicsérlek. — *Bagossy Ákos.* Örömmel láttam, hogy ismét beküldöd a megfejtéseket. — Üdvözletedet köszönöm és én is minden jót kívánok. — *Kohn Erzsébet.* Abban igazad van, hogy a változatosság sohasem árt, de éppen azért közlünk keresztrejtvényt is, hogy a kocsinyek is és a felnőttek is megtalálják a maguk fejtörőit. Mindenesetre nem bánom, ha a változatosság kedvéért másfajta rejtvényt is küldesz be. Majd meglátom, hogy melyiket tudom használni. — *Bernáth Mária.* Már azt hittem, hogy teljesen elfeledkeztél rólam, hogy sohasem írtál levelet. Én sokat gondoltam rád és remélem, hogy ezentúl te is többször fogsz írni. A jó bizonyítványhoz szivből gratulálok. Csak továbbra is légy szorgalmas. — *Páll Irénke és Sanyika.* Nagyon megörültem kedves leveleteknek s úgy a versel, mint a mesét érdeklődéssel olvastam. Azt igen helyesen tetted Sanyikám, hogy apukával aláirattad a levelet. Sokáig nem tudtam választani, hogy a versel, vagy a mesét közöljem le. de aztán mégis úgy gondoltam, hogy alányoké az elsőség s így a mesét fogom közölni. Később majd Sanyika kerül sorra. — *Nagy Ilona (III. A. polg. isk.).* Szeretettel fogadlag táboromba és alig várom, hogy olvashassam a mesédet. Olyan mesét küldjél be, amit egészen te találtál ki. — *Ágoston Károly.* Légy nyugodt, nem feledkeztem meg rólad. Irjál máskor is. — *aNgy Katalin.* Örülök, hogy nem csalódtam benned és jó bizonyítványt vittél haza. A mesedélután ismét el fog maradni, de helyette fogadódélutánt fogok tartani, amikor is minden olvasómat szivesen látom. — *Szabó Mária (III. polg. isk.)* Olyan mesét küldjél, amit te találtál ki és mindig csak a papirnak egyik oldalára írjál. Fentebb már üzentem Szabó Ilonkának, akivel megkedveltetted a gyermekrovatot. Köszönöm neked, hogy ilyen kedves voltál. — *Moldvay Lajos és Tibor.* Ugy látom, mindketten szeretitek a költészetet. A beküldött versek igen tetszettek, de még nem közölhetem, mert a rimek kissé gyengék. Próbálkozzatok meg meséfrással is. Szeretettel üdvözöllek benneteket.

Fejtörők.

1. —— x6

2. + A F / O

Beküldte: Kiss Zoltán (Bégány u.)

3. L Á Fertő ár ár ár / ár ár ár

Beküldte: Tóth József IV. o. polg. isk. tanuló.

4. Sz •• •• R y/6

5. Tr / • / cs

Beküldte: Ballabás László II. ref. gimn. tan.

Megfejtése 1—1 pont.

KOZMETIKA

Rovatvezető:

***Austerlitz László* szakorvos.**

A RÁNCOSODÁSRÓL.

Különösen a nőket teszi lehangolttá és elkseredetté, ha kezd a bőrük petyhüdtté válni és megjelennek az öregedés első hírnökei: a szem külső zugában megjelenő ráncok, az u. n. szarkalábak, amelyeket aztán lassanként követnek az arc többi részének, a nyaknak barázdái, redői.

Az évek során az egész szervezet öregszik, kopik és vele együtt természetesen a bőr is. Ez a folyamat azonban az egyes egyéneknél különböző fokot ér el a veleszületett hajlamnak és az életmódnak megfelelőleg. Helyes testápolás, a sportok különböző fajtája, gimnasztika, nyugodt életmód sokáig konzerválják az ifjuságot. A ráncok korai megjelenését tapasztaljuk azoknál, akik mimikai izmaikat túlságosan foglakoztatják, betegség vagy pedig fogyasztókúra következtében túlságosan lesoványodnak. A szem alatti ráncok létrejötténél sokszor nagy szerep van a szemüveg által ki nem egyensúlyozott rövidlátásnak is. Sokan a ráncosodás okát a kendőzésben keresik, pedig a nem ártalmas szerekkel végzett kendőzés nem okoz ráncosodást.

A ráncosodás ellen már korán kell védekezni higiénikus életmóddal és az arc rendszeres szakszerű masszálásával. Már kifejlődött ráncoknál masszázst és diathermiás álarcot alkalmazunk. Ezek hatására fokozódik a bőr és az izmok vér- és nyirokellátása, erőteljesebb lesz a szövetek táplálkozása, az izmok rugalmasabbá, a bőr üdébbé válik. A ráncosodás egyes elhanyagolt eseteiben egyedül a sebészi eljárás a célravezető.

VÁLASZOK:

Szépasszony. **Röntgenepillációt nem ajánlunk, a diathermiás eljárás gyorsan célra vezet.**

K. J. **Leírásából ítélve egy felületes gombás megbetegedéséről van szó, — mindenesetre mutassa meg orvosnak.**

B. Ilonka. **Mitesszereit természetesen el kell távolítani, de azt csak szakember végezheti. Avatatlan kézzel való nyomkodás csak árthat.**

HASZONBÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY

A város tulajdonát képező, illetve alapitványi vagyont képező alábbi ingatlanoknak 1933 október 1-tő három évre leendő haszonbérbeadására f. évi augusztus hó 8-án kedden délelőtt 9 órakor a városháza kistanácstermében uj árverést tartok.

A bérbeadásra kerülő ingatlanok a következők:

1. Az Elep 100. sz. alatti 358 hold 1215 négyszögöl területü Kövesdy féle alapitványi ingatlan.

2. A Kadarcsecsárda és hozzátartozó 57 hold 367 négyszögöl területü városi tulajdont képező ingatlan.

3. A Kadarcs csárda melletti 172 hold 1078 négyszögöl területü városi tulajdont képező ingatlan.

A részletes árverési feltételek a gazdasági ügyosztálynál (Városháza 17. sz. szoba) megtekinthetők. Ugyanott részletes felvilágositás is nyerhető.

Debrecen, 1933 augusztus hó 5.

Polgármester.

DEBRECEN ÉS KOSSUTH MULTSZÁZADBELI FRANCIA REGÉNYEKBEN

Hankiss János professzor érdekes tanulmánya — A Debreceni Szemle legujabb száma.

Most jelent meg a »Debreceni Szemle« juliusi száma, amelynek témája az irodalom. Az első tanulmányt dr. *Hankiss* János, a kitünő professzor irta »Debrecen a francia népszerü regényben« cimen. Hankiss professzornak ez az alapossággal és mégis szines tollal, ötletesen megirt tanulmánya a sok francia idézettől eltekintve, rendkívül élvezetes olvasmány. Két olyan népszerü kiadásban megjelent francia regényről van szó ebben a tanulmányban, amely regényben a szinhely (vagy ha igy jobban tetszik: a főszereplő) Debrecenben. Azegyik regény Adrien Robert »Zsófia hercegnő« cimü történelmi kalandregénye, melyet Hankiss iktat be ezuttal a magyar vonatkozásu müvek sorába, a másik pedig az 1851-ben megjelent »*Népek és királyok*« cimü regénysorozatnak első része »*Kossuth ou les Hongrois*« cimen, melynek szerzője a lelkes magyarbarát Clémence Róbert. Szerzőnk különösen ezt az utóbbi regényt ismerteti bőven és szellemesen, egyben tiz egykoru illusztrációt közöl hozzá. Ezek a határozottan művészi és pompás illusztrációk nagyban emelik a Szemle értékét. A klisséket, melyek finoman kiadják a képek rézkarcszerü jellegét, a *Tiszántuli Könyv és Lapkiadó RT vállalat készitette. Hankiss* professzor a cikkében rámutat arra, hogy a francia irók Debrecent egy várszerü városnak képzelték el, Clémence Róbert pedig egyenesen gyárvárosnak rajzolja, amelyben a munkásságnak jelentősége van. A fantázia és a romantika sokszor elragadja a szerzőket, de helyesen mutat rá a cikkiró, hogy különösen C. Robert »nem akart tiszta faju romantikus regényt irni, hanem eszmehintő regényt, drámai hatásu propaganda-munkát a világ demokratái részére. Hogy szabadságot kereső és készitő világszemléjét a magyarokkal kezdte meg, azt nemcsak az időrend magyarázza, hanem a magyar szabadságharc külföldi megbecsültetésének a ténye is.«

Simon László a nagynevü egykori ceglédi ref. lelkész: Dobos János egyik Hugo-fordításáról irt alapos és lelkeshangu cikket »Hugo Cromwelljének egyetlen és eddig ismeretlen magyar fordítása« cimmel. Simon megállapitja hogy báró Eötvös József után, aki 1926-ban lefordította a nagy francia romantikus »Angelo« cimü művét, a ceglédi Dobos János tolmácsolta először magyar nyelven Hugot. »Cromwell« fordítása 1927-ből csak kéziratban maradt ránk és pedig csak az egyik fele »Az összeesküdtek« cimen. A második része valószinüen elégett vagy elveszett. A cikkiró megrajzolja Dobos egyéniségét s ebből magyarázza a romanticizmus iránti rajongását. — Van azonban ennek a remek tanulmánynak egy része, ami félreértésre adhatna alkalmat. Azt mondja ugyanis Simon, hogy Dobos »az eredeti versformát, az alaxandrinusokat nem tartja meg, hanem eltördeli különböző hosszúságú jambusokra... Könnyebbnek tartotta az idegen jambusokat, mint a már hazai versformának tekinthető alexandrinusokat...« Itt egy kis tévedés van. A francia alexandrinusok jambikus lejtésüek, a magyar alexandrinusok pedig 90 százalékban tocheus lejtésüek s költőink csak igen ritka esetben használtak hatütemü jambust a verseikben. Ami pedig az enjambement gyakori alkalmazását illeti Dobosnál, az nem volna baj, hiszen éppen Hugo volt az, aki »Hernani«-jának első két sorában tüntetően használta az enjambemen-t. Különben is az enjambement-nek csak a rímes versben van jelentősége, már pedig a Szemlében közölt töredék nem azt mutatja, hogy Dobos János rímesen fordította volna a »Cromwellt«. Mindezek azonban olyan csekélységek, amik semit sem vonnak le Simon irodalomtörténeti értekezésének értékéből.

Rendkívül érdekes és figyelemreméltó tanulmány *Lengyel* Imre »A világháború képe regényirodalmunkban« cimü esszéje. A szerző szellemesen négyféle háborús regényt különböztet meg. Az egyik szerint a világháború *nemzeti tragédia*, a másik szerint *az ember tragédiája*, a derültebb világszemlélet szerint *életiskola*, végül pedig *vadászkaland*. Lengyel mindegyikre hoz fel példát s nagyszerüen tömöriti az egyes képeket. A pálmát végeredményben Szabó Dezső »Elsodort falujának« adja, amit százszázalékig helveslünk. Ugyanakkor azonban nem érthetünk vele egyet a riportregények lebecsülésében, amelyek éppen őszinteségüknél fogva sok történelmi dokumentumot őriznek meg az utókor számára. Ez a tanulmány egyébként olyan ügyes és alapos, hogy érdemes volna kibővíteni és szélesebb alapokra fektetni.

Kőrösi Kálmán poszthumus művéről, »Az ügyvédi rendtartás reformjának alapelveiről« szóló cikk gondos tanulmányozásra való. Pontról pontra foglalkozik azokkal a javaslatokkal, melyeket Kőrösi az igazságügyminiszter megbizásából még 1928-ban készitett el. Sajnos, ez a munka nem került a parlament elé.

A »Debreceni Szemle« végül öt kis cikket közöl tanulmányokról, könyvekről. Ezek a cikkek azonban nem kritikák, hanem irodalmi hirek, márpedig vidéken nagyon jó volna, nagyon elkelne egy őszinte és okos kritikai szemle.

Benyovszky Pál.

UJ DEBRECENI POLGÁROK

A múlt hónapban a város a következőket vette fel községi kötelékbe:

Győri Géza Sándor m. kir. határőralezredes, Vályi Lajos honvéd százados, Tóth Kálmán számviveő őrmester, Cséke Lajos nyug. áll. csendőrtisztthelyettes, Scheiber Viktor honvédőrmester, Jónás Béla honvédőrmester, Jeles Endre nyug. áll. előljáró, Ginder Karolin városi díjnok, Vollay Ferenc r. k. polg. isk. tanár, Orosz Mihály nyug. máv. üzemi altiszt, Ónodi Sándor házmester, Kas Lajos nyug. máv. pályaőr, Tóth Imre nyug. máv. pályaőr, özv. Kutasi Jánosné máv. nyugdíjas, Göllner Jozefin háztartásbeli, aBlogh József cipészsegéd, Páter Károly szabómester, Vargha Gyula kéményseprősegéd, Hegyi Izidor kereskedő, dr. Karácsonyi Miklós orvos, Klauszmann Nándor máv. főiatéző, Adrigán Irén háztartásbeli, Józan József nyug. ig. tanító, Polacsek Artur alkalmi ügynök, Geszti Imre földmives napszámos, Sinaly József könyvkötő iparos, Ádámcsik Sándor nyug. műszaki altiszt, Jelinek Jakab patkolófőmester, Takács Sándor posta- és táv. vonalfelviglyázó, özv. Csobánci Pálné háztartásbeli, Hores János kovácsmester, özv. Pető Károlyné máv. nyugdíjas, Palcsik Sándor épitészmérnök, Kutasi József kereskedelmi alkalmazott. Összesen 86 új polgárral gyarapodott tehát Debrecen lakossága.

Állampolgársági esküt tett a múlt hónapban a városi hatóság előtt 29 visszahonositott egyén.

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer
nő

Megbizható
bejárnő jelentkezzen Simonffy u. 13. Földszint 1.

Szerény
németkisaszonyt keresek tanyára érettségizett leányom mellé. — Jelige: „Tanítónő özvegye". 1709

Magános
férfi háztartása vezetésére jólfőző nőt azonnal felveszek. Teleki u. 21. Második lépcső. 1802

Takarításért
gyermektelen házaspárpárnak pincelakást — adok. Cegléd u. 18. — Jelentkezés reggel 7—9 óráig. 1769

Jobb
családból kerestetik jól iskolázott, értelmes, — ügyes munkaszerető — leány vagy fiatal özvegy házialkalmazottnak — idősebb párhoz. Jelentkezés 3—4 óra között Rákóczi 30. 1819

Bejáró
szobaleányt délelőttre jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek. Cím a kiadóban. 1833

Kiszolgálóleány
vendéglőben jártas azonnal felvétetik Halásznál Margitfürdő sarok. 1823

Jó
bizonyítvánnyal rendelkező, gyermekszerető, jól főző mindenes azonnal felvétetik. Poroszlay út 40. 1846

Egy
idősebb nő felvétetik ember mellé gondozónak a kosztjáért és a ruházatáért. Nagy Pál u 7. szám. 1857

Ügyes
varróleány felvétetik. Burg Böske varrodájába, Mester u. 39. 1839

Segédleányok
felvétetnek B. Asztalos Gizi női divattermében, Sas u. 4. II. emelet. 1918

Kézileányok
és segédek női konfekcióhoz felvétetnek. Piac ucca 64. sz. 1943

Tanulóleányt
Styl fehérneműszalonba felveszek, jelentkezni vasárnap Hatvan u. 13. 1912

Megbizható
bejárónő jelentkezzen Simonffy u. 13. földszint 1.

Kézileányok
azonnal felvétetnek. — Halmágyi cég, Ferenc József út 44. 1870

Alkalmazást keres
nő

Mosást,
vasalást vállalok napi 1.50-ért. Lorántffy 1. Üzlet. 1932

Fiatal
középiskolát végzett — leány gyermek mellé elmenne vagy idősebb urinőhöz. Cím a kiadóban. 1753

V. éves
tanítónőképzős ellátásért tanítást vállal. Cím a kiadóban. 1581

Elvált
fiata luriasszony házvezetőnőnek ajánlkozik. Ajánlatot a kiadóba kérek „Jó bánásmód" jeligére. 1714

100 P
óvadékkal kenyér, vagy ehhez hasonló üzletbe fiatal nő elmenne. Péterfia u. 36., I. em. 1780

Középkoru
jó szakácsnő, vidéken hosszabb ideig lakott, vidékre szakácsnőnek menne, helyben bejárónak, háztartás önállóan vezet. Lorántfy u. 46. 1822

Idősebb
intelligens iparos özvegye ajánlkozik kisebb család, vagy magános úriember háztartásának vezetésére. Cim a kiadóban.

Házi
teendőkben és gyermeknevelésben teljesen jártas intelligens fiatal leány úri házhoz ajánlkozik. Cim: Császy Zsófia, Fürdő u. 8. 1925

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88. szám nyujt felvilágositást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88. szám nyujt felvilágositást.

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott cimek csupán kiadóhivatalunkban. Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Levelezés

Tankönyvek,
regények, külföldi bélyegek vétele, eladása, levélpapir különlegességek, 10 papir, 10 boritók 50 filléres egységáron. Springer papir, fotocikkek szaküzletében, Ferenc József út 38 1598, 10, 1.

Hölgyeim!
Azon hiresztelés, hogy a kiszolgálás nálam a leg drágább, nem való, mert iraim: mosás-ondolálás 1.40, tartós hullám 8 P-től. Ramminger hölgyfodrász, Szent Anna 12. 1900, 9, 6-ig.

Házasság

Egy
magános, református, 54 éves nyugdijas özvegy ember szeretne — megismerkedni jobb — családból való özvegygyel vagy idősebb — leánnyal, vagyonom 5—6 ezer pengő érték, hozományra nem pályázok. Kalandornők kizárva. Választ kérek a kiadóba „Nyugdíjas 54“ jeligére. 1671

Alkalmazást nyer férfi

Kocsist,
középkorút, nőtlent, bentkosztost hosszú bizonyítvánnyal vidéki tanyán azonnali belépésre keresek. Cim a kiadóban. 987 vv.

Ügynökök,
intelligensek, felvétetnek vállalatnál, Széchenyi ucca 30., keresztépület. Jelentkezés délután kettőtől háromig. 1724

Festő
fiutanuló fizetéssel felvétetik. Nyil u. 91. 1745

Jó családból
való fiu hentestanulónak felvétetik. Bercsényi u. 10. Horvát István 1767

Házmester
kisebb házhoz felvétetik. Jelentkezés Böszörményi ut 5-c. Épitési irodában. 1778

Középiskolát
végzett fiu pincértanulónak felvétetik. „Korona“ vendéglő. 1789

Kifutó
tanulót jobb házból való fiut felvesz Huray frógépüzem, Werbőczy utca 2. szám. 1815

Nagymunkás
szabósegédet felveszek és kézimunkást. Boértelep, Huszár Gáll ucca 54. 1926

Kifutófiú
vagy leány felvétetik. Teleki u. 34 1930

Asztalostanuló
jó családból felvétetik. Pongrácz műasztalosnál Széchenyi u. 28. 1917

Elsőrendü
cipészmunkások felvétetnek. Schvarcz, Csapó ucca 28. 1920

Kifutófiú
fatelepre felvétetik, jelentkezés 2—6 óra között Hatvan u. 2. Trafik 1944

Fiatal
jómunkás borbélysegéd felvétetik. Árpád tér 45. 1870

Alkalmazást keres férfi

Egy
kőmüves ház gondozásért házmesterséget keres. Fekete J. Csapó u. 39. 1852

Kérelem.
Hölgyeim és Uraim! Ki volna hajlandó diplomákkal bíró férfit (tartalékos főhadnagyot) — illő jutalom ellenében — biztos, végleges álláshoz juttatni? Leveleket „Álástalan diplomás“ jeligére kérek a Debreczen kiadóhivatalába. 1880, 8, 11. (A.)

Nyaralás

Fenyves
vidéken napi 3 pengő ötvenért nyaralhat a kies Mátrában. — Bíró Jenő. Sirok.

Nyaraljon
Parád községben Orsósnénál, háromszori étkezés, egészséges, tiszta lakással 3.50. 1828

Oktatás

Naményi
Gyors- és Gépirióskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyitvány. — Batthyányi u. 9.
442 8 6

Matematika,
fizikaszakos tanárjelölt javitóvizsgára előkészit. Cim a kiadóban. 1843

Vidéki
magántanuló középiskolás tanitását vállalja komoly, tanitásban gyakorlott nevelő. Ajánlatot „Csak vidék“ jeligére a kiadóba kér. 1840

Középiskolai
tanulók oktatása olcsón bármely osztályba. Magántanulók sikeres előkészitése. Gyenge tanulók korrepetálása. Cim: gróf Tisza István u. 17. szám. 1921

Pénz

300 pengő
kölcsönt keresek értékpapirfedezetre haszonrészesedéssel. Cim a kiadóban. 1928

Hangszer

Öreg
Tanczer-hegedü 120 — pengőért eladó. Petőfitér 12. Fodrásznál. 1792

Diákot keres teljes ellátásra

Kosztos
diákokat elfogad urinő olcsón. Baross u. 13. 1766

Diákleányt
vagy fiut elvállalok teljes ellátásra. Erzsébet utca 22. sz. Fűszerüzlet. 1696

Élelmiszer, ital

TEAVAJ
pasztőrüzött tejből, tisztán készült, mindig friss, igen jóizü. 10 dg csomagolásban 28 fillérért ismét kapható a kiadóhivatal pénztáránál 898

Deutsch Lajos
valamint Deutsch Albert és fia üzletekben naponta friss teavaj kapható, kilogrammja 2.60 pengőért 470, 8, 20.

Ceglédi
fajborok lerakata: Varga 10. Nem színesitünk! Nem édesitünk! Tessék megizlelni. Literenkinti eladás. 1733, 8, 17.

Ajánlat

Sparherdek
kutszivattyuk és alkatrészek, plattok legolcsóbban. Ócskavasakat legmagasabb árban vásárolok Fischer, Csapó 89. Telefon 28—59. 1851. 12. 1.

Gladiátor
borotvapengék tiz- és húszfilléres árban kitünő svéd acélból Papp illatszertárban, Csapó u. ötvennyolc. 856, 9, 15.

„Délibáb“
vajüzem, tejpiac. Fölözött tej, iró, savó kapható. Tejet, tejszint, juhgomolyát magas áron vesz. 414, 8, 12.

Értesitem
a n. é. közönséget, hogy perzsazőnyegjavitó műhelyemet Szent Anna u. 23. alól Szent Anna u. 36. szám alá helyeztem át. Tütündiján Pál. 1814

Fürdőkádak
nyugágyak, lócák, tűzhelyek, mézbödönök, műlépek Nagy vasüzletében, Csapó fordulónál. 1353

Eltörött
dísztárgyak, nippek, porcellánok, vázák ragasztását olcsón, szakszerűen vállalja **Bárány rádióház, Szent Anna 1.** Rádió, csillárok, jégszekrények bámulatos olcsón. 1648, 9, 2.

Befőttes,
ugorkás üvegek legolcsóbban. Árpád tér 17. Uj üzlet. 1799

Bőventermő
nagyszemű földieperpalánta és pünkösdi szegfüpalánta van eladó. Martinovics u. 3. 1813

Világvárosi
tenyérjósnő, mindent felidéz a bölcsőtől a sirig. Kut u. 1. 1812

Tükrök,
üvegcsiszolások, foncsorozások, üvegezések — Sipkovitsnál Nagyvárad ucca 15. Telefon 23-56. 1316, 8, 30.

Izletes
házikoszt kapható Benkőnénél jutányosan. — Méliusztér négy, kereszt épületben. 1820

Ablakok,
ajtók készen kaphatók, Blattner és Társánál, Nagyvárad ucca 14. sz. 1835

Ágysodronyok,
drótsodronyokszövetek, összecsukható vaságyak mosdók, álló ruhafogasok stb. olcsón készülnek Ottónál. Rákóczi u. 13. 1878

Cyánozást
15 pengőtől felelősséggel vállal Kiss, Méliusztér 7. 1882

Aranyat,
ezüstöt, zálogcédulát a legmagasabb árban veszek, Blattner Árpád, Csapó u. 63. sz. vilamoskitérőnél. 1896

Mindenkinek
tudnia kell! Csapó 8. szám alatt ujonnan berendezve női kabát, ruha és cipő áruház nyilt, szükségletét legolcsóbban szerezheti be. Mátyás Pál, Rózsa-áruház volt alkalmazottja. 1898, 9, 6-ig.

Rekamé
ágynemü tartóval meglepő olcsó árban kapható, Précz kárpitos Simonffy u. 2. 1906

Vasbútor,
ágybetét, matracok gyári árban kényelmes fizetési feltételek mellett közvetlen Vasbutorgyár Részvénytársaságnál, a gyártelepen szerezhető be. 1921

Iroda

Svetits
bérpalotában egy irodahelyiség november elsejére kiadó. Sv.

Társ

Társat
keresek megyeszékhelyen felállitandó drogériához 6000.— pengővel Ajánlatokat „Nagy jövő“ jeligére. Közvetitőt dijazok. 1699

Rokkant
tiszt trafikjogához tőkével intelligens nő betársulhat, háztartásomat vezetheti. „Azonnal“ jel igére. 1832

Kiskereskedők!
Tömegáruikat áruházban könnyen értékesithetik. Áruházhoz segitő társat keresek háromezerrel. Levelek: „Üzletbér nincs“ kiadóba. 1855

Társat
keresek 500 pengővel, tőke és haszon biztositva. Cim a kiadóban. 1929

Kereslet

Anyarozsot
legmagasabb napiárban vesz Tisza gyógyszertár Debrecen, Magoss Gy. tér 9 909, 8, 6.

Megvételre
keresek egy fehér berakott tornyos takaréktüzhelyt és használt fedélcserepet, nagy mennyiséget is. Cim a kiadóba kérem. 1718

Rossz
szivattyus kutakat keresek megvételre. Rákóczi u. 31. 1759

Féderes
kocsit sárgát, vagy feketét egy ló után valót jó állapotban megvételre keresek. Fodor, Szt. Anna u. 2. 1697

Biciklit
használtat megvételre keresek. Vojth fűszerkereskedő, Vágóhidnál. 1758

Jókarban
levő használt kocsit (fiákert) megvételre keresek. Kálmán, Kossuth 55. szám. 1824

Patkányfogó
kutyát veszek. József kir. herceg u. 52. szám. 1848

Szombat
délután elvitt fürdőruhát kérem visszahozni, körülötte figyelték. — Krausz, Hatvan 42. sz. 1934

Kényszerkölcsön-
kötvényt százmillióig veszek, Miklós u. 13. sz. 1939

Autó, motor

Méray
350-es olcsón, cim a kiadóban, hétfőn reggeltől. 1821

Gyors
teherautó, üzemképes, kedvezményes áron eladó. Postakert, Gyár u. 5. szám. 1871

Motorkerékpár
Angol Triumph 550 cc. kifogástalan állapotban alkalmi áron eladó. — Megtekinthető állandóan Kossuth ucca 29. műszerésznél. 1881

Elsőrangú
vétel! Egy DKV motorkerékpár olcsón eladó. Csillag ucca 57. 1888

Motorkerékpár,
550 ccm-es, Jan.es, üzemképes állapotban 50 pengős havi részletre olcsón eladó. Unió foto, Svetits palota, Piac u. 43. 1913

Motorkerékpár
500 cm³-es Méray oldalkocsival eladó. Török Bálint u. 5. 1915

4—6 HP
gőzmagánjáró eladó. — bérbeadó. Király, Hunyadi 6. 1946

Bútor

Műbútorasztalosok
által elkészitett bútorok minden elfogadható árakban árusittatnak: Piac 83. Udvarban 1945

Rézágyak
úri és előszobába való hármas szekrények, szőnyegek, vitrinek, könyvszekrények, úri és hálószobabútorok, ülő garnitúrák, betegtoló kocsik igen olcsó áron eladók az Ingóságközvetitőben. 854, 8, 20.

Hálószobabútor
vadonatúj, raktárban levő, fehérkőris topolya betétes jutányosan eladó. Páratlan alkalmi vétel. Megtekinthető dél után 2—3 óra között. Maróthy György u. 21. 1844

Előszobafal,
garderobeszekrény, divány, hencser, konyhakredenc, asztal, szék, hockerli, ágy, siffon, iróasztal olcsón eladó. Veszek használt butort, Hatvan 21. 1937

Különféle
butorok, szalongarnitura, rézágy, komót eladók, Hunyadi u. 8. 1940

Modern
uj konyhabutorok, kombinált szekrények olcsón eladó. Bethlen 3. 1884

Kiadó lakás
egy szobás

Uccai
szoba, konyha, speiz mellékhelyiséggel, udvari szoba, konyha, — speiz mellékhelyiséggel, sertéstartással augusztus 15-re vagy szeptember 1-re kiadó. Böszörményi u. 10. 1721

Modern
szoba, konyha és egy udvarranyiló kiadó. — Gyöngyvirág 19. 1787

Egy szoba,
konyha, fáskamara szeptember 1-ére kiadó. Kut u. 122. 1776

Kiadó
utcai pincelakás és fáskamarával szept. 1-ére. Nap u. 1. 1770

Egyszobás,
konyhás, spájzos lakás kiadókiadó. Csokonai u. 17. szám. 1790

Kiadó
egy szoba, konyha, villannyal, azonnal elfoglalható. Bethlen u. 48. 1777

Egy
utcai szoba, konyha és spájz kiadó. Bekecs u. 3. szám. 1791

Kiadó
egy szoba, konyha és spájz augusztus 15-re. Bethlen u. 55. 1747

Utcai
és udvari szoba, konyha spájzos lakás kiadó. — Veres u. 3. szám. 1755

Kiadó
Árpád tér sarkában — Sámson utca 6. szoba, konyha, spájz Vojth fűszerkereskedőnél. 1758

Kiadó
egy szoba, előszobás lakások. Keleti sor 7. 1767

Kiadó
azonnal Böszörményi ut 43. 1 szoba 2 konyhával, kocsiszin, istálló, nagy udvar. Ért. József kir. herceg u. 24., fűszerüzlet 1810

Kiadó
téregmentes szép szoba, konyha, spájz, mosókonyhával. — Méliusz négy. 1820

Kiadó
egy szoba, konyha, fáskamara augusztus 15-re Kar u. 17. sz.

Kiadó
udvarra nyiló szoba 15-re Patai u. 12. 1859

Kiadó
egy szoba, konyha, — speiz. Cegléd ucca 9. Megtekinthető hétfőn. 1851

Kiadó
szoba, előszoba, konyha speiz, új épület, villany, jó víz, jószágtartás. — Köntöskert, Töhötöm u. 50. 1853

Kiadó
szép kis uccai oldalszoba, konyha, félhálónak szeptember 1-re. Kút u. 110. 1854

Kiadó
csinos uccai szoba, konyha, udvari szoba, konyha. Nyugati u. 34. 1927

Kiadó
egy szoba, előszoba, konyha, speiz. Postakert. Gyár u. 6-b. 1856

Kiadó
uccai, egy udvari szoba, konyha, speiz. Jókai u. 16. 1894

Kiadó
szeptember 1-től Kút u. 72. sz. alatt egy szoba, konyha mellékhelyiségekből álló uccai lakás. 1897

Egy
szoba, konyha, speiz kiadó. Honvéd ucca 9-j. szám kiadó. 1837

Kiadó lakás
két szobás

Kiadók
azonnalra kétszobás és egyszobás lakások. Garai ucca 28. sz. 1704

Kétszobás,
utcai lakás szeptember 1-ére kiadó. Vargakert, Közép u. 14. szám. 1793

Kettő szoba,
előszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. — Varga u. 6. 1727

Kétszobás,
gerendás nagy lakás olcsón kiadó. Erzsébet u. 26. szám. Értekezni: Széchenyi u. 31., II-ik keresztépület. 1741

Két szoba,
konyha, előszoba és kamara szeptember egytől kiadó. Eötvös u. 38. sz. 1744

Kiadó
két szoba, előszoba és konyha, spájz azonnalra. Böszörményi ut 11a. 1749

Garzonlakás
2 szobás, előszobával, erkéllyel kiadó. Kossuth u. 61. 1765

Udvari
két szoba mellékhelyiségekkel kiadó. József kir. herceg u. 50. 1773

Kiadó
novemberre 2 szobás utcai lakás. Lugosi u. 1. szám. 1781

Kétszobás,
előszobás utcai lakás mellékhelyiségeivel kiadó. Böszörményi ut 8. 1789

Két szoba,
konyha azonnal kiadó. Akácfa u. 5. Homokkert. 1795

Kétszobás
szép lakás jószágtartással azonnalra kiadó. — Kishegyesi ut 12. 1804

Kiadó
utcai kétszobás teljes komfortos szép urilakás novemberre. Teleki u. 13. szám. 1794

Kétszobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel kisebb családnak kiadó. Vígkedvű 34. sz. 1811

Kiadó
nagyon szép 2 nagyszobás, fürdőszobás urilakás parkirozott udvarban. Teleki 27. 1863

Kiadó
2 szoba, előszoba, konyha, speiz csendes, virágos udvarban. Posta u. 5-b. 1873

Két
nagy szoba, előszoba, konyhás urilakás Márton Kálmán u. 2. sz alatt november 1-ére kiadó. Orvosi lakás és rendelő is volt. 1809

Kiadó
uccai 2 szobás lakás. — Vargakert, Herczeg u. 8. szám. 1838

Kiadó
csendes, prima garzonlakás (2 szoba konyhával) parkra nyiló terrasszal. Péterfia u. 48. Házmester. 1858

Kettőszobás
napfényes tiszta lakás elsejére vagy novemberre kiadó. Werbőczy 8. 1850

Kiadó
kisebb udvari és kétszobás modern lakás. Péterfia 38. 1865

Magasföldszintes
új épületben uccai 2 szoba, konyha, speiz kiadó Erzsébet út 51. 1892

Kiadó
kettő szoba, konyha, kamara. Garay ucca 15. azonnal. 1905

Kétszobás
udvari lakás központban kiadó. Hüvelyes 6. 1908

Kiadó
két nagy uccai előszobás lakás villamos mentén. Kassai út 19. 1923

Kétszobás
lakás, kisebb, elsejére kiadó. Vörösmarty u. 24. 1935

Udvari
2 szoba, konyha, speiz, vizvezeték, szép világos udvarban kiadó olcsó bérért. Késes u. 8. 1936

Kiadó lakás
három szobás

Három
szoba minden mellékhelyiséggel, kerttel, villany, gáz, Simonyi úthoz igen közel kiadó. Besenyei út 6. szám alatt. Értekezni Burgundia u. 5. szám alatt. 1675

Kerti lakás
3 szobás, fürdőszoba, konyha, kamara, üvegezett veranda hozzátartozóival ujjonnan át- és kifestve. Villany, vizvezetékkel szeptemberre kiadó. István út 49. sz. 1726

Komlóssy út 4-b.
számú háromszobás és teljes komfortos lakás kiadó november hó 1-re. 1285

Utcai
három szoba, nagy előszoba, fürdőszoba pincekonyhával kiadó november elsejétől. József kir. herceg u. 50. 1774

Háromszobás,
modern, komfortos lakás kerttel novemberre. Vénkert, Domokos Lajos u. 15. 1794

Uccai
3 szobás, fürdőszobás lakás teljes komforttal Honvéd u. 9-j. sz. alatt november 1-re kiadó. Értekezni Zöldfa 9. sz. 1836

Kiadó
tiszta, egészséges családi lakás olcsón, 3 szoba, előszoba, pince, kert, udvar. Poroszlay ut 20. 180

Háromszobás
uccai lakás mellékhelyiséggel kiadó. Csokonai 13. 1867

Kiadó lakás
nagyobb

Kiadó
azonnal 4 parkettes szoba, nagy kamara, konyha, cselédszoba, mind uccai, fürdőszoba, két előszobával, Sas ucca 3. Megtekinthető 11—2 és 4—6. 1658

Novemberre
utcai földszintes négyszobás urilakás és egy háromszobás kiadó. — Arany János 20. 1674

Kiadó
4 szobás udvari lakás, parkirozott udvarban üvegterrasszal. Kossuth u. 61. 1764

Svetits
bérpalotában négyszobás, komfortos lakás — kedvező feltételekkel — azonnal kiadó. Sv.

Szent Anna 35.
alatt 4 szobás és 2 szobás úrilakások fürdőszobákkal novemberre kiadók dr. Sebestyénnél. 1884

Simonffy ucca 12
alatt 4 és 3 szobás uccai lakás azonnalra kiadó. Értekezni lehet dr. Ungár Ferenc ügyvédnél, Ferenc József út 34. sz. 1886

Lakást keres

Keresek
azonnalra vagy augusztus 15-re egyszobás, konyhás lakást külön udvarban, — lehetőleg kertségben. Cimet „Előre fizetek" jeligére a kiadóba kérem. 1716

Szépen
berendezett bútorozott szobát keres fiatal házaspár szeptember 1-re. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Állami tisztviselő" jeligére bér feltüntetése mellett kér. 1731

Szoba,
konyhás lakást istállóhasználattal keresek. — Külön udvar. Ajánlatot Nyil u. 103.

Bútorozott szoba

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba augusztus 15-re kiadó. Werbőczy u. 14. 1701

Comfortos
kertes villát keresek — bérbe, 4—5 kifogástalan szobával. Cím a kiadóban. 1713

15 pengős
butorozott szobára, — esetleg ellátással is ajánlatot kérek augusztus 10-ig, kizárólag kereszténynél. Benedek, Püspöki palota, I. kapu, II. em. 5. 1805

Dienes József
OFB ingatlanforgalmi irodája, Füvészkert u. 16. Telefon 14-98.

Foglalkozik ingatlanok adás-vétele, parcellázás, lakás, üzlet, földbérlet és biztosítási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó és bérbeadó ingatlanok részletes leírása és fényképe irodámban, továbbá a városháza bejárata melletti és püspöki palota múzeumfelőli sarok kirakataiban megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leírását bárkinek díjmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

Keresek
eladó házakat, földeket, szőlőket, telkeket, földbérleteket.

Pénzkölcsönt
keresek megbízóimnak magas kamatra vagy haszonrészesedésre. — Dienes József hatóságilag engedélyezett pénzkölcsönközvetítő irodája Füvészkert ucca 16. 1902

Különbejáratú
üres kisebb szobát villannyal keresek bérmegjelöléssel „Augusztus 15." jeligére kiadóba. 1754

Bútorozott
szoba kiadó, lent az udvarban. Péterfia 6. sz. 1751

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba villanyvilágítással kiadó. Kishegyesi ut 17. 1772

Bútorozott
szoba konyhahasználattal kiadó. Varga u. 23. 1760

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba kiadó. Gólya u. 8. 1876

Szoba,
csinosan bútorozva, teljesen külön előszobával és különbejárattal magános úrinőnél 1—2 személynek, esetleg ellátással azonnalra is kiadó. Szent Anna 31. sz. 1846

Elegánsan
bútorozott szoba 15 pengőért azonnal kiadó. — Arany János u. 23. Keresztépület. 1899

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. Piac u. 73. Földszint. hátul az udvarban. 1916

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba árnyas parkban kiadó. Simonyi út 13. sz. 1901

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Kiadó
azonnal kirakatos üzlethelyiség — ujjonnan festve. Sas ucca 3. 1659

Kocsmahelyiség
Csapó u. 103. sz. alatt családi okok miatt — szeptember 1-ére kiadó. Értekezni Német u. 1. 1807

Egy
üzlethelyiség Csapó u. 103. sz. alatt szeptember 1-ére kiadó. Értekezni Német u. 1. 1808

Üzlethelyiség
Göldstein Karolin fűzőüzlet mellett portálos helyiség kiadó. Miklós u. 5. 1742

Nagy
udvar, fakereskedésre alkalmas, kiadó. Sarok u. 10. 1830

Kiadó
kocsma minden helyiségekkel azonnal — nagyforgalmu helyen. Cím a kiadóban. 1826

Jóforgalmú
hentes- és mészáros üzlet kiadó. Kassai út 1. 1860

Pinceműhely,
nagy, világos, villany, gáz, vizvezetékkel kiadó Sas u. 2. 1834

Bevezetett
cipészműhely és mészárosnak alkalmas üzlethelyiség kiadó. Goldmann. Külsővásártér 13 1869

Atadó üzlet, vendéglő

Kiadó
azonnal repülőtérnél rokkanttelepen fűszer- és fodrászüzlet. Senynvei kocsmáros. 1702

Forgalmas
hentesüzlet elköltözés miatt berendezéssel, lakással sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 1763

Szép
üzlethelyiség Simonffy és Szepességi u. sarok, havi 35 pengőért, azonnal kiadó. 1783

Eladó
füszerüzlet sürgősen — forgalmas helyen, elköltözés miatt. Cím a kiadóban. 180(

Vendéglő
jogfolytonossággal azonnal átadó. Szent Anna 46. 1862

Ingóság eladás

Elcserélnék
220 voltos villanykörtét 110-re. Ugyanott egy ruhaszekrény, fróasztal és egy gyermekkocsi eladó Hatvan ucca 16. 162(

Eladó
1 gyönyörü nagy fikusz, egy keveset használt Modernvevő rádió nagy hangszóróval és egy kerti locsolásra alkalmas tüzifecskendő. Széchenyikert, Huszár u. 7. Délután háromtól. 1762

Ajtó
alig használt kétszárnyú üveges, tokkal eladó. Csapó u. 41. Asztalosnál. 1782

Bakóczy László

ingatlanforgalmi irodája, Piac u. 40.

Eladó házak:

Teleki 63. soklakásos jövedelmező kitünő épület 36.000,

Kassai út 38. gyönyörű adómentes úri villa lábkölcsönnel 18.000.

Csemete 13. vagyonmegosztás miatt minden elfogadható áron, ötezer teherrel. Hat-nyolc ezer pengős kertségi házzal elcserélhető. — Kettőezerrel átvehető. 16.000.

Csapó 62. város központjában, üzleti célra kitünő. — Elcserélhető négy-ötezerpengős házzal. Pénz nélkül átvehető. 14.000.

Gerégi-telep, Madách utca 7. Bájos kis családi ház, gyümölcsös, veteményes kerttel. — Havi részletre is potomáron, 2000.

Eladó földek:

Nyírmihálydiban 93 hold erdőirtás, legprímább termőhomok olcsón, legkedvezőbb feltételekkel, — teherrel 30.000.

Debrecen alatt, erdő között 28 hold kitünő homok szántóföld tanyával 12.000.

Bérbeadó 22 hold legkitünőbb fekete tanyásföld, holdanként három mázsa búza, egy mázsa csöves tengeri és 100 sertés.

Földek, házak, telkek szőlők a legnagyobb választékban. — Mintegy ezer darab ingatlan felett rendelkezik az iroda, miért is saját érdekében keressen fel, ha ingatlant venni, eladni, vagy elcserélni akar. 1849

Kútfurást,
vízvezetékszerelést, javítást vállal Kiss Lajos kútfúró és szerelő. Borszivattyú kutszivattyúnak is alkalmas, eladó. Rákóczi u. 31. 1759

Használt
padlólinoleum eladó. — Kasasi ut 12. Első em. 1785

Piano,
szalongarnitura, szőnyeg, villanyvesillár, járgányos szecskavágó eladó. Teleki u. 14. 1796

Irógép
használt, jutányosan eladó. Epreskert u. 17. 1801

Két
darab jókarban levő sörapparát eladó. Domahidy u. 13. Homokkert. 1700

Két
fehér leánder eladó. — Boldogfalva u. 16. 1748

Eladó
kitünő padrajáró nagyobb lépesű. Simonffy utca 17. szám. 1752

Eladó
varró- és tűzőgépre szerelhető villanymotor — Cím: Árpádtér 5. Máver. 1750

Komót
valódi antik, sürgősen olcsón eladó. Veres u. 22. szám. 1817

Eladó
egy teljesen uj kolhásztöltőgép. Homok 125. 1818

Kutszivattyuk,
kutkagyló, kutásószerszám, 40—50 literes facsebrek, háziszalonna eladó. Honvéd u. 58. sz. 1825

Jókarban
levő használt ablakok, verandaablakok, ajtó, puld eladók, Csapó 8. 1875

Eladó
egy karikahajós Singer szabógép. Móricz u. 28. 1903

Eladó
üzleti berendezések, fél háló, hármas szekrány, asztalok, székek, szalon garnitúra, divány. Csapó 19. 1909

Zsebben
hordható luxus fényképezőgép Zeiss—Tessal 3.5-ös objektivvel alkalmi áron eladó. „Unió" foto, Svetits-palota. — 1911

Fényképezőgép
9x12-es redőnyzáras Zeiss—Tassal objektivvel csaknem új állapotban 80 pengőért eladó. „Unio" foto, Svetits-bérház 1910

Kétcsövű
vadászfegyver, 28-as kaliberü olcsón eladó, József kir. herceg utca 61. 1941

Singer
karikahajós varrógép jókarban lévő olcsón eladó. Csillag u. 110. 1938

Ingóságvétel

Zálogcédulát
mindenféle használt ingóságokat legmagasabb áron vesz, hivásra házhoz megyek. Árukőzvetítő, Csapó u. 14. 1957 8 10

6x9-es
fényképező gépet 4½ erős lencsével megvételre keresek. Simon Ferenc, Miklós u. 27. 1887

Kispórétü
cserépkályhát keresek. Vecsey, Piac u. 7. 1942

Eladó ház

Eladó
ház 428 négyszögöl kerttel, adómentes, nagy új épület, 3 rendbeli lakás, mellékhelyiségekkel. — Jerikó utca 22. 1931

Eladó
ház terménypiacon, — Nyugati u. 40. és Posta utca 5-b. gyümölcsössel. 1872

Eladó
adómentes háromszobás új ház. Nyil u. 49. 1922

Sürgősen
és nagyon olcsón eladó a Wesselényi utca 89. számú jó ház. Megbízott Samu János, Hunyadi utca 24. 1889

Eladó házak!
Teleki utca 42. szép adómentes úriház. Varga utca 7. és 10. számú szép két úriház. Teleki utca 47, Oláh Károly u. 10, Székely utca 15, Márton Kálmán utca 42, Sebes utca 31, Herczeg utca 7, Kiss utca 7, Szegfü utca 10. Itt egy olcsó vétel! Boldogfalva utca 24. és 21. építkezésre alkalmas, adjuk, ahogy veszik. — Bővebbet Samu Jánosnál, Hunyadi utca 24. 1890

Eladom
vagy elcserélem kisebbért Monti ezredes utca 14. számú házamat. — Értekezhetni tulajdonossal. 1893

Eladom
elcserélem Kút 18. házamat kisebb telepi, kerti házzal 1907

Sestakerti
gyönyörü villa 3 szobás komfortos lakással olcsón eladó. Bővebbet Andrássy út 101 alatt. 1914

Eladó
Puskástelep, Ág u. 12. ház, 1 szoba, konyha, kamara, gyümölcsös, — szőlő, adómentes uj ház Érdeklődni ott 1673

Részletre
eladó kétszobás kertilakás gyümölcsössel. — Cím a kiadóban. 1716

Egy szoba,
konyha, 150 kvadrát telekkel eladó. Gerébi telep, Kondor u. 10. 1756

Eladó ház
szoba, konyha, spájzos, fekete jól termő 300 n. öles föld, 1800 P, esetleg 1000 P-vel átvehető. Igric u. 23. Budai Ézsaiás u. végénél. 1768

Eladó
Puskástelep, Pázsit u. 10. Szoba, konyha és spájz, 262 n. öl, 1500 pengővel átvehető. 1779

Sarokház
forgalmas helyen nagy telekkel eladó. Mester utca tizenöt 1788

Nap
és Baross utca sarkán öt utcára üzletes sarokház eladó. 1829

Kondor
utca 3. alatt 3880 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, 3 szobás házzal, — részletfizetésre eladó. Szent Anna 4. 1827

Eladó
nagy családi ház 480 öl telekkel. Honvédtemető utca 27. 1868

Sarok u. 12.
számu ház eladó, vagy kerti házzal elcserélhető.

Adómentes
kettőszobás modern családi ház eladó, 2000 pengővel átvehető. Apafi u. 111. Délután 4—6. 1845

Eladó házhely

Villatelek
Komlóssy út 18. számú, villamoshoz közel, olcsó árban eladó. 1712

Szépfekvésü
gyümölcsös villatelek egyetem közelében olcsón eladó. Poroszlay ut 47-a. 1540

Gazdasági termények

Szemes
tengeri, 15 mázsa, eladó Burgundia 11. 1877

Gazdasági eszközök

Taliga,
féderes, bőrüléses, új készítésü, tejszállításra is, eladó. Böszörményi út 45. 1895

Eladó föld

Sárándi
állomással szemben — 500 négyszögöl szőlő, télen-nyáron lakható — épülettel eladó. Naponta 18 vonat. Érdeklődni a sárándi állomásfőnöknél. 1743

Ondódon
Fái dülőben 9 hold föld eladó. Pacsirta 28. 1798

Eladó
Bánkon 38 hold tanyás föld, fele búzatermő, esetleg két részben. Meszena 14. 1874

Eladó
22 hold tanyás föld kilencezerért, bérbeadó 80 hold tanyás. Balázs, Piac 89. 1866

Eladó földek!
Kisszepesen 22, 5, 10, Ondódon 30, 10, 4, Macson 40, 28, 60, Halápon 20, 11. Cserén az úriháznál 25. Diószegi úthoz közel 5, 24, 32, 22 olcsón és 3 mázsa terményért bérbeadva. Bel legelőn 12, mélyfurásnál 6 prima tanyás. Pécsi örökösöké. Bővebbet Samu Jánosnál, Hunyadi utca 24. 1811

Eladó
22 katasztrális tanyás birtok, 55 haszonbérbe kiadó. Érdeklődni Honvéd u. 76. Ugyanitt egy jóképü ház eladó. 1904

Földbérlet

Tanyásbirtok
4 km-re köves ut mellett kiadó. Zöldfa u. 1. 1824 8. 25.

Bérbeadó
a darvasi határban 124 kat. szántóföld épületekkel. Értekezni lehet Kígyó u. 38. 1706

Haszonbérlet.
Mikepércsen 60 kat. hold tanyás birtok kiadó. Sinay Irén, Bethlen utca 41. 1757

Földbérlet
296 holdas Nagyerdőnél tizenötig lekötlhető. Ananászkajszin eladó. Komlóssy 16. 1786

Machó Ferenc

Fm. ingatlanforgalmi irodájának hirdetései. Iroda: Svetits palota. (Telefon: 11-10.)

JÓZSAI ÁLLOMÁSNÁL
kertészetnek, gyümölcsösnek ház és házhelyek.

Hajduszoboszlón, fürdő közelében olcsó nagytelkü ház.

Fürdőzőknek alkalmi vétel 250 négyszögöles 2 szoba, konyha, előszoba, 5500 P. Andrássy ut 48.

ELADÓ HÁZAK:

30.000.— Rákóczi utcán.

26.000.— Honvéd 9., adómentes Zugó. Arany János.

20.000.— Nyugati u. italméréssel. Kassai uton népfürdőnél vendéglővel.

Igen olcsó! Tánctermes vendéglő Szolnoki telepen füszerüzlettel és pékséggel.

11.500.— Nyugat. Izsó utcában adómentes villa. K. Tóth. italméréssel.

9000.— Kut u. 4. Füszerüzlettel, kétszobás lakással.

7000.— Kerti utca.

6.500.— Gyepüsor, gyümölcsössel.

3000.— Dohó.

4500.— Oláh Károly.

5000.— Kis utcában.

2800.— Fülöp.

1400.— Fülöp utcában.

1300.— Branyiszkó.

Ezeken kívül még többszáz ház és telek eladó. Díjmentes felvilágositás!

VILLÁK
modern lakásokkal:
Simonyi uton télen-nyáron lakható,
Poroszlay,
Széchenyi uccákban.

VILLATELKEK:
Erdősor,
Erőss Lajos,
Komlóssy.
Poroszlay,
Acél uccákban.
Nagyerdőnél, Simonyi és Bessenyei uton.

HÁZHELYEK
már kaphatók 2.50 pengőért négyszöglenként.
Továbbá
Aczél,
Dárda, György,
Kincseshegy utcákban.

FÖLDEK:
Kondorosnál 17 hold tanyával, 30 hold kaszáló joggal olcsón.
Nagyecserén búzatermő tanyás, 23 khold.
Kondorosnál 53.
Bánkon 6. 13. tanyával.
Halápon 20.
Ondódon 5 kh.
Verébdülő 11.
Mikepércsen 60 kh.
Hajduszováton 40 és 20 kh.
Kornyónál 40.
Vámospércsi 38 khold tanyás 13.000 P

AUTÓK:
csukott és nyári karosszériával.

FÖLDBÉRLETEK:
Minden nagyságban.
Városhoz közel 130 és 35 khold.

BÉRBEADÓ
konyhakertnek
alkalmas 1500 n. öl telek György utcában.

KERESEK
tanyás földet megvételre.

Közvetítőt díjazok.

Kiadó
Hegyesen 54 hold föld, gazdasági épülettel. — Nap 1. 1771

23 holdas
tanyás birtok a Nagyecserén kiadó. Értekezni Dézsi András u. 20. sz. 1775

Nyolc hold
föld bérbe kiadó. Értekezni Eötvös u. 88. 1816

Haszonbérbeadó
gazdag tanyaépületekkel 19 hold ondódi szántóföld, Varga ügyvédnél, Csapó 17. 1864

Bérlet
tanyával Ondódon, Fáy dülő 14 hold kiadó. Értekezni Rákóczi 61. sz. 1919

Haszonbérbe
kiadó 60 hold föld tanyával Debrecen közelében. Szabóné Péterfia 42, 3. ajtó. 1883

Kiadó
Ondódon, Kádár dülőben 20 holdas tanyabirtok. Értekezhetni Péterfia 23. Keresztépületben. 1841

Eladó állatok

Faj
német vizsla, kéthónapos szuka eladó. Péterfia tizennyolc. Értekezhetni házmesternél. — 1705

Eladó
két család méh, 15 mm. kukorica. Téglaskert, Szepesi 51. 1933

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.